

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

U 1.16

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

ČESKÁ TŘEBOVÁ, HABRMANOVA ULICE

Habrmanova 1500, Česká Třebová, 560 02

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Název programu **„ŠKOLA PRO ŽIVOT“**

Název školy **Základní škola Česká Třebová, Habrmanova ulice**

Adresa školy **Habrmanova 1500, Česká Třebová, 560 02**
Ředitel **Mgr. Tomáš Starý**

Kontakty:

Telefon 465 534626

Fax 465 534632

E-mail reditelna@zs-habrmanova.cz

Web www.zs-habrmanova.cz

Zařazení do sítě škol

IZO 600104141

REDIZO

IČO 70882380

Zřizovatel

Město Česká Třebová

Staré náměstí 78

560 02 Česká Třebová

Kontakty:

Telefon 465 544 211

Fax 465 544 477

Platnost dokumentu od 1. 9. 2016.

Podpis ředitele školy

Razítko školy

Motto:

**Kdo chvíli stál, již stojí opodál,
den žádný dvakráte se nenarodí,
čin dvakrát nezraje – jen dál, jen dál!**

**Jan Neruda: Jen dál
(Zpěvy páteční)**

2. Charakteristika školy

2.1. Velikost a úplnost školy

Základní škola Česká Třebová, Habrmanova ulice je úplnou základní školou s 1. až 9. postupným ročníkem. Škola sdružuje základní školu s kapacitou 695 žáků a školní družinu s kapacitou 150 žáků. Zřizovatelem je Město Česká Třebová, Staré náměstí 78, 560 02, Česká Třebová.

2.2. Umístění školy

Škola se nachází ve středu města v těsné blízkosti dvou středních škol. S budovou gymnázia spojuje školu společný sportovní areál. Škola má dobré autobusové spojení, zastávka je přímo před školní jídelnou. Kritéria pro přijetí žáků do prvních tříd jsou zakotvena v organizační směrnici. Spádovou oblast určující, na kterou základní školu mají rodiče děti zapsat, schvaluje zřizovatel.

Škola je umístěna ve dvou budovách spojených pergolou. Ve staré budově jsou umístěné kromě tříd 1. stupně i třídy školní družiny, sborovna 1. stupně, cvičná kuchyň, dílny a malá tělocvična. V nové budově je umístěno ředitelství školy, kabinety, kmenové třídy 2. stupně, odborné učebny přírodopisu, chemie, informatiky, jazyků. Odborné učebny jsou vybavené kvalitní multimediální technikou. Tělocvična nacházející se v pergole má rozměry 20 x 12 m a je určena většinou pro výuku míčových her. Pod tělocvičnou jsou šatny a kotelna na plyn. Mezi budovami je hřiště s umělou trávou. Součástí školy je sportovní areál tvořený 60m tartanovou sprinterskou dráhou, doskočištěm, pilinovou dráhou. Na venkovní straně tělocvičny je umělá horolezecká stěna. Ke škole patří také moderní kuchyň a jídelna.

2.3. Prostorové a materiální podmínky

Učebny ve škole můžeme rozdělit na kmenové, víceúčelové a odborné. Kmenové učebny jsou vybavené víceúčelovým funkčním nábytkem. Ve víceúčelových třídách jsou k dispozici interaktivní tabule nebo dataprojektor a v odborných učebnách je toto vybavení doplněno dalšími odbornými pomůckami.

U odborných učeben jsou většinou k dispozici prostory pro uložení pomůcek a přípravnou práci učitele. Pro vlastní přípravu učitelů na vyučovací hodiny, případně jejich odpočinek, slouží na 2. stupni kabinety vybavené počítači.

Pro relaxaci žáků, trávení poledních přestávek či sebevzdělávání, je určen prostor v přízemí nové budovy spolu s hovorovou. Třídy školních družin jsou vybaveny pracovním a odpočinkovým nábytkem, pomůckami pro aktivní i pasivní relaxaci a pro další vzdělávání. V suterénu obou budov mají všichni žáci k dispozici botníky. Oděv si odkládají žáci do šaten, které jsou umístěné na chodbách před jejich kmenovými třídami. K ošetření drobných zranění je určena kancelář zástupce 2. stupně.

Učebny, kabinety, sborovny jsou propojeny počítačovou sítí s připojením na internet, je možné také využívat zabezpečené bezdrátové sítě WiFi. Ve sborovnách mají učitelé k dispozici výkonné kopírovací přístroje.

Ve škole působí spolky Spolek přátel školy Červenka, ZO ČSOP Zlatá studánka, Klub Červenka a Mineralogický klub. Tyto spolky se organizačně a materiálně podílejí na vybavení a chodu školy.

2.4. Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor, který je tvořen učiteli 1. a 2. stupně, vychovateli školní družiny a asistenty pedagoga, má velmi dobrou věkovou a aprobační strukturu. Pedagogičtí pracovníci si doplňují

vzdělání dle programu DVPP. Všichni učitelé mají přístup do programu Bakalář a aktivně s ním pracují. Většina učitelů má základní kurz první pomoci. Ve škole pracuje aktivně výchovná poradkyně, metodik prevence sociálně patologických jevů a metodik pro environmentální výchovu.

2.5. Charakteristika žáků

Do školy docházejí převážně žáci ze spádové oblasti. Na škole pracuje aktivně žákovský parlament. Členové parlamentu jsou voleni každý rok jako zástupci jednotlivých tříd pátého až devátého ročníku. Žáci dávají podněty a připomínky k životu školy a sami organizují vlastní projekty.

2.6. Dlouhodobé projekty

Máme sestavený plán projektových dní na každém stupni školy. Dle zájmu rodičů organizujeme na 1. stupni školu v přírodě. Nedílnou součástí života školy jsou lyžařské kurzy. Vytváříme podmínky pro plavecký výcvik ve třídách 1. stupně, který je realizován TJ Plaveckým střediskem Česká Třebová. Aktivně se účastníme a pomáháme organizovat Týden sportu.

Ve spolupráci s Kulturním centrem realizujeme kulturní programy pro 1. a 2. stupeň. Podporujeme veškeré soutěže a olympiády mapující úroveň znalostí žáků ve všech vzdělávacích předmětech. Organizujeme přírodovědné soutěže.

V podvědomí veřejnosti se naše škola liší od ostatních základních škol města hlavně díky spolupráci školy s Fotbalovým klubem Česká Třebová. Ostatním žákům vytváříme podmínky pro sportování při Školním sportovním klubu. Další možnosti využití volného času žáků nabízí Klub Červenka, o. s., dále škola úzce spolupracuje se ZUŠ a DDM. Uvědomujeme si význam působení ZO ČSOP Zlatá studánka na naší škole nejen pro zlepšení materiálních podmínek školy, ale také pro vytvoření další nabídky realizace volného času dětí.

Škola má zpracován program prevence sociálně patologických jevů.

2.7. Mezinárodní spolupráce

V současné době škola mezinárodně nespolupracuje.

2.8. Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery

Spolupráce s se zákonnými zástupci žáků se neustále rozvíjí, uvědomujeme si význam této spolupráce při zajištění našich cílů. Zákonní zástupci mohou školu navštívit kdykoliv po vzájemné dohodě s vyučujícím, v době třídních schůzek a informačních odpolední. Jsou informováni o dění ve škole prostřednictvím sdělení v žákovských knížkách, elektronickou poštou, každý učitel má služební mobil. Zákonní zástupci i veřejnost si může aktuální informace o škole vyhledat na webových stránkách školy **www.zs-habrmanova.cz**. O problémové žáky pečuje Výchovná komise, která úzce spolupracuje se Školskými poradenskými zařízeními /ŠPZ/ a dalšími sociálními partnery, např. Orgánem sociálně právní ochrany dětí při MÚ Česká Třebová.

Školskou radu tvoří 6 členů v tripaticitním zastoupení – zřizovatel, pedagog, zákonný zástupce. Členové školské rady se pravidelně scházejí a společně řeší záležitosti týkající se naší školy.

Při škole působí Spolek přátel školy Červenka. Od počátku samotného založení tohoto spolku se odvíjí velmi dobrá spolupráce s vedením školy. Spolek se dle smlouvy podílí na materiálním spolek získáváním prostředků z grantů.

Další spolek, který pomáhá škole realizovat environmentální výchovu a podílí se i na materiálním vybavení je ZO ČSOP Zlatá studánka.

2.9. Vlastní hodnocení školy

Obsahem autoevaluace je hodnocení dosažených cílů podle předem stanovených kritérií. Toto hodnocení poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů vzhledem k cílům projektovaným. Na zdárném průběhu autoevaluace se podílí vedení školy, zaměstnanci, žáci a v neposlední řadě rodiče. Vlastní hodnocení školy se musí stát týmovým úkolem, musí být dobře naplánováno a časově rozvrženo.

Oblasti autoevaluace

- materiální, technické, ekonomické a další podmínky ke vzdělávání
- průběh a výsledky vzdělávání
- školní klima a vzájemné vztahy s rodiči
- řízení školy, personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- soulad školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem

Nástroje a časové rozvržení autoevaluace

- pozorování provozu školy - průběžně
- rozbor dokumentace školy - měsíčně
- zápisy z pedagogických rad a předmětových komisí
- prospěch a chování žáků
- dotazníky pro rodiče, žáky a zaměstnance školy – jednou za dva roky
- testování žáků, srovnávací prověrky, dovednostní testy – dle potřeby
- hospitační činnost vedení školy a vzájemné hospitace kolegů – dle plánu hospitací
- účast žáků v soutěžích a olympiádách
- úspěšnost žáků v přijímacím řízení
- výroční zpráva školy

3. Charakteristika ŠVP

3.1. Zaměření školy

Školní vzdělávací program (ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP). Cílem základního vzdělávání je pomoci žákům utvářet a postupně rozvíjet klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání.

V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů (RVP):

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.2. Pojetí a cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání navazuje na předškolní vzdělávání a na výchovu v rodině. Je rozdělena na 2 části – 1. a 2. stupeň.

Základní vzdělávání na 1. stupni usnadňuje přechod žáků z předškolního vzdělávání a rodinné péče do povinného systematického vzdělávání. Je založeno na poznávání a rozvíjení individuálních potřeb každého žáka.

Základní vzdělávání na 2. stupni pomáhá získat žákům vědomosti, dovednosti a návyky, které jim umožní samostatný přístup k učení.

Na obou stupních se vytvářejí odpovídající podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a pro žáky nadané a mimořádně nadané.

Vzdělávání je zajišťováno podle možností školy všemi formami, které umožňuje školský zákon a prováděcí předpisy, z hlediska vyučovacího prostředí vzděláváním v prostorách školy i mimo ně, zejména na školách v přírodě, zotavovacích akcích ve zdravotně příznivém prostředí, výjezdech do zahraničí, exkurzích, vycházkách a dalších akcích souvisejících s výchovně vzdělávací činností školy. Podmínky, obsah a organizační zajištění mimoškolních akcí jsou konkretizovány v dílčích plánech pro tyto akce.

Základní vzdělávání je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám, případně s využitím podpůrných opatření, optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního maxima. K tomu se vytvářejí i odpovídající podmínky pro vzdělávání všech žáků. Hodnocení žáků musí být postaveno na plnění konkrétních a splnitelných úkolů, na posuzování individuálních změn žáka a pozitivně laděných hodnotících soudech. Žákům musí být dána možnost zažívat úspěch, nebát se chyby a pracovat s ní.

3.3. Cíle základního vzdělávání

Základní vzdělávání má žákům pomoci utvářet a rozvíjet klíčové kompetence. V základním vzdělávání se proto usiluje o naplňování těchto cílů:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je pro celoživotní učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svěbytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a naplňovali své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

3.4. Výchovně vzdělávací strategie /postupy/ k vytvoření klíčových kompetencí

Výchovně vzdělávací strategie jsou společné postupy, metody a formy práce, příležitosti, aktivity na úrovni školy uplatňované ve výuce i mimo výuku, jimiž škola směřuje k cílům základního vzdělávání a tím k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Výchovně vzdělávací strategie vymezené na úrovni školy jsou východiskem pro výchovně vzdělávací strategie, které jsou vymezovány na úrovni vyučovacích předmětů.

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člověka ve společnosti.

Smyslem a cílem vzdělávání je vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na takové úrovni, která je pro ně dosažitelná. Osvojování klíčových kompetencí je proces dlouhodobý, a proto úroveň klíčových kompetencí, které žáci dosáhnou na konci základního vzdělávání nelze považovat za ukončenou. Klíčové kompetence jsou multifunkční a lze je získat jen jako výsledek celkového procesu vzdělávání.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové považovány: **kompetence k učení, kompetence k řešení problémů, kompetence komunikativní, kompetence sociální a personální, kompetence občanské a kompetence pracovní.**

Kompetence k učení

1. Pracujeme s informacemi a odbornou literaturou.
2. Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat.
3. Podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi.
4. Učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska.
5. Cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.
6. Směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním.
7. Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

1. Učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni.

2. Učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení.
3. Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky.
4. Učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů.
5. Podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů.
6. V případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí.
7. Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

1. Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
2. Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
3. Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
4. Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami.
5. Podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.
6. Učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.
7. Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

1. Vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí.
2. Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
3. Podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi.
4. Učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování.
5. Vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování.
6. Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.
7. Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

1. V žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie.
2. Snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/.
3. Vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí.
4. Utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví.
5. Podporujeme program protidrogové prevence.
6. Vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí.
7. V případě potřeby spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími sociálními partnery.

Kompetence pracovní

1. Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
2. Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
3. Dodržujeme vymezená pravidla
4. Dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků.
5. Dodržujeme zásady bezpečnosti práce.
6. Sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.

7. Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

3.5. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením školského poradenského zařízení /ŠPZ/.

3.5.1. Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ v rámci podpůrných opatření upravit očekávané výstupy stanovené ŠVP, případně upravit vzdělávací obsah tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Úpravy obsahu a realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpůrných opatření jsou předmětem metodické podpory, která bude zajištěna formou dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně. To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Pod pojmem „speciálně pedagogická intervence“ se rozumí zajištění předmětů speciálně pedagogické péče pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními, které jsou zaměřeny na oblast logopedických obtíží, řečové výchovy, nácviku sociální komunikace, zrakové stimulace apod. Pod pojmem „pedagogická intervence“ se rozumí vzdělávání žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními ve vyučovacích předmětech, v nichž je třeba zlepšit jeho výsledky učení, případně kompenzovat nedostatečnou domácí přípravu na výuku. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

3.5.2. Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP, IVP žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Forma vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami uskutečňujeme formou individuální integrace do běžných tříd. Při diagnostikování speciálních vzdělávacích potřeb spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními. Jeden den v týdnu působí na škole psycholog, který pracuje s jednotlivými žáky, provádí sociogramy tříd, zúčastňuje se besed pro žáky i zákonné zástupce, vede rozhovory se zákonnými zástupci, třídními učiteli a ostatními vyučujícími.

Postup školy při poskytování podpůrných opatření prvního stupně – plán pedagogické podpory

- Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb žáka informuje vyučující daného předmětu, třídního učitele a výchovného poradce.
- Třídní učitel je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka (PLPP). Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující jiných předmětů.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpůrných opatření prvního stupně třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby třídní učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Výuka žáka bude probíhat v kmenové třídě, pokud nebude doporučeno jinak.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (IVP)

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení.
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.

- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, i pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole využívána podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory zejména:

Metody výuky (pedagogické postupy)

- respektování odlišných stylů učení jednotlivých žáků,
- metody a formy práce, které umožní častější kontrolu a poskytování zpětné vazby žákovi,
- důraz na logickou provázanost a smysluplnost vzdělávacího obsahu,
- respektování pracovního tempa žáků a poskytování dostatečného času k zvládnutí úkolů,
- podpora poznávacích procesů žáka (osvojování učiva, rozvoj myšlení, pozornosti, paměti),
- respektování míry nadání žáka a jeho specifika,
- orientace na rozvíjení informačně receptivních metod zaměřených na rozvoj vnímání, na práci s textem a obrazem,
- orientace na reproduktivní metody upevňující zapamatování, které vedou k osvojování vědomostí a dovedností pomocí opakování a procvičování,
- individualizace výuky (zohledňování individuálních potřeb žáka, respektování pracovních specifík žáka, stylů učení, doplňující výklad nebo procvičování, princip multisenzorického přístupu, nastavení dílčích cílů tak, aby žák mohl prožívat úspěch, opakované vrácení se ke klíčovým pojmům a dovednostem aj.),
- respektování pracovního tempa žáka, stanovení odlišných časových limitů pro plnění úkolů,
- zadávání domácích úkolů zohledňuje možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění,
- zohledňování sociálního statusu a vztahových sítí žáka a prostředí, ze kterých žák přichází do školy,
- intervence na podporu oslabených nebo nefunkčních dovedností a kompetencí žáka.

Organizace výuky

- střídání forem a činností během výuky,
- u mladších žáků využívání skupinové výuky,
- postupný přechod k systému kooperativní výuky,
- v případě doporučení může být pro žáka vložena do vyučovací hodiny krátká přestávka,
- změna zasedacího pořádku či uspořádání třídy v rámci vyučovací jednotky a se zřetelem k charakteru výuky a potřebám žáků,
- nabídka volnočasových aktivit (ve škole) a podpora rozvoje zájmů žáka,
- organizační podpora mimoškolního vzdělávání, včetně odborných exkurzí a stáží.

Hodnocení žáka

- využívání různých forem hodnocení žáka,
- hodnocení vychází ze zjištěných specifík žáka (např. neznalost vyučovacího jazyka),

- práce s kritérii hodnocení v závislosti na charakteru žákova problému, s důrazem na podporu rozvoje dovedností a vědomostí žáka,
- podpora autonomního hodnocení (sebehodnocení),
- zohlednění sociálního kontextu hodnocení, hodnocení směřuje nejen k vyhodnocení úspěšnosti žákova učení, ale také k posílení jeho motivace pro vzdělávání,
- z hodnocení jsou zřejmé konkrétní individuálně specifické podoby činnosti vyžadované po žákovi, jsou jasné a srozumitelně formulována hodnotící kritéria,
- formativní hodnocení směřuje k zpětnovazební podpoře efektivního učení žáka a je pro něj informativní a korektivní,
- celkové hodnocení žáka se speciálními vzdělávacími potřebami zohledňuje jak omezení žáka, tak zejména jeho pokroky ve vzdělání.

Předměty speciálně pedagogické péče

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory tyto předměty speciálně pedagogické péče: logopedická intervence pro žáky se závažnými poruchami řeči, ergoterapie pro žáky s tělesným postižením a práce s počítačem pro žáky s tělesným postižením. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP. Vše dle aktuální možnosti školy.

Zásady práce se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

- seznámení všech pedagogů, ale i spolužáků, s daným postižením žáka,
- respektování zvláštností a možností žáka,
- vysvětlíme vyučujícím způsoby hodnocení žáka a možnostmi úlev,
- utvoření optimálního pracovního prostředí včetně vstřícné přátelské atmosféry,
- možnost kompenzace jinými činnostmi, kde dítě může být úspěšné,
- v případě dlouhodobé nemoci konzultovat a vytvořit individuální vzdělávací plán,
- kladení reálných cílů, postupné zvyšování nároků,
- podporování snahy, pochvala při sebemenším zlepšení výkonu, nedostatky neporovnávat s ostatními,
- navození příjemné a soustředěné atmosféry při práci,
- nutnost spolupráce se zákonnými zástupci,
- vyhledávání činností, ve kterých může být žák úspěšný,
- dodržení častých přestávek, střídání pracovního tempa.

Zapojení dalších osob a subjektů

Při práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonného zástupce a školského poradenského zařízení (ŠPZ).

Poradenskou podporu těmto žákům, jejich zákonným zástupcům a pedagogům zajišťuje školní poradenské pracoviště, které tvoří:

- ředitel školy
- výchovný poradce
- školní metodik prevence
- třídní učitelé
- školní psycholog
- školní speciální pedagog

Vše dle aktuální možnosti školy.

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami škola dále spolupracuje s odbornými lékaři, OSPODem a dalšími zařízeními.

3.5.3. Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků je potřebné zabezpečit:

- uplatňování principu diferenciaci a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků
- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství
- spolupráci s ostatními školami

3.6. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.6.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Výuka žáků by měla probíhat takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

3.6.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Při vzdělávání nadaných a mimořádně nadaných žáků vychází způsob jejich vzdělávání důsledně z principu nejlepšího zájmu žáka.

V ŠVP škola stanoví:

- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka
- pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocení PLPP, IVP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Forma vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Škola je povinna využít pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Zjišťování mimořádného nadání žáka provádí školské poradenské zařízení na návrh učitele nebo zákonných zástupců. Pro tyto žáky může být vypracován individuální vzdělávací plán, který vychází ze ŠVP a závěrů vyšetření.

Mimořádně nadaní žáci mají upraven způsob výuky tak, aby byli dostatečně motivováni k rozšiřování základního učiva do hloubky především v těch předmětech, které reprezentují nadání dítěte.

Pravidla a průběh tvorby plánu pedagogické podpory nadaného a mimořádně nadaného žáka

- Při zjištění nadání a mimořádného nadání žáka informuje vyučující daného předmětu třídního učitele a výchovného poradce.
- Učitel daného předmětu je zodpovědný za vytvoření plánu pedagogické podpory žáka. Plán pedagogické podpory vytváří s metodickou podporou výchovného poradce. Na tvorbě PLPP se účastní i vyučující dalších předmětů, kde se projevuje nadání žáka.
- S plánem pedagogické podpory seznámí škola žáka, zákonného zástupce žáka, všechny vyučující žáka a další pedagogické pracovníky podílející se na provádění tohoto plánu. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.
- Poskytování podpory učitel daného předmětu ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel za metodické podpory výchovného poradce plán pedagogické podpory průběžně aktualizuje v souladu s potřebami žáka. Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory výchovný poradce vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu mimořádně nadaného žáka

- V případě, že opatření vyplývající z Plánu pedagogické podpory žáka nejsou dostačující, výchovný poradce doporučí zákonnému zástupci žáka návštěvu školského poradenského zařízení.
- Škola bezodkladně předá Plán pedagogické podpory školskému poradenskému zařízení
- Pokud školské poradenské zařízení doporučí vzdělávání žáka dle individuálního vzdělávacího programu, zákonný zástupce podá žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího programu. Ředitel školy žádost posoudí a v případě vyhovění žádosti zajistí zpracování IVP.
- Za tvorbu IVP, spolupráci se školským poradenským zařízením a spolupráci se zákonnými zástupci je odpovědný výchovný poradce. IVP vytváří třídní učitel ve spolupráci s vyučujícími dotčených předmětů, podklady kontroluje a konzultuje se školským poradenským zařízením výchovný poradce. IVP vzniká bez zbytečného odkladu, nejpozději do 1 měsíce od obdržení doporučení.
- S IVP jsou seznámeni všichni vyučující, žák a zákonný zástupce žáka.
- Zákonný zástupce stvrdí seznámení s IVP podpisem informovaného souhlasu. Ostatní zúčastnění IVP podepíší.
- Poskytování podpůrných opatření třídní učitel ve spolupráci s ostatními vyučujícími průběžně vyhodnocuje. V případě potřeby učitel daného předmětu za metodické podpory výchovného poradce individuální vzdělávací plán průběžně aktualizuje v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb žáka.
- Školské poradenské zařízení 1x ročně vyhodnocuje naplňování individuálního vzdělávacího plánu.
- Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb žáka.
- Stejný postup platí, pokud zákonný zástupce žáka vyhledal pomoc školského poradenského zařízení i bez vyzvání školy.

Postup školy při přerazení žáka do vyššího ročníku

- Zákonný zástupce žáka požádá o přerazení do vyššího ročníku.

- Ředitel školy jmenuje komisi pro přeřazení žáka do vyššího ročníku.
- Ředitel školy stanoví termín konání zkoušky v dohodě se zletilým žákem nebo zákonným zástupcem.
- Ředitel školy stanoví obsah, formu a časové rozložení zkoušky.
- Žák vykoná zkoušku před komisí.
- Komise určí hlasováním výsledek zkoušky.
- Škola pořizuje protokol o zkoušce, který je součástí dokumentace žáka ve školní matrice.
- Ředitel školy sdělí výsledek zkoušky prokazatelným způsobem zákonnému zástupci žáka.
- V následujících vysvědčeních se na zadní straně uvede, které ročníky žák neabsolvoval.

Specifikace provádění podpůrných opatření

Metody výuky (pedagogické postupy)

- obohacení dílčích výstupů školního vzdělávacího programu nad rámec učiva vyučovacích předmětů a oblastí školního vzdělávacího programu pro nadané a mimořádně nadané žáky,
- využívání individuální a skupinové projektové práce, stáže na odborných pracovištích na podporu rozvoje vědomostí a dovedností, včetně praktických dovedností nadaných žáků,
- povzbuzovat procesy objevování a vyhledávání dalších souvislostí a vazeb, které dané téma vzdělávání nabízí.
- pestrá a podnětná výuka, která umožňuje velkou aktivitu, samostatnost a činorodost (nabídka nestandardních problémových úloh)
- respektování pracovního tempa a zájmů žáka
- podpora hledání dalších možných postupů řešení problémů
napomáhání osobnostnímu rozvoji těchto žáků, zapojovat je do kolektivních činností, vést je k rovnému přístupu k méně nadaným spolužákům, k toleranci, ochotě pomáhat slabším.

Úprava obsahu vzdělávání

- obohacování učiva (dílčích výstupů) nad rámec školního vzdělávacího programu podle charakteru nadání žáka,
- prohloubení učiva, rozšíření a obohacení o další informace,
- zadávání specifických úkolů, projektů (na složitější a abstraktnější úrovni),
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol.

Organizace výuky

- předčasný nástup dítěte ke školní docházce
- vzdělávání skupiny mimořádně nadaných žáků v jednom či více vyučovacích předmětech
- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy nebo v jiné škole
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- vnitřní diferenciaci žáka v některých předmětech, např. cizí jazyk, volitelné předměty
- přeřazení mimořádně nadaného žáka do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku na základě zkoušky před komisí
- žáci se účastní olympiád, soutěží nejen školních, ale i regionálních nebo krajských
- žáci jsou směřováni k zapojení do zájmových aktivit organizovaných školou nebo základní uměleckou školou
- pestrá nabídka volitelných předmětů, kde si žáci volí studium podle svého zájmu a mohou rozvíjet svůj talent v oborech, kde pro to mají předpoklady
- spolupráce se sportovním klubem.

3.7. Průřezová témata

Průřezová témata představují v ŠVP okruhy aktuálních problémů současného světa a stávají se tak významnou součástí základního vzdělávání.

Všechna uvedená průřezová témata mají jednotné zpracování. Obsah průřezových témat je rozpracován do tematických okruhů. Každý tematický okruh obsahuje další témata činností a námětů.

Na naší škole jsou všechna průřezová témata integrována do jednotlivých učebních předmětů a jsou propojena se vzdělávacím obsahem konkrétních vyučovacích předmětů.

V etapě základního vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- **Osobnostní a sociální výchova**
- **Výchova demokratického občana**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- **Multikulturní výchova**
- **Environmentální výchova**
- **Mediální výchova**

Osobnostní a sociální výchova
Osobnostní rozvoj

1. stupeň	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Rozvoj schopností poznávání	Čs -cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění Čj - cvičení dovednosti, zapamatování M- řešení problémů, dovedností pro učení	M - řešení problémů dovedností pro učení Čj - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů	M – řešení problémů, dovedností pro učení Čs – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění cvičení dovednosti zapamatování a řešení problémů	M – řešení problémů, dovedností pro učení	M – řešení problémů, dovedností pro učení Čs - řešení problémů dovedností pro učení a studium Čs – řešení problémů dovedností pro učení a studium
Sebepoznávání a Sebepojetí	Čs - moje tělo -moje vztahy k druhým lidem -moje učení	Čs - moje tělo - moje vztahy k lidem a k okolí	Čs - moje tělo - moje vztahy k lidem a k okolí	Čs - moje tělo - moje vztahy k lidem a k okolí	Čs - moje tělo - moje vztahy k lidem a k okolí
Seberegulace a sebeorganizace	Čs – cvičení sebekontroly - sebeovládání			Čs - plánování učení studia Čj – organizace vlastního času, plánování učení a studia	
Psychohygiena				- dovednosti zvládání stresových situací	- dovednosti zvládání stresových situací
Kreativita				Vv – kreativita (originální tvořivost)	

<i>Morální rozvoj</i>

1. stupeň	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Čs - vytváření mezilidských vztahů (soužití v novém kolektivu)	Čs - vytváření mezilidských vztahů (soužití v kolektivu)	Čs - vytváření mezilidských vztahů (soužití v novém kolektivu)		
Hodnoty, postoje, praktická etika	Čs – zodpovědnost, spravedlnost	Čs – zodpovědnost, spravedlnost			

Osobnostní a sociální výchova
Sociální rozvoj

1. stupeň	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Poznávání lidí	Čs - vzájemné poznávání ve skupině	Čs - charakterové vlastnosti lidí		Aj - vzájemné poznávání ve skupině, komunikace v různých situacích	
Mezilidské vztahy	Pč - vztahy v rodině a ve škole	Čs - vztahy v rodině a ve škole	Pč-vztahy v rodině a ve škole	Pč - vztahy v rodině a ve škole	Pč - vztahy v rodině a ve škole
Komunikace	Čs - lidské vztahy, vzájemné poznávání ve skupině, naslouchání, komunikace v různých situacích	Čs - lidské vztahy, vzájemné poznávání ve skupině, naslouchání, komunikace v různých situacích	Čj - naslouchání, komunikace v různých situacích Čs - naslouchání, komunikace v různých situacích, lidské vztahy, vzájemné poznávání ve skupině	Čs – lidské vztahy, vzájemné poznávání ve skupině, naslouchání, komunikace v různých situacích Čj - řeč těla	Čs - lidské vztahy, vzájemné poznávání ve skupině, naslouchání, komunikace v různých situacích
Kooperace a kompetice					

Osobnostní a sociální výchova
Osobnostní rozvoj

2. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Rozvoj schopností poznávání	Př – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. Aj – cviř. dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium. D – Lidská společnost v pravěku dovednosti pro řešení a studium M – řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování Fy – řešení fyz. veličin, látky a tělesa, pohyb těles Ov – zásady lidského soužití (pravidla chování) Vv – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Pč – dodržování pracovních postupů, mezipředmětové vztahy estetické citění	Př – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. Aj – cviř. dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium D – Počátky křesťanství - etický kodex. dovednosti pro řešení a studium M – řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování Fy – pohyb těles Vv - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Pč - dodržování pracovních postupů, mezipředmětové vztahy estetické citění	Př – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. Aj – cviř. dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium D – Napoleonské období-úloha jedince v dějinách řešení problémů dovednosti pro řešení a studium M – řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování Vv - cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění Fy – energie, Ohmův zákon Ch – lab. práce, chemické výpočty, rovnice, vlastnosti látek, směsi, kyseliny Pč - dodržování pracovních postupů, mezipředmětové vztahy estetické citění	Př – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění. Aj – cviř. dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium D – Domácí a zahraniční odboj řešení problémů dovednosti pro řešení a studium M – řešení problémů, cvičení dovedností zapamatování Fy – energie Ch – lab. práce, chemické výpočty, rovnice Pč - dodržování pracovních postupů, mezipředmětové vztahy estetické citění

Sebepoznávání a sebepojetí	Vv – moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem Tv – poznání svého těla Ov – rodinný život	Vv – moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem Ov – život mezi lidmi Tv – poznání svého těla	Vv – moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem Pč – orientace a volba povolání Vz – sexuální orientace Ov – osobnost, psychické procesy a stavy Tv – poznání svého těla	Vv – moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem Pč – orientace a volba povolání Ov – v pracovním poměru Tv – poznání svého těla
Seberegulace a sebeorganizace	Čj – morfologie a lexikologie cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání plánování učení Tv – cvičení sebekontroly, vůle	Čj – morfologie a lexikologie cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání plánování učení Tv – cvičení sebekontroly, vůle	Čj – morfologie a lexikologie cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání plánování učení Tv – cvičení sebekontroly, vůle	Čj – morfologie a lexikologie cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání plánování učení Tv – cvičení sebekontroly, vůle
Psychohygiena	Pč – dodržování hygienických návyků Př – dobrý vztah k sobě samému předcházení stresům, uvolnění, relaxace Tv – výchova ke zdraví, duševní a tělesná hygiena	Pč – dodržování hygienických návyků Př – dobrý vztah k sobě samému předcházení stresům, uvolnění, relaxace Tv – výchova ke zdraví, duševní a tělesná hygiena	Pč – dodržování hygienických návyků Př – dobrý vztah k sobě samému předcházení stresům, uvolnění, relaxace Tv – výchova ke zdraví, duševní a tělesná hygiena	Pč – dodržování hygienických návyků Př – dobrý vztah k sobě samému předcházení stresům, uvolnění, relaxace Tv – výchova ke zdraví, duševní a tělesná hygiena
Kreativita	Vv – cvičení pro rozvoj zákl. rysů Pč – kolektivní spolupráce a dělba práce, společné řešení problémů Tv – cvičení na rozvoj kreativity Čj – vypravování, zpráva, oznámení, dopis, úvaha, charakteristika	Vv – cvičení pro rozvoj zákl. rysů Pč – kolektivní spolupráce a dělba práce, společné řešení problémů Tv – cvičení na rozvoj kreativity Čj – vypravování, zpráva, oznámení, dopis, úvaha, charakteristika	Vv – cvičení pro rozvoj zákl. rysů Pč – kolektivní spolupráce a dělba práce, společné řešení problémů Tv – cvičení na rozvoj kreativity Čj – vypravování, zpráva, oznámení, dopis, úvaha, charakteristika	Vv – cvičení pro rozvoj zákl. rysů Pč – kolektivní spolupráce a dělba práce, společné řešení problémů Tv – cvičení na rozvoj kreativity Čj – vypravování, zpráva, oznámení, dopis, úvaha, charakteristika

Morální rozvoj				
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	Tv – tolerance méně zdatných spolužáků Př – práce a mikroskopem Pč – dodržování pracovních postupů	Tv – tolerance méně zdatných spolužáků Př – práce a mikroskopem Pč – dodržování pracovních postupů	Tv – tolerance méně zdatných spolužáků Př – práce a mikroskopem Pč – dodržování pracovních postupů Ch – zkumavkou to začíná, směsí a jejich oddělování, chem. reakce	Tv – tolerance méně zdatných spolužáků Př – práce a mikroskopem Pč – dodržování pracovních postupů
Hodnoty, postoje, praktická etika	Vv – hodnoty, postoje, praktická etika - vytváření povědomí o kvalitách typů odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování, atd., pomáhající prosoc. chování	Vv – hodnoty, postoje, praktická etika-vytváření povědomí o kvalitách typů odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlnosti, respektování, Ov – člověk a majetek	Vv – řešení problémů a rozhodování dovednosti Ov - osobnost	

Osobnostní a sociální výchova
Sociální rozvoj

2. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Poznávání lidí		Ov – život mezi lidmi		
Mezilidské vztahy	Pč - společné řešení problémů, Vz - mezilidské vztahy pravidla soužití v komunitě Tv - respektování , podpora, pomoc Ov - rodina	Pč – společní řešení problémů Vz – partnerské vztahy Tv –respektování, podpora,pomoc	Pč - společné řešení problémů Ov – člověk v sociálních vztazích Tv - respektování ,podpora,pomoc	Pč - společné řešení problémů Ov – rodina a zákony Tv - respektování, podpora, pomoc

Komunikace	Vz- komunikace .spolupráce Čj –cvičení aktiv. nasloucháním verbálního sdělování , vedení dialogu, asertivní komunikace Aj –vedení dialogu,omluva, pozdrav, vysvětlování Př-cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání,otevřená pozitivní komunikace Hv-řeč těla,znaku a slov,	Aj – vedení dialogu, omluva, pozdrav, vysvětlování Hv – řeč těla, zvyků a slov Př – cv. Pozorování, empatického a aktivního naslouchání, otevřená pozitivní komunikace Vz – respektování – podpora, pomoc Čj – cv. Aktivního naslouchání verbálního sdělování, dialogu, asertivní komunikace, dobrodruž. Lit.	Vz – s kamarády, neznámou osobou, sexuální zneužití Aj – vedení dialogu, omluva, pozdrav, vysvětlování Př – cv. Pozorování, empatického aktivního naslouchání, otevřená pozitivní komunikace Čj – cv. Aktivního naslouchání verbálního sdělování, dialogu, asertivní komunikace, národní obrození.rozbory lit. textu	Hv-řeč těla,znaků a slov Aj – vedení dialogu, omluva, pozdrav, vysvětlování Hv-řeč těla,znaků a slov Př – cv. Pozorování, empatického aktivního naslouchání, otevřená pozitivní komunikace Čj – cv. Aktivního naslouchání verbálního sdělování, dialogu, asertivní komunikace, národní obrození.rozbory lit. textu
Kooperace a kopetice	Pč – vytváření mravních hodnot Vv – rozvoj individ. Dovedností pro kooperaci etické zvládnutí soutěže konkurence Tv – týmová spolupráce	Pč – vytváření mravních hodnot Vv – rozvoj individ. Dovedností pro kooperaci etické zvládnutí soutěže konkurence Tv – týmová spolupráce	Pč – vytváření mravních hodnot Vv – rozvoj individ. Dovedností pro kooperaci etické zvládnutí soutěže konkurence Tv – týmová spolupráce	Pč – vytváření mravních hodnot Vv – rozvoj individ. Dovedností pro kooperaci etické zvládnutí soutěže konkurence Tv – týmová spolupráce

<i>Výchova demokratického občana</i>

1. stupeň	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Občanská společnost a škola	Čs-umíme se chovat (školní řád)		Čs-naše město		
Občan, občanská společnost a stát					
Formy participace občanů v politickém životě					
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					

Výchova demokratického občana

2. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Občanská společnost a škola	Pč-vztah ke své škole, své obci, k sobě, lidem Čj - administrativní styl:žádost, životopis, zpráva, demokratická atmosféra, demokratické vztahy, dem. Principy Ov - škola - zásady lidského soužití - život mezi lidmi Př-demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Pč-vztah ke své škole, své obci, k sobě a ostatním lidem Čj-demokratická atmosféra a demokratické vztahy, způsob uplatňování demokratických principů v životě školy ČJ- administrativní styl:žádost, životopis, zpráva PŘ- demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole	Pč- vztah ke své škole, své obci, k sobě a ostatním lidem Př-demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole Čj-demokratická atmosféra a demokratické vztahy, způsoby uplatňování demokratických principů v životě školy Administrativní styl- žádost, životopis, zpráva	Pč- vztah ke své škole, své obci, k sobě a ostatním lidem Př- demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole Čj- demokratická atmosféra a demokratické vztahy, způsob uplatňování demokratických principů v životě školy Ov- v pracovním poměru
Občan, občanská společnost a stát	Pč-vztah k jiným národům a národnostem	Pč- vztah k jiným národům a národnostem	Pč- vztah k jiným národům a národnostem Ov-právní základy státu	OV- občan - občan a právo v pracovním poměru - právní ochrana hospodářství
Formy participace občanů v politickém životě		M- volební systémy – komunální volby	M- volební systémy – komunální volby	M- volební systémy – komunální volby
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	D- Starověké Řecko Čj- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, kategorie demokracie:spravedlnost, řád, zákon, právo, morálka Kultura dědictví Evropy Eposy, báje, kroniky Vv- principy demokracie	Čj- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, kategorie demokracie:spravedlnost, řád, zákon, právo, morálka Kultura dědictví Evropy Eposy, báje, kroniky Ov-řazení společnosti	Čj- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, kategorie demokracie:spravedlnost, řád, zákon, právo, morálka Kultura dědictví Evropy Eposy, báje, kroniky D- osvícenství, boj amerických osad za nezávislost Čj- literatura národního obrození	Čj- demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, kategorie demokracie:spravedlnost, řád, zákon, právo, morálka Kultura dědictví Evropy: Eposy, báje, kroniky 1. a 2. světová válka v literatuře - exilová a samizdatová literatura D- Nacismus v Německu, stalinismus v SSSR, TGM, Protektorát Čechy a Morava, Charta 77

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

1. stupeň	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Evropa a svět nás zajímá			Čj - zvyky a tradice národů Evropy	Hv – lidová slovesnost, zvyky, tradice národů Evropy Čs – naše vlast a Evropa, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa	Čs – naše vlast a Evropa, zážitky a zkušenosti z Evropy a ze světa Aj – zvyky, tradice angl. Hovořících národů, udržování styků s družební školou
Objevujeme Evropu a svět					Aj – korespondence vzájemné pobyty, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa
Jsme Evropané					

Výchova k myšlení v globálních a evropských souvislostech

2. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Evropa a svět nás zajímá	Hv – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu + naši sousedé v Evropě Pč – spolupráce ve vědě a technice, využívání mezinárodních objevů Aj – rodinné příběhy, zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice Inf – naši sousedé v Evropě	Hv – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu + naši sousedé v Evropě Pč – spolupráce ve vědě a technice, využívání mezinárodních objevů Aj – rodinné příběhy, zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice Inf – naši sousedé v Evropě Ov – svět kolem nás (OSN, NATO)	Hv – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu + naši sousedé v Evropě Pč – spolupráce ve vědě a technice, využívání mezinárodních objevů Aj – rodinné příběhy, zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice Inf – naši sousedé v Evropě Čj – Rodinné příběhy, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa Ch – chemické prvky a značky, voda v životě čl., složení látek, chemie v praxi Vz – AIDS Způsoby vyjadřování lásky Ov – právní základy státu	Hv – místa, události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu + naši sousedé v Evropě Pč – spolupráce ve vědě a technice, využívání mezinárodních objevů Ch – Spolupráce ve vědě a technice Ov – globální svět Inf – naši sousedé v Evropě Čj – naši sousedé v Evropě, lidové tradice národů Evropy, zařazení češtiny do kontextu indoevropských a slovanských jazyků
Objevujeme Evropu a svět	Hv – Vztah k evropské a světové kultuře Inf – mezinárodní setkávání, život Evropanů Př – naše vlast, evropské krajiny, svět	Hv – vztah k evropské a světové kultuře Inf – mezinárodní setkávání, život evropanů Př – naše vlast, evropské krajiny, svět D – gotická kultura	Hv – vztah k evropské a světové kultuře Inf – mezinárodní setkávání život Evropanů Př – naše vlast, evropské krajiny, svět Z – Regiony Evropy	Hv – vztah k evropské a světové kultuře Inf – mezinárodní setkávání, život Evropanů Př – naše vlast, evropské krajiny, svět

Jsme Evropané	Inf – mezinárodní organizace Čj – kořeny a zdroje evrop. Civilizace, klíč. Mezníky evropské historie Čj – báje, mýty a pověsti	Inf – mezinárodní organizace Čj – kořeny a zdroje evrop. Civilizace, klíč. Mezníky evropské historie Čj – báje, mýty a pověsti Vv – kořeny a zdroje evrop. Civilizace Vv – lidová slovesnost, zvyky, tradice D – Raný středověk, reformace v 16.století Ov – svět kolem nás	Inf – mezinárodní organizace Čj – kořeny a zdroje evrop. Civilizace, klíč. Mezníky evropské historie Vv – kořeny a zdroje evrop. Civilizace Vv – lidová slovesnost, zvyky, tradice Čj – starověké a středověké české lit. Památky Z – Evropská integrace /EU/, postavení ČR ve světě	Inf – mezinárodní organizace Čj – kořeny a zdroje evrop. Civilizace, klíč. Mezníky evropské historie Čj – odraz dvou svět. Válek v literatuře Ov – občan D – vznik ČR
----------------------	--	--	---	--

Multikulturní výchova

1. stupeň	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Kulturní difference	Čs-jediněčnost každého dítěte a jeho indiv. Zvl.		Čs-vlastní kulturní zakotvení		
Lidské vztahy	Tv-Tým.spolupráce děti,mezilidské vztahy	Tv-Tým.spolupráce děti,mezilidské vztahy	Tv-Tým.spolupráce děti,mezilidské vztahy Aj-lidské vztahy ,udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi	Tv-Tým.spolupráce děti,mezilidské vztahy	Tv-Tým.spolupráce děti,mezilidské vztahy

Etický průvod					Čs-odlišnost lidí a jejich rovnost, různé způsoby života
Multikulturalita					
Princip sociálního smíru a solidarity	Čs-nekonfliktní život v dět. Kolektivu				

Multikulturní výchova

2. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Kulturní difference	Ov – region a vlast	Čj – poznávání vlast.kult.zakotvení, respektování, zvláštnosti etnik Umělec.styl popis uměleckých děl Ov – člověk a kultura - přírodní a kulturní bohatství	Aj- respektování zvláštností různých etnik, spolupráce Aj – reálie cizích zemí a národů	Z- sociokulturní rozdíly v ČR Aj- respektování zvláštností různých etnik, spolupráce

Lidské vztahy	Čj – vztahy mezi kulturami, obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti. Starověká literatura Ov- obec,region,vlast	Vv- vztahy mezi kulturami uplatňování principů slušného chování, význam kvality mezilidských vztahu pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance empatie, osobní příspěvní k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí Čj- Vztahy mezi kulturami, obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti. Starověká literatura Ov- svět kolem nás, člověk a kultura, přírodní a kulturní bohatství, globální problémy Země ...	Vv- vztahy mezi kulturami uplatňování principů slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance empatie, osobní příspěvní k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí .. Čj- Vztahy mezi kulturami, obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti. Svět. Literatura 19. a 20. století Př- udržovat tolerantní vztahy, rozvíjet spolupráci s jinými etniky.. Ov – člověk v sociálních vztazích	Z- vztahy mezi kulturami (cizinci v ČR) Čj- Vztahy mezi kulturami, obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti. Světová literatura 19. a 20.století Ov – globální svět
Etnický původ		Hv- rovnocennost všech etnických skupin a kultur + informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících ve společnosti.. Z- obyvatelstvo světadílů (původní a součastné) Čj – různě způsoby života	Hv- rovnocennost všech etnických skupin a kultur + informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících ve společnosti..	Z- národnostní menšiny v Česku...

Multikulturalita	Inf- komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizích jazyků Ov – region a vlast	Inf – komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizích jazyků Hv- prostředek vzájemného obohacování D- svět islámů křížové výpravy Ov – svět kolem nás - člověk a majetek	Inf – komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizích jazyků Vv- multikultura jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, vstřícný postoj odlišnostem.. Hv – prostředek vzájemného obohacování Čj- specifické rysy jazyků	Inf – komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizích jazyků D- problémy současnosti
Princip sociálního smíru a solidarity				

Environmentální výchova

1. stupeň	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Ekosystémy			Vv – les v našem prostředí lidské sídlo Čs - les		
Základní podmínky života			Prv- voda, vzduch, přírodní zdroje	Prv- voda, vzduch, přírodní zdroje	Prv- voda, vzduch, přírodní zdroje, světlo, teplo
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Čs – doprava, bezpečnost cesta do školy ochrana přírody změny v krajině Pč – využití odpadu jako pracovního materiálu	Čs – doprava, bezpečnost cesta do školy ochrana přírody změny v krajině Pč – využití odpadu jako pracovního materiálu	Čs – doprava, bezpečnost cesta do školy ochrana přírody změny v krajině Pč – využití odpadu jako pracovního materiálu	Pč – využití odpadu jako pracovního materiálu	Pč – využití odpadu jako pracovního materiálu
Vztah člověka k prostředí			Čs – naše obce	Tv – prostředí a zdraví možnosti a způsoby ochrany zdraví Čs – zdr. výživa, hygiena	Tv – prostředí a zdraví možnosti a způsoby ochrany zdraví

Environmentální výchova

2. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Ekosystémy	Př-les,pole Pč-vztah čl.k život. Prostředí Z –přírodní krajiny charakteristika,vztah k ŽP Vv-les , pole,moře	Př-les,pole Pč-vztah čl.k život. prostředí	Ch-voda v přírodě a životě člověka Pč-vztah k ŽP Vv – les,vodní zdroje,moře	Pč-les, pole,vodní zdroje lidská sídla,moře kulturní krajina Vv-aktivity,vztah člověka k prostředí Pč-vztah čl. k život, prostředí
Základní podmínky života	Vz-vliv podmínek-starvování Čj- voda,ovzdušnění,klimat.změny, ocgrana biol.druhů,přírodní zdroje energie větrné rozbory,diktáty s přír.tem	Fy –mechanick vlastnosti tekutin ,rozklad světa Vz-vliv prostředí na zdraví Čj-voda,ovzduší,klim.změny, ochrana biol.druhů přírodní zdroje energie Větrné rozbory, diktáty s přír.tem	Př-voda,vzduch,světlo,teplo Vz-zdrav.a prezent. Péče Čj-voda,ovzduší,klim.změny, ochrana biol.druhů přírodní zdroje energie Větrné rozbory, diktáty s přír.tem	Př-vznik vývoj života přírodní zdroje,voda vzduch,teplo,půda Podzemní voda,prameny Čj-voda,ovzduší,klimatické změny,půda ochrana biolog.druhů,přír. zdroje energie Fy-změny skupenství
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	Pč-tříděný odpad Čj-vlivy prostředí na rozvoj ekon.nástrojů ochrana přír.a kult.památek a růst ekologického vědomí	Pč-tříděný odpad Inf-prog.na ekonomické vědomí Čj-vlivy prostředí na rozvoj ekon.nástrojů ochrana přír.a kult.památek a růst ekologického vědomí	Pč-tříděný odpad M-doprava a životní prostředí Čj-vlivy prostředí na rozvoj ekon.nástrojů Fy-výroba a přenos alekt.energie.,jaderná en	Pč-tříděný odpad Ch-odpady,recyklace,druhotné surovinu co dýcháme Př ekozemědělství,změny v krajině odpalky Den Země Pč-těžba přír.sur.,jejich ekon .Využití
Vztah člověka k prostředí	Vz-Zdravý životní styl D-nejstarší starověké civilizace :člověk a příroda Pč-využití vytěžených surovin ,ukládání odpadů,recyklace	D-život ve městech Pč-využití vytěžených surovin, ukládání odpadů, recyklace Vv-naše obec, životní styl, prostředí, zdraví	F-jaderné elektrárny tepelné, větrné, vodní el. D-barokní kultura, průmyslová revoluce, romantismus Pč-využití vytěžených sur., ukládání odpadů, recyklace	Př-aktuální ecol. Problémy, globální ecol. Problémy, přírodní zdroje, ropa, odpady Pč-využití vytěžených surovin, ukládání odpadů, recyklace Vv-prostředí a zdraví

Mediální výchova

Receptivní činnosti

1. stupeň	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Krit. čtení a vnímání med. sdělení					Čj-přístup ke zpravod., reklamě.rozdíly pods-taty a sdělení.
Interpret. Vztahu med. Sdělení a reality				Čj-různé typy sdělení.	
Stavba med. sdělení .					
Vnímání autora med.sdělení					
Fungování a vliv. Medií ve společnosti.					Čj- vliv medií na každodenní život, společnost Tv-vliv medií na sport
Produktivní činnosti					
Tvorba mediálního sdělení					

Práce v realizačním týmu	Pč-práce v realizač. Týmu prezentace vlastních výrobků.	Pč-práce v realizač. Týmu prezentace vlastních výrobků	Pč-práce v realizač. Týmu prezentace vlastních výrobků	Pč-práce v realizač. Týmu prezentace vlastních výrobků	Pč-práce v realizač. Týmu prezentace vlastních výrobků
---------------------------------	---	--	--	--	--

Mediální výchova

Receptivní činnosti

2. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Krit. čtení a vnímání med. sdělení	Čj – kritický přístup ke zpravodajství, chápání podstaty mediálního sdělení publicistický styl Inf – chápání podstaty mediálního sdělení	Čj – sloh (reklama, zpráva, inzerát) Rozlišení zábavných prvků ve sdělení rozdíl mezi inf., zábav., reklamou a sdělení Ov – chápání podstaty mediálního sdělení Čj – kritický přístup ke zpravodajství, chápání podstaty mediálního sdělení publicistický styl Inf – chápání podstaty mediálního sdělení	Čj – kritický přístup ke zpravodajství, chápání podstaty mediálního sdělení publicistický styl Inf – chápání podstaty mediálního sdělení	Čj – kritický přístup ke zpravodajství, chápání podstaty mediálního sdělení publicistický styl Inf – chápání podstaty mediálního sdělení D – období normalizace tzv. poučení: jsme odolní vůči manipulaci?
Interpretace vztahů med. Sdělení a reality	Inf – rozdíl mezi reklamou a zprávou	Inf – rozdíl mezi reklamou a zprávou Čj – sloh – rozdíl mezi reklamou a zprávou a mezi faktickým fiktivním okolím	Inf – rozdíl mezi reklamou a zprávou	Inf – rozdíl mezi reklamou a zprávou

Stavba mediálních sdělení				Čj – sloh – příklady stavby a uspořádání zpráv(srovnávání titul. Stran různých deníků)
Vnímání autora mediálních sdělení	Hv – výběr a kombinace slov. Obrazů a zvuků z hlediska záměru hodnotového významu			Čj – sloh – identifikování postojů a názorů autora výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků

2. stupeň	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Fungování a vliv médií ve společnosti	Čj – postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život publicistický styl Vv - vliv na médií na kulturu Vz - vliv médií na člověka	Vz – manipulační reklama a informace Čj – postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život publicistický styl	Čj – postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život publicistický styl Př – role médií v životě jednotlivce Vz – rodina, sexualita a média	Čj – postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život publicistický styl Ch – pole sdělení prostřednictvím při získávání informací (průběžně)
Produktivní činnosti				

Tvorba mediálního sdělení	Aj – tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení Čj – výběr výrazových prostředků a jejich kombinace řeč přímá, odchylky větné sk., odborný styl – výtah Vv – uplatnění a výběr výraz. Prostředků	Aj – tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení Inf – tvorba media. Sdělení pro internetové medium Čj – výběr výrazových prostředků a jejich kombinace řeč přímá, odchylky větné stavby, odborný styl – výtah	Aj – tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení Inf – tvorba media. Sdělení pro internetové medium Čj – výběr výrazových prostředků a jejich kombinace řeč přímá, odchylky větné stavby, odborný styl – výtah	Aj – tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení Inf – power point Čj – výběr výrazových prostředků a jejich kombinace řeč přímá, odchylky větné stavby, odborný styl – výtah
Práce v realizačním týmu	Pč – týmová práce, spolupráce, dělba práce. Vv – tvorba mediálního sdělení Př – pravidelnost mediální produkce, referáty, články v regionálním tisku, fotodokumentace, webové stránky školy.	Pč – týmová práce, spolupráce, dělba práce. Vv – tvorba mediálního sdělení Př – pravidelnost mediální produkce, referáty, články v regionálním tisku, fotodokumentace, web stránky školy, výchova ke zdraví. První pomoc Tv – spolupráce – lyž. kurz	Pč – týmová práce, spolupráce, dělba práce Př – pravidelnost mediální produkce, referáty, články v regionálním tisku, fotodokumentace, web stránky školy.	Pč – týmová práce, spolupráce, dělba práce. Př – pravidelnosti mediální produkce, referáty, články v regionálním tisku, fotodokumentace, web stránky školy Vv – utváření týmu, tvorba mediálního sdělení

1

Poznámky a vysvětlivky:

1. stupeň		2. stupeň	
Čj	český jazyk	Čj	český jazyk
M	matematika	M	matematika
Čs	člověk a jeho svět	Aj	anglický jazyk
Aj	anglický jazyk	D	dějepis
Vv	výtvarná výchova	Z	zeměpis
Tv	tělesná výchova	Fy	fyzika
Hv	hudební výchova	Ov	občanská výchova
Pč	pracovní činnosti	Vv	výtvarná výchova
Inf	informatika	Vz	výchova ke zdraví
		Ch	chemie
		Pč	pracovní činnosti
		Př	přírodopis
		Hv	hudební výchova
		Tv	tělesná výchova
		Inf	informatika
		Rj	ruský jazyk
		Nj	německý jazyk

4. Učební plán

UČEBNÍ PLÁN 1. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Předmět:	ročník:					
		dotace	1.	2.	3.	4.	5.
		max/ min	18/22	18/22	22/26	22/26	22/26
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	33 + 8	7 + 2	9 + 0	6 + 2	6 + 2	5 + 2
	Anglický jazyk	9 + 1	-	0 + 1	3	3	3
Matematika	Matematika	20 + 4	4	3 + 2	5	3 + 2	5
Inf. a kom.technologie	Informatika	1	-	-	-	-	1
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	12 + 3	2	2	2 + 1	3 + 1	3 + 1
Umění a kultura	Hudební výchova	12	1	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		1	1	1	2	2
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	10	2	2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	5	1	1	1	1	1
Celková povinná + disponibilní časová dotace		102+16	18 + 2	19 + 3	21 + 3	21 + 5	23 + 3

UČEBNÍ PLÁN 2. STUPEŇ

Vzdělávací oblast	Předmět:	ročník:				
		dotace	6.	7.	8.	9.
		max/ min	30/28	30/28	32/30	32/30
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	15 + 2	3 + 1	4	4	4 + 1
	Anglický jazyk	12 + 1	3	3	3	3 + 1
	Další cizí jazyk /ruský, německý/	6	-	2	2	2
Matematika	Matematika	15 + 3	3 + 2	4	4	4 + 1
Inf. a kom. tech.	Informatika	1 + 2	1	0 + 1	0 + 1	0
Člověk a společnost	Dějepis	11 + 1	1 + 1	2	2	2
	Občanská výchova		1	1	1	1
Člověk a příroda	Fyzika	21 + 6	1	2	2	2
	Chemie		-	-	2	2
	Přírodopis		2	2	1 + 1	1 + 1
	Zeměpis		1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
Umění a kultura	Hudební výchova	10	1	1	1	1
	Výtvarná výchova		2	2	1	1
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	10	1	1	-	-
	Tělesná výchova		2	2	2	2
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	3 + 1	0 + 1	1	1	1
	Doplňující vzdělávací obory	0 + 2	0 + 2	-	-	-
Celková povinná + disponibilní časová dotace		104 + 18	22 + 8	28 + 2	27 + 3	27 + 5

Poznámky k Učebnímu plánu 2. stupně:

Doplňující vzdělávací obory a další cizí jazyk:

Nabídka aktuálních vzdělávacích oborů pro 6. ročník je každoročně předložena na konci 5. ročníku zákonným zástupcům žáků. Ti, na základě krátké charakteristiky každého předmětu, společně se svými dětmi zvolí jednu variantu. Dle volby zákonných zástupců jsou pak žáci zařazeni do jednotlivých skupin. Výuka předmětu je realizována při minimálním počtu 8 žáků v jedné skupině.

6. ročník

Přírodovědná praktika - PřPr
 Ekonomika domácnosti - EkDo
 Sportovní hry – fotbal – SHF

Obdobná nabídka probíhá na konci 6. ročníku, kdy si žák společně se svým zákonným zástupcem volí další cizí jazyk. Na naší škole se nabízí jazyk německý a ruský. Na základě výběru jsou pak vytvořeny skupiny jednotlivých cizích jazyků. I zde platí realizace výuky tohoto předmětu při minimálním počtu 8 žáků v jedné skupině.

7. ročník

Německý jazyk – Nj

Ruský jazyk - Rj

8. ročník

Německý jazyk – Nj

Ruský jazyk - Rj

9. ročník

Německý jazyk – Nj

Ruský jazyk - Rj

Na 1. stupni je celková povinná časová dotace 118 hodin, z toho je disponibilní časová dotace 16 hodin.

Na 2. stupni je celková povinná časová dotace 122 hodin, z toho je disponibilní časová dotace 18 hodin.

Průřezová témata jsou integrována do vyučovacích předmětů.

5. Učební osnovy

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v ŠVP rozdělen do 9 vzdělávacích oblastí, které tvoří:

- **Jazyk a jazyková komunikace**
- **Matematika a její aplikace**
- **Informační a komunikační technologie**
- **Člověk a svět práce**
- **Člověk a společnost**
- **Člověk a příroda**
- **Umění a kultura**
- **Člověk a zdraví**
- **Člověk a svět práce**

Jednotlivé vzdělávací oblasti se dále dělí na vzdělávací obory a jednotlivé předměty.

Struktura zpracování vzdělávacích předmětů je následující:

- název vyučovacího předmětu
- charakteristika předmětu
- průřezová témata
- výchovně vzdělávací strategie
- cílové zaměření
- očekávané výstupy a zpracování obsahu učiva do tabulky

Očekávané výstupy RVP ZV na konci 5. ročníku, tj. 2. období a 9. ročníku stanovují závaznou úroveň pro formulování výstupů v učebních osnovách ŠVP, která musí být na konci 1. a 2. stupně dodržena.

Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy, které jsou obvykle na nižší úrovni než odpovídající očekávané výstupy daného oboru.

Tyto výstupy jsou vodítkem pro případné úpravy výstupů uvedených v ŠVP do individuálního vzdělávacího plánu pro žáka na základě doporučení školského poradenského zařízení a žádosti zákonného zástupce žáka.

5.1. Předměty 1. stupně

5.1.1. ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Český jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících. Obsahuje čtení, psaní, mluvnici, sloh a literární výchovu. Vyučovací předmět **Český jazyk** je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Časová dotace:

1. ročník: 9 hodin týdně (z toho 2 hodiny disponibilní)
2. ročník: 10 hodin týdně (z toho 1 hodina disponibilní)
3. – 4. ročník: 8 hodin týdně (z toho 2 hodiny disponibilní)
5. ročník: 7 hodin týdně (z toho 2 hodiny disponibilní)

Průřezová témata

Do výuky předmětu Český jazyk na 1. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Sociální rozvoj**
Komunikace (naslouchání, komunikace v různých situacích) -3. ročník
Komunikace (řeč těla) - 4. ročník
- **Osobnostní rozvoj**
Rozvoj schopností poznávání (cvičení dovedností zapamatování) -1. ročník
Seberegulace a sebeorganizace (organizace vlastního času, plánování učení a studia)
- 4. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- **Evropa a svět nás zajímá** - zvyky a tradice národů Evropy - 3.ročník

Mediální výchova (MV)

- **Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení** - přístup ke zpravodajství a reklamě, rozdíly, podstata sdělení - 5. ročník
- **Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality** - různé typy sdělení - 4. ročník
- **Fungování a vliv médií ve společnosti** - vliv médií na každodenní život, společnost
- 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Pracujeme s informacemi a odbornou literaturou.
- Podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace.

- Cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.
- Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.
- Vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení.
- Motivujeme žáky k aktivnímu zapojování do vyučovacího procesu.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni.
- Učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení.
- V případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí.
- Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.
- Dáváme žákům možnost pracovat s chybou jako příležitostí hledat správné řešení.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami.
- Podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.
- Učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí.
- Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- Podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi.
- Učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování.
- Vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování.
- Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- V žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie.
- Snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance).
- Vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí.
- V případě potřeby spolupracujeme s pedagogicko-psychologickými poradnami.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu ke čtení.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Dodržujeme vymezená pravidla.
- Sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů, organizaci a plánování učení.
- Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k :

- chápání jazyka
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřského jazyku
- vnímání a postupné osvojování jazyka
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře

Očekávané výstupy

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJL-3-1-01** plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti
- ČJL-3-1-02** porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti
- ČJL-3-1-03** respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru
- ČJL-3-1-04** pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost
- ČJL-3-1-05** v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči
- ČJL-3-1-06** volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích
- ČJL-3-1-07** na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev
- ČJL-3-1-08** zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- ČJL-3-1-09** píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev
- ČJL-3-1-10** píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení
- ČJL-3-1-11** seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJL-3-2-01** rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky

- ČJL-3-2-02** porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná
- ČJL-3-2-03** porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost
- ČJL-3-2-04** rozlišuje slovní druhy v základním tvaru
- ČJL-3-2-05** užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves
- ČJL-3-2-06** spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy
- ČJL-3-2-07** rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky
- ČJL-3-2-08** odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJL-3-3-01** čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku
- ČJL-3-3-02** vyjadřuje své pocity z přečteného textu
- ČJL-3-3-03** rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění
- ČJL-3-3-04** pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností

Český jazyk - 1. ročník		
Očekávané výstupy-žák	Učivo	Poznámky
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	Komunikační a slohová výchova čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova – jako zdroj informací)	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) základní komunikační pravidla	

ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	(oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vypravování	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu), vyjadřování závislé na komunikační situaci;	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) vypravování	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev		
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	žánry písemného projevu: blahopřání	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu;	

ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Jazyková výchova zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace)	
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov	slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy	
ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu	význam slov	
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	Literární výchova tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu,	
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základní literární pojmy – rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka	
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	

Český jazyk - 2. ročník		
Očekávané výstupy-žák	Učivo <i>Komunikační a slohová výchova</i>	Poznámky
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova, čtení jako zdroj informací)	
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání	

	(pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vzkaz, dopis, popis; vypravování	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu), vyjadřování závislé na komunikační situaci;	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypravování	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; vzkaz, dopis, popis; vypravování	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání,	

	příběh	tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu;	
ČJL-3-2-01	rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Jazyková výchova zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	význam slov	
ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	tvary slov	
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	skladba – věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	věta jednoduchá (druhy vět), souvětí	
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	pravopis – lexikální	

		Literární výchova	
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu,	
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z přečteného textu	dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka	
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	

Český jazyk - 3. ročník			
Očekávané výstupy-žák	Učivo <i>Komunikační a slohová výchova</i>	Poznámky	
ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); věcné čtení (čtení vyhledávací, klíčová slova, čtení jako zdroj informací)		
ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti	naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)		
ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru	základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)		
ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje	mluvený projev – základy techniky		

svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost	mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	
ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu), vyjadřování závislé na komunikační situaci;	
ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích	mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev	vypravování	
ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním	písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev)	
ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	úhledný, čitelný a přehledný písemný projev	
ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení	žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník), vypravování	
ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu;	
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky	Jazyková výchova zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace,	

		přízvuk)	
ČJL-3-2-02	porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná	slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
ČJL-3-2-03	porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost	význam slov	
ČJL-3-2-04	rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	tvarosloví – slovní druhy, tvary slov	
ČJL-3-2-05	užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	tvary slov	
ČJL-3-2-06	spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy	skladba – věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-3-2-07	rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky	věta jednoduchá (druhy vět), souvětí	
ČJL-3-2-08	odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	pravopis – lexikální	
		Literární výchova	
ČJL-3-3-01	čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku	tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu,	
ČJL-3-3-02	vyjadřuje své pocity z	dramatizace, vlastní výtvarný	

přečteného textu		
ČJL-3-3-03	rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění	doprovod základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka
ČJL-3-3-04	pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	tvořivé činnosti s literárním textem – dramatizace, vlastní výtvarný doprovod

KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- ČJL-5-1-01** čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas
- ČJL-5-1-02** rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává
- ČJL-5-1-03** posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení
- ČJL-5-1-04** reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta
- ČJL-5-1-05** vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku
- ČJL-5-1-06** rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě
- ČJL-5-1-07** volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru
- ČJL-5-1-08** rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace
- ČJL-5-1-09** píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry
- ČJL-5-1-10** sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti

JAZYKOVÁ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- ČJL-5-2-01** porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová
- ČJL-5-2-02** rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku
- ČJL-5-2-03** určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu
- ČJL-5-2-04** rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary
- ČJL-5-2-05** vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty
- ČJL-5-2-06** odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí
- ČJL-5-2-07** užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje
- ČJL-5-2-08** píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách
- ČJL-5-2-09** zvládá základní příklady syntaktického pravopisu

LITERÁRNÍ VÝCHOVA

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je

ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma

ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů

ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy

Český jazyk - 4. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
	<i>Komunikační a slohová výchova</i>	
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem)	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitěho sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost) vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé	

	vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace	základy techniky mluveného projevu (výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci	
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	pisemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem), technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu) žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; pozvánka, vzkaz, inzerát,	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	vypravování	
ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová	Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	tvarosloví – slovní druhy	
ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary	tvarosloví – tvary slov	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní	skladba – základní skladební dvojice	

skladební dvojici označuje základ věty		
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	skladba – věta jednoduchá a souvětí	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje	skladba – souvětí	
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	pravopis lexikální – základy morfologického (koncovky podstatných jmen)	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	pravopis lexikální – syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
	Literární výchova	
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, poslech literárních textů	
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů	zážitkové čtení a naslouchání, poslech literárních textů	
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, pověst, bajka, spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání	

Český jazyk - 5. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas	Komunikační a slohová výchova Čtení - praktické čtení (technika čtení,	

	čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu)	
ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává	Věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova)	
ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení	Naslouchání – praktické naslouchání	
ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta	Věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní - zaznamenat slyšené, reagovat otázkami)	
ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku	Mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci	
ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Komunikační žánry - zpráva, oznámení, vypravování	
ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru	Základní komunikační pravidla - mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta)	
ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace		
ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry	Písemný projev - technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev), formální úprava textu	
ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Žánry písemného projevu - adresa, dopis, pozvánka, vypravování, popis, jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník)	
ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku	Jazyková výchova Zvuková stránka jazyka - sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk)	

ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu	Slovní zásoba a tvoření slov - slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma, stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka)	
ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty	Tvarosloví - slovní druhy, tvary slov	
ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí	Skladba - věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice	
ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projev je obměňuje		
ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	Pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)	
ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu		
ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je	Literární výchova Poslech literárních textů Zážitkové čtení a naslouchání Tvořivé činnosti s literárním textem - přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod	
ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma		
ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů		
ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Základní literární pojmy - literární druhy a žánry: báseň, pohádka, povídka, bajka Spisovatel, básník, kniha, čtenář Divadelní představení, herec, režisér Verš, rým, přirovnání	

5.1.2 ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** patří do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a jeho obsah tvoří naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk.

Vyučovací předmět poskytuje základy pro budoucí komunikaci žáků v Evropě i ve světě, pomáhá snižovat jazykové bariéry a umožňuje návaznost dalšího studia a tím i možnost širšího budoucího pracovního uplatnění. Zprostředkovává poznání odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice. Vytváří podmínky pro mezinárodní spolupráci škol a jejich žáků (výměnné pobyty, mezinárodní projekty). Vyučovací předmět **Anglický jazyk** je úzce spjat s ostatními vyučovacími předměty.

Časová dotace

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** je vyučován na 1. stupni od 2. ročníku, kde byla využita disponibilní hodina v rámci vzdělávací oblasti Jazyka a jazykové komunikace, dále ve 3. – 5. ročníku v rozsahu 3 hodin týdně návaznosti na tabulku časových dotací hodin na 1. stupni.

Průřezová témata

Do výuky předmětu Anglický jazyk na 1. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Sociální rozvoj** - vzájemné poznávání se ve skupině, komunikace v různých situacích (informování, odmítání, omluva, pozdrav, žádost, prosba)
Greetings and introductions – 3. ročník

Multikulturní výchova (MuV)

- **Lidské vztahy** - udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
Greetings and introductions, Celebrations, My project – 4. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- **Evropa a svět nás zajímá** - zvyky a tradice anglicky hovořících národů, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa - *Hello and Goodbye, English in the world, Schools*

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Pracujeme s informacemi a odbornou literaturou.
- Cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.
- Podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi.
- Směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním.
- Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky.
- Podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problému.
- Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami.
- Podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četby, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí.
- Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- Pěstujeme v žácích sociální cítění a schopnost empatie.
- Utváříme v žácích respekt a úctu k tradicím anglicky hovořících zemí, k jejich zvykům a obyčejům.
- Vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí.
- Spolupracujeme s pedagogicko-psychologickými poradnami.

Kompetence pracovní

- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Dodržujeme vymezená pravidla.
- Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností (projekty, výměnné pobyty, korespondence).

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- vnímání a postupnému osvojování cizího jazyka
- rozvíjení pozitivního vztahu k cizímu jazyku

- chápání cizího jazyka
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- rozvíjení pozitivního vztahu k cizojazyčné literatuře

Očekávané výstupy

1. období - 2. a 3. ročník

Řečové dovednosti:

Žák

- CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně
- CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal
- CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen zřetelně a pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení
- CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy

Anglický jazyk - 2. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
CJ-3-1-01. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně.	Základní výslovnostní návyky. <i>Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a její používání v komunikačních situacích.</i>	OSV
CJ-3-1-03. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu.	Classroom language Greetings Family members	
CJ-3-1-05. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení.	Numbers 0-10 Classroom objects	
CJ-3-1-02. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal.	Colours Pets ZOO animals	

Anglický jazyk - 3. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
CJ-3-1-01. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně verbálně i neverbálně. CJ-3-1-03. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. CJ-3-1-05. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. CJ-3-1-02. Zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal. CJ-3-1-05. Přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení. CJ-3-1-03. Rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu. CJ-3-1-04. Rozumí obsahu mluveného textu, který je pronášen zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu.	<i>Zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</i> - Greetings - Introductions: - basic questions - basic social phrases - Simple instructions <i>Slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a její používání v komunikačních situacích. Práce se slovníkem.</i> - Numbers 1-20 - At school- school objects - Colours - My toys - At the shop - Food - My face, my body - My family - My house, my flat - My clothes Festivals - Halloween - Christmas - Easter <i>Mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět- jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.</i>	OSV VMEGS MuV OSV

CJ-3-1-06. Píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy.	- 1 st person sg.- affirmative, negative (to be, to have got, to like). - Questions. - Short answers.	
--	--	--

Očekávané výstupy

2. období – 4. a 5. ročník
Poslech s porozuměním

Žák

- CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu
- CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu

Mluvení

Žák

- CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů
- CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
- CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

Žák

- CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům
- CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

Psaní

Žák

- CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života
- CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formulář

Anglický jazyk – 2. období – 4. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
CJ-5-1-01. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.	<i>Zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</i> <i>Tematické okruhy</i>	PT – MuV Lidské vztahy – udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi
CJ-5-3-02. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	- Greetings - Introduction - Simple instructions - Polite requests and answers - Age - Animals, pets	OSV
CJ-5-2-02. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.	- My family - Clothes - Food	
CJ-5-1-02. Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	- Shopping - Wild animals - Days of the week - Time - The Alphabet	
CJ-5-3-01. Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.		
CJ-5-4-01. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.	<i>Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích. Práce se slovníkem.</i> - Articles: definite/ indefinite - Nouns	MuV
CJ-5-4-02. Vyplní osobní údaje		VMEGS

do formuláře.	- Adjectives	OSV
	- Personal pronouns, possessive adjectives	
CJ-5-2-01. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	- Cardinal numerals	
	- Auxiliaries – present simple-singular (to be, to have got)	
	- Elementary prepositions	
CJ-5-2-03. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.	- Spelling	OSV
	- Can I have ... ?	
CJ-5-3-02. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<i>Mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět- jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.</i>	
	- Word order	
	- There is/ There are	
CJ-5-1-03. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	- Simple sentences	OSV
	- Questions	
	- Negative sentences	
	- Short answers	

Anglický jazyk – 2. období – 5. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky

CJ-5-1-02 . Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.	<i>Zvuková a grafická podoba jazyka-fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov.</i>	OSV
	<i>Tematické okruhy</i>	
CJ-5-1-03. Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.	- Age	OSV
	- My address	
	- Jobs	
	- Months of the year and the seasons	

CJ-5-3-02. Rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu. CJ-5-3-01. Vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům. CJ-5-4-01. Napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života. CJ-5-4-02. Vyplní osobní údaje do formuláře. CJ-5-1-01. Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností. CJ-5-2-02. Sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat. CJ-5-2-03. Odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá. CJ-5-2-01. Zapojí se do jednoduchých rozhovorů.	- Days of the week - Daily routine - Time - Free time activities, sports - Weather - Culture pages <i>Slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích. Práce se slovníkem.</i> - Nouns – singular/plural - Pronouns: personal, possessive - Wh-questions - Cardinal numerals - Prepositions of time/ place <i>Mluvnice- základní gramatické struktury a typy vět- jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění.</i> - There is/ There are- negative, questions - Imperative/ negative imperative - Present simple - Present continuous - Like + - ing - Can	VMEGS MuV
---	---	-------------------------

5.1.3. MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Charakteristika vzdělávací oblasti Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace je v základním vzdělávání založena především na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě, a umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Pro tuto svoji nezastupitelnou roli prolíná celým základním vzděláváním a vytváří předpoklady pro další úspěšné studium. Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací oblast je rozdělena na čtyři tématické okruhy:

- **Čísla a početní operace**
- **Závislosti, vztahy a práce s daty**
- **Geometrie v rovině a prostoru**
- **Nestandardní aplikační úlohy a problémy**

Časová dotace

1. ročník: 4 hodiny týdně
2. ročník: 5 hodin týdně (z toho 2 hodiny disponibilní)
3. ročník: 5 hodin týdně
4. ročník: 5 hodin týdně (z toho 2 hodiny disponibilní)
5. ročník: 5 hodin týdně

Průřezová témata

V tomto předmětu je realizováno toto průřezové téma:

Osobnostní a sociální výchova (OSV) – Rozvoj schopností poznávání (řešení problémů, dovedností pro učení a studium) - 1. až 5. ročník

Výchovně a vzdělávací strategie vedoucí ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat.
- Podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi.
- Učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska.
- Cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.
- Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky.
- Učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů.
- Podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů.
- V případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu..
- Učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.

Kompetence sociální a personální

- Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- Podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi...
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- V případě potřeby spolupracujeme s pedagogicko-psychologickými poradnami.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Dodržujeme vymezená pravidla.
- Dodržujeme zásady bezpečnosti práce.
- Sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.
- Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- využití matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření, a porovnávání velikostí a vzdáleností, orientace
- rozvíjení paměti žáků prostřednictvím výpočtů a osvojováním si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- rozvíjení logického myšlení, řešení matematických problémů
- rozvíjení abstraktního a exaktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění

- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy nebo problému
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života, k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě při každém kroku postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti, k vytváření dovednosti vyslovovat hypotézy na základě zkušenosti nebo pokusu a k jejich ověřování nebo vyvracení pomocí protikladů

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků

M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose

M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly

M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času

M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života

M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 1. období

žák

M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci

M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky

M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině

Matematika – 1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru vytváří soubory s daným počtem prvků	<u>Číslo a početní operace</u> Přirozená čísla do 20	

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Používá symboly +, -, =, <, > Číselná osa	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Vlastnosti početních operací Početní operace do 20	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Závislosti a jejich vlastnosti	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> Základní útvary v rovině a prostoru Čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychle, kvádr, koule Osově souměrné útvary	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Slovní úlohy Číselné a obrázkové řady Prostorová představivost	
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky		

Matematika – 2. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<u>Číslo a početní operace</u> Přirozená čísla do 100 Používá symboly +, -, =, <, > Číselná osa Vlastnosti početních operací Početní operace do 100	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění	
M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Písemné algoritmy početních	
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly		
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a		

modeluje osvojené početní operace	operací Násobilka	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky	
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> Základní útvary v rovině a prostoru – lomená čára, přímka, úsečka, čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh, krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci	Osově souměrné útvary Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody	
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Slovní úlohy	

Matematika – 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly	<u>Číslo a početní operace</u> Přirozená čísla do 1000 Používá symboly +, -, =, <, > Číselná osa	
M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	Vlastnosti početních operací Početní operace do 1000	
M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění	

M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose	Písemné algoritmy početních operací Násobilka	
M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Závislosti a jejich vlastnosti Tabulky	
M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života		
M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel		
M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> Základní útvary v rovině a prostoru – lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, krychle, kvádr, koule, jehlan, kužel, válec	
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá		
M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	Osově souměrné útvary Délka úsečky, jednotky délky a jejich převody Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
- řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u> Slovní úlohy	

ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel

M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel

M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel

M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku

M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným základem v oboru kladných čísel
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data

M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy

GEOMETRIE V ROVINĚ A V PROSTORU

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici);

užívá jednoduché konstrukce

M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice

M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu

M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru

NESTANDARDNÍ APLIKAČNÍ ÚLOHY A PROBLÉMY

Očekávané výstupy – 2. období

žák

M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky

Matematika – 4. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení	<u>Číslo a početní operace</u> Přirozená čísla do 1000 000 Vlastnosti početních operací s čísly Násobilka Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - číselná osa	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Práce s přirozenými čísly	

M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemné algoritmy početních operací	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Slovní úlohy	
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	Zlomky	
	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u>	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	Závislosti a jejich vlastnosti	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Tabulky, jízdní řády	
	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u>	
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	
	Základní útvary v prostoru - kvádr, krychle, jehlan, koule, kužel, válec	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Délka úsečky Jednotky délky a jejich převody Obvod obrazce	
M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy	

Matematika – 5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	<u>Číslo a početní operace</u> Zlomky, celá čísla	
M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel	Početní operace se zlomky	
M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	Desetinná čísla	
M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose	Zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model)	
M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel	Přirozená čísla do 1000 000 Vlastnosti početních operací s čísly	
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel	Písemné algoritmy početních operací	
M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel	Slovní úlohy Násobilka Vlastnosti početních operací s čísly	
M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data	<u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u> Závislosti a jejich vlastnosti	
M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	Diagramy a grafy	
M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce	<u>Geometrie v rovině a v prostoru</u> Základní útvary v rovině - lomená čára, přímka, polopřímka, úsečka, čtverec, kružnice, obdélník, trojúhelník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník	
M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Jednotky délky	

M-5-3-03 sestrojí rovnoběžky a kolmice	Vzájemná poloha dvou přímek v rovině	
M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	Obvod a obsah obrazce	
M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru	Osově souměrné útvary	
	<u>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</u>	
M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Slovní úlohy, magické čtverce, číselné a obrázkové řady, prostorová představivost	

5.1.4. INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Informatika** patří do vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie** a je realizován v 5. ročníku v rozsahu 1 vyučovací hodiny za týden. Umožňuje všem žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti. Dovednosti získané ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího softwaru a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Informatika** na 1. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální rozvoj (OSV)

- tematický okruh - Psychohygiena
- Kreativita
- Mezilidské vztahy
- Komunikace
- Koperace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- tematický okruh - Evropa a svět nás zajímá = téma – naši sousedé v Evropě
- Objevujeme Evropu a svět = téma – mezinárodní setkávání, život Evropanů
- Jsme Evropané = téma – mezinárodní organizace (6.,7.,8.,9. ročník)

Multikulturní výchova (MuV)

- tematický okruh – Multikulturalita = téma – komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizího jazyka (6.,7.,8.,9. ročník)
- Lidské vztahy

Environmentální výchova (EV)

- tematický okruh – Lidské aktivity a problémy životního prostředí = téma – odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturních památek, programy a akce zaměřené k ekologickému vědomí (7.,8.,9. ročník)

Mediální výchova (MeV)

- tematický okruh – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení = téma – chápání podstaty mediálního sdělení
- Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality = téma – rozdíl mezi reklamou a zprávou (6.,7.,8.,9. ročník)

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Pracujeme s informacemi a odbornou literaturou.
- Podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi.
- Cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky.
- Podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů.

Kompetence komunikativní

- Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.

Kompetence sociální a personální

- Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- Učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování.
- Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- Snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Dodržujeme vymezená pravidla.
- Dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků.
- Dodržujeme zásady bezpečnosti práce.
- Sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložení na média, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů
- pochopení funkce výpočetní techniky
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytující se na internetu či jiných médiích

- šetrné práci s výpočetní technikou

Očekávané výstupy

Žák:

Základy práce s počítačem

ICT-5-1-01	využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie
ICT-5-1-02	respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady
ICT-5-1-03	chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím

Vyhledávání informací a komunikace

ICT-5-2-01	při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty
ICT-5-2-02	vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích
ICT-5-2-03	komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení

Zpracování a využití informací

ICT-5-3-01	pracuje s textem a obrázkem v textovém a grafickém editoru
------------	--

Informatika - 2. období – 5.ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	Zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou. Prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým využíváním výpočetní techniky.	
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie	Základní pojmy informační činnosti – informace, informační zdroje, informační instituce Struktura, funkce a popis počítače	
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závady	Struktura, funkce a popis přídatných zařízení Jednoduchá údržba počítače, postupy při běžných problémech s hardware a software	

ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače	Operační systémy a jejich základní funkce	
	Seznámení s formáty souborů	
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v grafickém editoru	Základní funkce grafického editoru	
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v textovém editoru	Základní funkce textového editoru	
ICT-5-2-01 při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty		
ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích	Metody a nástroje vyhledávání informací	
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízeních	Formulace požadavku při vyhledávání na internetu, vyhledávací atributy	
	Základní způsoby komunikace (chat, e-mail, telefonování)	
ICT-5-1-01 využívá základní standardní funkce počítače	Společenský tok informací	
	Multimediální využití počítače – výukové programy	

5.1.5. ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika předmětu

Vzdělávací oblast **Člověk a jeho svět** vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti. Poznávají sebe i své nejbližší okolí, učí se vnímat lidi, vztahy mezi nimi, všímají si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům (včetně situací ohrožení), učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Vyučuje se komplexně

- 1.– 2. ročníku: 2 hodiny týdně
3. ročníku: 3 hodiny týdně, z toho 1 disponibilní
4. – 5. ročníku: 4 hodiny týdně, z toho 1 disponibilní

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů:

- **Místo, kde žijeme** - se žáci učí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově), postupně by se mělo rozvíjet jejich národní cítění
- **Lidé kolem nás** - upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jak vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).
- **Lidé a čas** - orientace v dějích a čase, současnost a minulost v našem životě
- **Rozmanitost přírody** - poznávání Země jako planety sluneční soustavy, poznávání proměnlivosti a rozmanitosti živé i neživé přírody, základní podmínky života, ekosystémy
- **Člověk a jeho zdraví** - základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc.

Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru Člověk a jeho svět získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Člověk a jeho svět** na 1. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Sociální rozvoj**

Komunikace (lidské vztahy, vzájemné poznávání ve skupině, naslouchání, komunikace v různých situacích) - 1. až 5. ročník

Rozvoj schopností poznávání (cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění)
- 1. ročník

Sebepoznání a sebepojetí (moje tělo, projekt „Zdravé zuby“ moje vztahy k druhým lidem a okolí, moje učení) - 1. až 5. ročník

Seberegulace a sebeorganizace (cvičení sebekontroly a sebeovládání) - 1. ročník
(plánování učení a studia) - 4. ročník

Multikulturní výchova (MV)

- **Kulturní difference** (vlastní kulturní zakotvení) - 3. ročník

- **Etnické vztahy – původ** (odlišnost lidí a jejich rovnost, různé způsoby života) - 5. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- **Evropa a svět nás zajímá** (Naše vlast a Evropa, zážitky a zkušenosti z Evropy a světa)
- 4. a 5. ročník

Environmentální výchova (EV)

- **Ekosystémy** (les) - 3. ročník

- **Základní podmínky života** (voda, vzduch, přírodní zdroje) - 3. a 4. ročník

- **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** (doprava, bezpečnost, cesta do školy, ochrana přírody, chování v přírodě, změny v krajině - 1. až 3. ročník

- **Vztah člověka k prostředí** (naše obec) - 3. ročník
(zdravá výživa, hygiena) - 4. ročník

Výchova demokratického občana (VDO)

- **Občanská společnost a škola** (umíme se chovat, školní řád) – 1. ročník
(naše město) - 3. ročník

Výchovně a vzdělávací strategie vedoucí ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- Pracujeme s informacemi a odbornou literaturou.
- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat.
- Podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi.
- Učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska.
- Cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.
- Směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním.
- Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni.
- Učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení.
- Vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky.
- Učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů.
- Podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů.
- V případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí.
- Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami.
- Podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.
- Učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí.
- Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- Podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi.
- Učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování.
- Vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování.
- Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- V žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie.
- Snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance).
- Vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí.
- Utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví.
- Podporujeme program protidrogové prevence.
- Vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí.
- V případě potřeby spolupracujeme s pedagogicko-psychologickými poradnami.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.

- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Dodržujeme vymezená pravidla
- Dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků.
- Dodržujeme zásady bezpečnosti práce.
- Sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.
- Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu
- orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech, k pojmenovávání pozorovaných skutečností a k jejich zachycení ve vlastních projevech, názorech a výtvorech
- poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, ke kulturnímu a tolerantnímu chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých pravidel soužití
- samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci v méně běžných situacích, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií, k poznávání a ovlivňování své jedinečnosti (možností a limitů)
- utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům
- přirozenému vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí
- objevování a poznávání všeho, co jej zajímá, co se mu líbí a v čem by mohl v budoucnu uspět
- poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJS-3-1-01** vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí
- ČJS-3-1-02** začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě)
- ČJS-3-1-03** rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJS-3-2-01** rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům
- ČJS-3-2-02** odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJS-3-3-01** využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- ČJS-3-3-02** pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije
- ČJS-3-3-03** uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJS-3-4-01** pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- ČJS-3-4-02** rozřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě
- ČJS-3-4-03** provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- ČJS-3-5-01** uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví
- ČJS-3-5-02** rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných
- ČJS-3-5-03** chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- ČJS-3-5-04** reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

Člověk a jeho svět - 1. období		
1. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	MÍSTO, KDE ŽIJEME domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace LIDÉ KOLEM NÁS rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, fyzická a duševní práce, zaměstnání LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby ROZMANITOST PŘÍRODY životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi rostliny, houby, živočichové – znaky života	

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo – stavba těla - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
---	--	--

Člověk a jeho svět - 1. období		
	2. ročník	
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém	MÍSTO, KDE ŽIJEME domov – prostředí domova, orientace	

plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace LIDÉ KOLEM NÁS rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, fyzická a duševní práce, zaměstnání LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny ROZMANITOST PŘÍRODY životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi rostliny, houby, živočichové – znaky života	
---	---	--

ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo – stavba těla, životní potřeby člověka, - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
---	--	--

Člověk a jeho svět - 1. období 3. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí	MÍSTO, KDE ŽIJEME domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace	

ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost ČJS-3-2-01 projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích	obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany LIDÉ KOLEM NÁS soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, fyzická a duševní práce, zaměstnání LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny ROZMANITOST PŘÍRODY životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi	
--	---	--

ČJS-3-4-02 roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek	rostliny, houby, živočichové – znaky života látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětvávání, vznik půdy a její význam ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, - péče o zdraví osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	
---	---	--

ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		
--	--	--

MÍSTO, KDE ŽIJEME

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- ČJS-5-1-01** určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu
- ČJS-5-1-02** určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- ČJS-5-1-03** rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli
- ČJS-5-1-04** vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického
- ČJS-5-1-05** zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích
- ČJS-5-1-06** rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam

LIDÉ KOLEM NÁS

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- ČJS-5-2-01** vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)
- ČJS-5-2-02** rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení
- ČJS-5-2-03** rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy
- ČJS-5-2-04** orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy
- ČJS-5-2-05** poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)

LIDÉ A ČAS

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- ČJS-5-3-01** pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy

- ČJS-5-3-02** využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek
- ČJS-5-3-03** rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik
- ČJS-5-3-04** srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik
- ČJS-5-3-05** objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů

ROZMANITOST PŘÍRODY

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- ČJS-5-4-01** objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka
- ČJS-5-4-02** vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období
- ČJS-5-4-03** zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí
- ČJS-5-4-04** porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy
- ČJS-5-4-05** zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat
- ČJS-5-4-06** stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit
- ČJS-5-4-07** založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu

ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ

Očekávané výstupy – 2. období

Žák

- ČJS-5-5-01** využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života
- ČJS-5-5-02** rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození
- ČJS-5-5-03** účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob
- ČJS-5-5-04** uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista
- ČJS-5-5-05** předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek

- ČJS-5-5-06** uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou
- ČJS-5-5-07** rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc
- ČJS-5-5-08** uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku

Člověk a jeho svět - 2. období		
4. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtý, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti,	MÍSTO, KDE ŽIJEME obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky regiony ČR – Praha a sousední kraje: Pardubický, Královéhradecký, Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký, Středočeský (surovinové zdroje, výroba, služby a obchod)	

zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení ČJS-5-2-03 rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy	naše vlast – domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, armáda ČR LIDÉ KOLEM NÁS rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; obchod, firmy, zájmové spolky, politické strany, církve, pomoc nemocným, sociálně slabým, společný „evropský dům“ Kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce, masová kultura a subkultura Základní globální problémy- významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí	
--	--	--

ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik	vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky - protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - dějiny jako časový sled událostí, letopočet, generace báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj	
---	--	--

ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru v souvislosti s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich	ROZMANITOST PŘÍRODY voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva životní podmínky – význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, vesmír a Země - roční období rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva rostliny, houby, živočichové – znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy rizika v přírodě – rizika spojená s ročními obdobími a sezonními	
--	--	--

vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc	činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi látky a jejich vlastnosti – změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým využíváním základních jednotek ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky) mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru), integrovaný záchranný systém přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku	
---	--	--

Člověk a jeho svět – 2. období		
5. ročník		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v	MÍSTO, KDE ŽIJEME domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště, škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do	

nejbližším okolí ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem v němž žije	školy; riziková místa a situace obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany Evropa a svět – kontinenty, evropské státy, EU, cestování LIDÉ KOLEM NÁS rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, fyzická a duševní práce, zaměstnání LIDÉ A ČAS orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, denní režim, roční období současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj současnost a minulost v našem životě –	
---	--	--

ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí; v modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit ČJS-5-5-01 využívá poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a k podpoře vlastního zdravého způsobu života ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se	proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny ROZMANITOST PŘÍRODY Vesmír a Země - sluneční soustava, den a noc, roční období Životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi, význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi, podnebí a počasí Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy Rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezonními činnostmi; mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ Lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce, vývoj jedince	
--	---	--

ve vývoji dítěte před a po jeho narození ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události, vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	Péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, přenosné a nepřenosné nemoci, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena Mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén), požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuacemi požárů), integrovaný záchranný systém Přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku Návykové látky, závislosti a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií Osobní bezpečí, krizové situace - označování nebezpečných látek, šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy - rodina, vztahy v rodině, partnerské vztahy, osobní vztahy, etická stránka vztahů, etická stránka sexuality	
--	--	--

5.1.6. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je vyučován na 1. stupni ZŠ v rozsahu 1 hod. týdně.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Umění a kultura**. Vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:

- **Vokální činnosti** – práce s hlasem, kultivace pěveckého projevu, základní hudební pojmy
- **Instrumentální činnosti** – hra na nástroje
- **Poslechové činnosti** – vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob
- **Hudebně pohybové činnosti** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Hudební výchova** na 1. stupni je začleněno následující průřezové téma:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- **Evropa a svět nás zajímá** – lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy – 4. ročník

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- Cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.
- Směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním.
- Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami.
- Podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.
- Učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí.

- Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- Podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi.
- Vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování.
- Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- V žácích pěstujeme sociální citění a schopnost empatie.
- Snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/.
- Vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí.
- Utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Dodržujeme vymezená pravidla
- Sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.
- Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k umění a jeho vnímání
- rozvíjení estetického citění a vnímání prostředí
- využívání a rozvíjení tvořivých vlastností a dovedností
- ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- k poznávání národní kultury, její duchovní hodnoty a vědomí ji chránit
- seznámení se s kulturami jiných národů a etnik, jejich akceptování
- poznání, že kultura a umění obohacují život člověka

Očekávané výstupy – 1. období

Žák:

- HV-3-1-01** zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase
- HV-3-1-02** rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem
- HV-3-1-03** využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře
- HV-3-1-04** reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie
- HV-3-1-05** rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby
- HV-3-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

Očekávané výstupy – 2. období

Žák:

- HV-5-1-01** zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti
- HV-5-1-02** realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not
- HV-5-1-03** využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písni
- HV-5-1-04** rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby
- HV-5-1-05** vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace
- HV-5-1-06** rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny
- HV-5-1-07** ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace

Hudební výchova - 1. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
HV-3-1-01 Zpívá v jednohlase HV-3-1-02 Rytmizuje a melodizuje HV-3-1-03 Využívá hudební nástroje HV-3-1-04 Reaguje pohybem	Vokální činnosti: - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, tvorba tónu) - hlasová hygiena a lidský hlas - realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - hudební hry - rytmičtější jednoduchých slovních spojení a říkadel - kánon a lidový dvojhlas - záznam vokální hudby (notová osnova, houslový klíč, noty, hodnoty not, rytmus) - základní dynamická znaménka Instrumentální činnosti: - doprovod na jednoduché rytmické nástroje Orffova instrumentáře - reprodukce hudebních motivů - hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) - hudební formy (jednoduchá písňová forma) - záznam instrumentální melodie Hudebně pohybové aktivity: - taktování 2/4 taktu - pohybový doprovod znějící hudby - hra na tělo - jednoduché taneční hry	

HV-3-1-05 Rozlišuje kvality tónů	- orientace v prostoru (pohyb. paměť) Poslechové činnosti: - kvalita tónů (délka, síla, barva, výška) - hudební výrazové prostředky (melodie, rytmus, barva, kontrast) - melodie vzestupná i sestupná - hudební styly (hudba slavnostní, taneční, pochodová, ukolébavka)	
HV-1-3-06 Rozpozná hudební nástroje	- rozpoznávání hudebních nástrojů - vokální a instrumentální hry - interpretace hudby (slovní vyjádření pocitů)	

Hudební výchova - 2. období		
Očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
HV-5-1-01 Zpívá v jednohlase či dvojhlase	Vokální činnosti: - pěvecký a mluvní projev - pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, tvorba tónu, dynamika) - hlasová hygiena - kánon, jednoduchý dvojhlas a vícehlas - hudební hry - vokální improvizace - záznam vokální hudby (zachycení melodie a rytmu písně)	
HV-5-1-02 Realizuje jednoduchou melodii	- orientace v jednoduchém notovém zápisu - reprodukce melodie - základní dynamická znaménka - pěvecké hlasy (dělení) - sólista, sbor, dirigent, orchestr	
HV-5-1-03 Využívá hudební nástroje	Instrumentální činnosti: - rytmická cvičení - hra na hudební nástroje (použití rytmických nástrojů Orffova instrumentáře) k jednoduchému hudebnímu doprovodu a reprodukci hudebních motivů	

	- třídění hudebních nástrojů	
HV-5-1-04 Rozpozná hudební formu	Poslechové činnosti: - hudební styly a žánry - hudební formy (rondo a variace)	
HV-5-1-05 Vytváří přede hry, mezi hry a do hry	- hudební hry - rytmizace, melodizace a hudební improvizace	
HV-5-1-06 Rozpozná hudební výrazové prostředky	- kvalita tónu (délka, síla, barva a výška tónu) - vztahy mezi tóny (souzvuk tónů, akord) - rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem	
HV-5-1-07 Ztvárňuje hudbu pohybem	Hudebně pohybové činnosti: - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby (pohybová improvizace, pantomima, taneční kroky) - taneční hry se zpěvem - jednoduché lidové tance - taktování 3/4 a 4/4 taktu - orientace v prostoru (pohybová paměť, reprodukce pohybů)	

5.1.7. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova**

1. směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
2. vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
3. seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
4. učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
5. učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Časová dotace

Vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:

1. ročník - 1 hodina týdně
2. ročník - 1 hodina týdně
3. ročník - 1 hodina týdně
4. ročník - 2 hodiny týdně
5. ročník - 2 hodiny týdně

Průřezová témata

V předmětu Výtvarná výchova jsou realizována tato průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Kreativita** - cvičení pro rozvoj základních rysů – (originalita, tvořivost) - 4. ročník

Environmentální výchova (EV)

- **Ekosystémy** - les v našem prostředí, lidské sídlo - 3. Ročník

Výchovně a vzdělávací strategie vedoucí ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem.
- Psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

- Podporujeme žáky v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů.
- Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí.
- Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- Vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování.
- Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.

Kompetence občanské

- V žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie.
- Utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví.
- Vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Dodržujeme vymezená pravidla
- Dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků.
- Dodržujeme zásady bezpečnosti práce.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k využívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvytváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě.

Očekávané výstupy – 1. období

žák

- VV-3-1-01** rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazového vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ

- VV-3-1-02** v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání line, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- VV-3-1-03** vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky
- VV-3-1-04** interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností
- VV-3-1-05** na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výtvarná výchova: 1. období – 1. – 3. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VV-3-1-01 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky VV-3-1-02 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání line, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností	<i>ROZVÍJENÍ SMYSLOVÉ CITLIVOSTI</i> - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury- jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání ke vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazových vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama - smyslové účinky vizuálně	Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku úměrně zvyšována dle věku žáků.

VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	obrazových vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	
---	--	--

Očekávané výstupy – 2. období

žák

- VV-5-1-01** při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)
- VV-5-1-02** užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sochařský postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model
- VV-5-1-03** při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, které mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy
- VV-5-1-04** nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě
- VV-5-1-05** osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)
- VV-5-1-06** porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace
- VV-5-1-07** nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Výtvarná výchova: 2. období – 4. – 5. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné)	<i>UPLATŇOVÁNÍ SUBJEKTIVITY</i> - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností - manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby	Náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována dle věku žáků.

VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a sopečný postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, které mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření, pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění) VV-5-1-06 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	- typy vizuálně obrazných vyjádření - jejich rozlišení, výběr a uplatnění- hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sopečný, plastika, animovaný film, komiks, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) <i>OVĚŘOVÁNÍ KOMUNIKAČNÍCH ÚČINKŮ</i> - osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření- v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a rámci skupin, v nichž se žák pohybuje	
--	--	--

VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	(ve škole i mimo školu); vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění - proměny komunikačního obsahu - záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	
--	---	--

5.1.8. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Tělesná výchova patří do vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Je realizována v 1.- 5. ročníku, v rozsahu 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah je členěn do tří tématických okruhů:

- **Činnosti ovlivňující zdraví** - význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při TV, bezpečnost při pohybových činnostech
- **Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností** - pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti
- **Činnosti podporující pohybové učení** - komunikace v TV, organizace při TV, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Do hodin tělesné výchovy jsou zahrnuty cviky zdravotní tělesné výchovy. Škola organizuje plavecký výcvik formou kurzu za pomoci Plavecké školy.

Organizace - žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, na stadionu, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu. V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportování. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění - relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Tělesná výchova** na 1. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Multikulturní výchova (MuV)

- **Lidské vztahy** - týmová spolupráce dětí a mezilidské vztahy - 1. až 5. ročník

Environmentální výchova (EV)

- **Vztah člověka k prostředí** - prostředí a zdraví, možnosti a způsoby ochrany zdraví
- 4. až 5. ročník

Mediální výchova (MV)

- **Fungování a vliv médií ve společnosti** - vliv médií na sport - 5. ročník

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Umožňujeme širší pohled nadaných jedinců a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

- Vedeme žáky k osvojení si základního tělocvičného názvosloví a orientaci v informačních zdrojích o aktivitách a sportovních akcích
- Umožňujeme žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

Kompetence k řešení problémů

- Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností (rozcvička, hry)
- Dodáváme žákům sebedůvěru, podle potřeby žákům pomáháme
- Vedeme žáky k uplatňování zásad bezpečného chování ve sportovním prostředí, k řešení problémů v souvislosti s nesportovním chováním

Kompetence komunikativní

- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy žáků
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí (při účasti na sportovních akcích)
- Vedeme žáky ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

Kompetence sociální a personální

- Učíme žáky předcházet problematiku šikany a dalších negativních projevů chování
- Vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování
- Vedeme žáky k jednání v duchu fair play
- Zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat, umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí
- Podporujeme protidrogovou prevenci
- Vychováváme ke zdravému životnímu stylu
- Podílíme se na realizaci pravidelného pohybového režimu žáka

Kompetence pracovní

- Dodržujeme vymezená pravidla
- Sledujeme plnění povinností zadaných úkolů
- Vedeme žáky k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání zdatnosti
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a fyzickou kondici
- poznání vlastních pohybových možností a zájmů
- poznávání účinků konkrétních pohybových činností na tělesnou zdatnost a rozvoj osobnosti

Očekávané výstupy – 1.období

žák

TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti

TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení

TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy

TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci

TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti

TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti

Tělesná výchova - 1. období		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	základní příprava organismu před pohybovou aktivitou protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění správné držení těla při různých činnostech, správné dýchání kompenzační a relaxační cviky	
TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní pojmy z pravidel sportů a soutěží smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti	

TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy	pravidla bezpečnosti a hlavní zásady hygieny při pohybových činnostech v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv	
Tv-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	základní pravidla her a soutěží, soutěžení družstev	
Tv-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	povely pořadových cvičení, tělocvičné pojmy, komunikace v Tv	
TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích	základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní a hraček při cvičení, organizace, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování	
TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti	jednoduché tance, základy estetického pohybu- základní kroky některých lidových tanců, cvičení s hudbou kondiční a rytmické cvičením základy gymnastiky - cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení.	
TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti	Plavání – základní plavecká výuka realizovaná formou kurzu pro zájemce	
TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti		
TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti	Další pohybové činnosti - turistika a pobyt v přírodě	

Očekávané výstupy – 2. období

žák

TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti

TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením

TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her

TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka

TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti

TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení

TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěž na úrovni třídy

TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky

TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace

Tělesná výchova 2. období		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně "zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	základní příprava organismu před pohybovou aktivitou protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění realizace pravidelného pohybového režimu rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu průpravné úpoly základní techniky pohybu na bruslích, dle možností i na lyžích, hry na sněhu a ledu turistika a pobyt v přírodě	
TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením	nápravná cvičení -především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo určitým svalovým oslabením, správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků správné dýchání zásady pohybové hygieny prvky zdravotní Tv	

TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení	základní tělocvičné pojmy - názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní pojmy z pravidel sportů a soutěží povely pořadových cvičení smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti jednoduchý nákres cvičení, popis cvičení základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost, organizace TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností - her a soutěží, zásady jednání a chování	
TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, první pomoc v hodinách Tv	
TV-5-1-06 jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví	pravidla jednání v duchu fair-play, základní pravidla her, soutěžení v družstvu	
TV-5-1-03 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her	varianty osvojených pohybových her základy gymnastiky, cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti akrobacie tělocvičné pojmy - komunikace v TV	
TV-5-1-08 zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy	organizace při hrách, závodech, soutěžích	
TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti	základy gymnastiky, cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti	
TV-5-1-09		

změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti	základy atletiky - rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem měření výkonu, pohybové testy různé zdroje informací o pohybových činnostech základy bruslení	
---	---	--

5.1.9. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní činnosti** se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Vzdělávací obsah je členěn do čtyř tematických okruhů:

- **Práce s drobným materiálem** - vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů; funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů; lidové zvyky, tradice a řemesla
- **Konstrukční činnosti** - práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční); sestavování modelů; práce s v návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem
- **Pěstitelské práce** - (základní podmínky pro pěstování rostlin; péče o nenáročné rostliny, pěstování rostlin ze semen, pozorování přírody)
- **Příprava pokrmů** - (pravidla správného stolování; příprava tabule pro jednoduché stolování)

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Pracovní výchova** na 1. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- **Sociální rozvoj** - *Mezilidské vztahy* (vztahy v rodině a ve škole) – 1. až 5. ročník

Environmentální výchova (EV) - *Lidské aktivity a problémy životního prostředí* (využití odpadu jako

materiálu) – 1. až 5. ročník

Mediální výchova (MV) - *Práce v realizačním týmu* (prezentace vlastních výrobků) – 1. až 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie vedoucí ke klíčovým kompetencím

Kompetence k učení

- Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni.
- Podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů.
- Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

- Učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- Netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- Podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami.
- Podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.
- Učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

- Vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí.
- Do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- Vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování.
- Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.

Kompetence občanské

- V žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie.
- Snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance).
- Utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví.
- Podporujeme program protidrogové prevence.
- Vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Dodržujeme vymezená pravidla
- Dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků.
- Dodržujeme zásady bezpečnosti práce.
- Sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.
- Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
 - osvojení základních pracovních dovedností a návyků v různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
 - vytrvalosti a soustavnosti při plnění zadaných úkolů, k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitního výsledku
 - kladnému postoji k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápaní práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení.

Očekávané výstupy - 1. období

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák

ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů

ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák

ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák

ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování

ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák

ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování

ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování

Pracovní činnosti: 1. období - 1. – 3. ročník		
očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy 		

dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
	PĚSTITELSKÉ PRÁCE	
ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování	- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin	
ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročné rostliny	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
	PŘÍPRAVA POKRMŮ	
ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování	- základní vybavení kuchyně - výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování	- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	

Očekávané výstupy - 2. období

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM

Žák

ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu

ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic

ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu

ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI

Žák

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž

ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu

ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu

PĚSTITELSKÉ PRÁCE

Žák

ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování

ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny

ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní

ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu

PŘÍPRAVA POKRMŮ

Žák

ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně

ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm

ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování

ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

Pracovní činnosti: 2. období - 4. – 5. ročník		
očekávané výstupy	Učivo	Poznámky
ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu	PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.)	
ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic	- lidové zvyky, tradice, řemesla	
ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu	- pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití	
ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce	
	KONSTRUKČNÍ ČINNOSTI	

ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž	- stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů	
ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem	
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny	- pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní	- základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo	
ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	- rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	
PŘÍPRAVA POKRMŮ		
ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně	- základní vybavení kuchyně	
ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm	- výběr, nákup a skladování potravin - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování	- jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování	
ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje	- technika v kuchyni – historie a význam	

základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytně první pomoc i při úrazu v kuchyni		
---	--	--

5.2. PŘEDMĚTY 2. STUPNĚ

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE

5.2.1. ČESKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Český jazyk** je vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 17 hodin, z toho 2 disponibilní. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Český jazyk** stanovených RVP ZV.

Jmenovaný obor patří do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** a realizuje se ještě v dalších dvou oborech: Cizí jazyk a Další cizí jazyk. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Vzdělávací obsah vzdělávacího oboru **Český jazyk** má komplexní charakter, ale pro přehlednost je rozdělen do tří složek: Komunikační a slohové výchovy, Jazykové výchovy a Literární výchovy. Ve výchově se však vzdělávací obsah jednotlivých složek vzájemně prolíná.

Dovednosti získané v celém tomto oboru jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale jsou důležité i pro úspěšné osvojování poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Při realizaci daného vzdělávacího oboru se vytvářejí předpoklady k efektivní mezilidské komunikaci tím, že se žáci učí interpretovat své reakce a pocity tak, aby dovedli pochopit svoji roli v různých komunikačních situacích a aby se uměli orientovat při vnímání okolního světa i sebe sama

V **Komunikační a slohové výchově** se žáci 2. stupně učí teoreticky porozumět podstatě slohových útvarů a prakticky tuto schopnost prokazují ve svých projevech ústně i písemně.

V **Jazykové výchově** jsou žáci vedeni ke zvládnutí pravidel ortografie, syntaxe, k základní orientaci v oborech morfologie, lexikologie a stylistiky. V 8. a 9. ročníku přibývá základní poučení o zařazení českého jazyka do systému světových jazyků a informace o jeho historickém vývoji.

V **Literární výchově** žáci 6. a 7. ročníku poznávají základní literární pojmy, pokoušejí se interpretovat literární text. Žáci 8. a 9. ročníku začínají literaturu vnímat chronologicky, učí se základním pojmům literární teorie, jsou seznámeni s významnými osobnostmi české i světové literatury a kultury. Získané poznatky aplikují prakticky v literárních rozborech tak, aby estetický účinek uměleckého textu pozitivně ovlivňoval jejich postoje a hodnotovou orientaci.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Český jazyk** jsou na 2. stupni začleněna následující průřezová témata.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- tematický okruh – **Osobnostní rozvoj**

Kreativita – cvičení pro její rozvoj (pružnost nápadů, originality, schopnosti vidět věci).

- Vypravování, zpráva, oznámení, dopis, úvaha, charakteristika (6. – 9. ročník)

Seberegulace a sebeorganizace – cvičení sebekontroly, regulace vlastního jednání, plánování učení.

- Učivo morfologie, lexikologie (6. – 7. ročník), syntaxe (8. a 9. ročník)

Sociální rozvoj

Komunikace – cvičení aktivního naslouchání, verbálního sdělování, vedení dialogu, asertivní komunikace.

- Dobrodružná literatura (6. – 7. ročník)
- Středověké české literární památky (8. ročník)
- Národní obrození a literatura 19. století (8. ročník)
- Rozbory literárního textu (8. – 9. ročník)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- tematický okruh – **Jsme Evropané** – kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie.

- Báje, mýty, pověsti (6. – 7. ročník)
- Starověké a středověké české literární památky (8. ročník)
- Odraz dvou světových válek v literatuře (9. ročník)

Evropa a svět nás zajímá – naši sousedé v Evropě, lidová tradice národů Evropy.

- Zařazení češtiny do kontextu indoevropských a slovanských jazyků (9. ročník)

Multikulturní výchova (MuV)

- tematický okruh – **Lidské vztahy** – vztahy mezi kulturami, obohacování různých kultur a konflikty vyplývající z jejich rozdílnosti.
- Starověká literatura (6. – 7. ročník)
- Světová literatura 19. a 20. století (8. – 9. ročník)

Kulturní difference – poznávání vlastního kulturního zakotvení, respektování zvláštností etnik.

- Umělecký styl (popis uměleckých děl – 7. ročník)

Mediální výchova (MV)

- tematický okruh – **Receptivní činnosti**

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení – kritický přístup ke zpravodajství, chápání podstaty mediálního sdělení.

Fungování a vliv médií ve společnosti – postavení médií ve společnosti, vliv médií na každodenní život.

- Publicistický styl (6. – 9. ročník)

Produktivní činnosti

Tvorba mediálního sdělení – výběr výrazových prostředků a jejich kombinace.

- Řeč přímá, odchylky a chyby větné stavby (6. – 9. ročník)
- Odborný styl – výklad (6. – 9. ročník)

Environmentální výchova (EV)

- tematický okruh - **Lidské aktivity a problémy životního prostředí** – vlivy prostředí na rozvoj ekonomických nástrojů, ochrana přírody a kulturních památek a růst ekologického vědomí.

Základní podmínky života – voda, ovzduší, klimatické změny, půda ochrana biologických druhů, přírodní zdroje energie

- Větné rozbory, diktáty (6. – 9. ročník)
- Literatura s přírodní tematikou (6. – 9. ročník)

Výchova demokratického občana (VDO)

- tematický okruh – **Občanská společnost a škola** – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole, způsoby uplatňování demokratických principů v životě školy
- Administrativní styl – žádost, životopis, zpráva (6. – 9. ročník)

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování – demokracie jako protiváha diktatury a anarchie, kategorie demokracie: spravedlnost, řád, zákon, právo, morálka

- Kulturní dědictví Evropy - eposy, báje, kroniky (6. – 9. ročník)
- Literatura národního obrození (8. ročník)
- 1. a 2. světová válka v literatuře (9. ročník)
- Exilová a samizdatová literatura (9. ročník)

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Pracujeme s informacemi a odbornou literaturou
- Podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- Učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- Umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- Učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- Učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení
- Umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností

Kompetence komunikativní

- Vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- Podporujeme skupinovou práci, využíváme médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- Učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje

Kompetence sociální a personální

- Podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmu a dáváme prostor diskusi
- Učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- V žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie
- Utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví
- V případě potřeby spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími sociálními partnery

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- Sledujeme plnění povinností a zadaných úkolů
- Vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti Jazyk a jazyková komunikace směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny a i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Komunikační a slohová výchova

Očekávané výstupy – žák

- ČJL-9-1-01 odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáním s dostupnými informačními zdroji
- ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru
- ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj
- ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci
- ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru
- ČJL-9-1-06 v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči
- ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace pravidel dialogu
- ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení- vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu, samostatně připraví a s oporou o text přednese referát
- ČJL-9-1-09 uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování

ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů

Jazyková výchova = mluvnice

Očekávané výstupy – žák

- ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova
- ČJL-9-2-02 rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh
- ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a dalšími slovníky a příručkami
- ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě je používá ve vhodné komunikační situaci
- ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových prostředků podle komunikační situace
- ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí
- ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí
- ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití

Literární výchova

Očekávané výstupy – žák

- ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla
- ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora
- ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo
- ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie
- ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty
- ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele
- ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře
- ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování
- ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích

Český jazyk		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
6. ročník	<u>Komunikační a slohová výchova</u>	
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci	- čtení, naslouchání - písemný projev: - vypravování – osnova, rozbor a tvorba textu - popis – prostý, děje - zpráva, oznámení, pozvánka - dopis – osobní a úřední - mluvený projev : popis pracovního postupu	PT-OSV MV - Pč PT – MeV
ČJL-9-1-10 využívá poznatků o jazyce ke gramaticky a věcně správnému projevu		
ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev		
	<u>Jazyková výchova</u>	PT – OSV
ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu	- opakování pravopisu - jazyk a jeho útvary - hláskosloví, zvuková stránka jazyka	
ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy	- tvarosloví: podstatná jména – abstraktní, konkrétní, pomnožná, hromadná, látková - odchylky od základního schématu ve skloňování – pozůstatky duálu	MV - M PT – OSV
ČJL-9-2-05 využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě jazykových projevů	- přídavná jména – druhy a pravopis - zájmena – druhy a skloňování - číslovky – druhy, pravopis a užití - slovesa – mluvnické kategorie: osoba, číslo, čas, způsob - základní a rozvíjející větné členy	
ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, morfologický i syntaktický		
	<u>Literární výchova</u>	MV – D, Z, Pč PT – MeV, VMEGS
ČJL-9-3-01 uceleně reprodukuje text a popisuje jeho strukturu	- základy literární teorie - mýty, báje, pohádky, pověsti - cestopisy - dobrodružná literatura	PT – VDO PT – EV
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby	- fantastická literatura - humor v poezii - základní literární pojmy: próza, poezie, rytmus, rým, drama, epika, lyrika	PT – VDO, OSV PT – EV

ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy a žánry	- tvořivá činnost s literárním textem	
7. ročník	<u>Komunikační a slohová výchova</u>	PT – OSV PT – OSV, MeV
ČJL-9-1-01 odlišuje v textu fakta od názorů, ověřuje fakta porovnáváním s informačními zdroji	- čtení, naslouchání - písemný projev: - popis – jeho druhy - popis uměleckých děl - charakteristika – vnější, vnitřní, přímá, nepřímá - administrativní styl - výtah, výpisek	PT – MuV PT – OSV
ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, prostředky vhodnými pro danou situaci		PT – MeV
ČJL-9-1-08 využívá základy studijního čtení		PT – MeV
	<u>Jazyková výchova</u>	
ČJL-9-2-04 správně třídí neohebné slovní druhy	- opakování pravopisu - význam slova - tvarosloví	PT – OSV, VDO
ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká slova	- skladba – druhy vět podle postoje mluvčího - stavba větná- věta jednočlenná, věta dvojčlenná, větný ekvivalent	
ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny	- věta jednoduchá – základní a rozvíjející větné členy	PT – MuV
	<u>Literární výchova</u>	PT – VDO
ČJL-9-3-05 rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní	- základy literární teorie - pohádky - eposy - báje	PT – OSV PT – OSV, MeV
ČJL-9-3-02 rozpoznává základní rysy individuálního stylu autora	- pověsti - dobrodružná literatura - humor, satira v próze i poezii - způsoby interpretace literárních a jiných děl	
ČJL-9-3-03 formuluje ústně i	- tvořivá činnost s literárním textem	

písemně dojmy z četby		
8. ročník		PT – OSV
ČJL-9-1-02 rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse, využívá zásad pravidel dialogu, vytváří poznámky, výpisky a výtah ČJL-9-1-09 uspořádává účelně informace, dodržuje pravidla mezivětného navazování	<u>Komunikační a slohová výchova</u> - čtení, naslouchání - písemný projev: - charakteristika literárních postav - subjektivně zabarvený popis - výtah - mluvený projev: výklad	PT – MuV, VMEGS PT – OSV
ČJL-9-2-02 dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozlišuje způsoby tvoření českých slov ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí ČJL-9-2-07 v písemném projevu zvládá syntaktický pravopis ve větě jednoduché i v souvětí	<u>Jazyková výchova</u> - opakování pravopisu - český jazyk v kontextu indoevropských a slovanských jazyků - nauka o slovní zásobě – její obohacování - tvarosloví – nepravidelnosti v deklinaci - mluvnické kategorie sloves: vid, rod, třída, vzor - skladba - větné členy základní a rozvíjející - přístavek - druhy souvětí – podřadné, souřadné - druhy vedlejších vět - významový poměr mezi souřadně spojenými větami - tvorba souvětí podle grafického schématu	PT – MuV, VMEGS PT – VMEGS, MeV PT -OSV
ČJL-9-3-06 rozlišuje základní literární druhy,		PT – VMEGS, MuV PT – OSV PT – VMEGS

uvádí jejich výrazné představitele		PT - VMEGS
ČJL-9-3-07 uvádí základní literární směry a jejich představitele	Literární výchova - základy literární teorie - literární vývoj – nejstarší památky světové literatury (eposy, bible,...) - významné české středověké literární památky (legendy, kroniky) - renesance - baroko, význam J.A. Komenského - české národní obrození – fáze, význam - 19. století – romantismus, realismus v evropské i české literatuře (balada, romance, epigram) - významné ukázky české i světové literatury těchto období	PT – MeV PT – OSV PT – OSV, MeV
ČJL-9-3-08 porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování		PT – OSV PT – MeV PT – MuV, OSV
9.ročník	Komunikační a slohová výchova - čtení, naslouchání - písemný projev: - vypravování (umělecké) - druhy popisu – prakticky subjektivně zabarvený popis a charakteristika - administrativní styl – životopis - publicistický styl – zpráva - odborný a umělecký styl – úvaha - mluvený projev: diskuse, projev	
ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích		
ČJL-9-1-06 v mluveném projevu užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči		
ČJL-9-1-07 zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace		PT – OSV, MeV PT – VMEGS
ČJL-9-2-02 příklady v textu dokládá způsoby obohacování slovní zásoby	Jazyková výchova - opakování pravopisu - opakování skladby – věta jednoduchá, souvětí - rozbor věty jednoduché na větné členy - grafické řešení podřadného a souřadného souvětí - nepravidelnosti a chyby větné stavby, větné rozborů - hláskosloví, zásady správné výslovnosti - lexikologie – způsoby obohacování slovní zásoby - jazyky používané na našem území od 9. století, hláskový a tvaroslovný vývoj staročestiny - význam českých slov – polysémie, homonymie, synonymie - čeština a její místo ve skupině slovanských jazyků	PT – OSV PT – MeV PT – VMEGS
ČJL-9-2-04 správně tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá		
ČJL-9-2-06 rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě		PT – OSV

ČJL-9-2-07 zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický		PT - VMEGS
ČJL-9-3-06 rozlišuje literární žánry, porovnává je i jejich funkci ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších zdrojích ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text na základě poznatků literární teorie	<u>Literární výchova</u> - základy literární teorie - literární druhy a žánry - základy literární historie - literatura 20. století: nové umělecké směry, odraz 1. světové války - významné osobnosti české literatury 1. poloviny 20. století - 2. světová válka v literatuře - významné osobnosti české a světové literatury 2. pol. 20. století - současná česká literatura - významné ukázky z české i světové literatury 20. století	PT – OSV PT – OSV PT - MeV

CIZÍ JAZYK

5.2.2. ANGLICKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Anglický jazyk** je vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 13 hodin v návaznosti na tabulku časových dotací hodin na 2. stupni, z toho 1 disponibilní. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Anglický jazyk** stanovených RVP ZV.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**, který je klíčem k bezprostřednímu dorozumění. Cizí jazyk přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

- Poskytuje základ a předpoklady pro budoucí komunikaci žáků v Evropě i ve světě.
- Pomáhá snižovat jazykové bariéry a umožňuje tak širší budoucí pracovní uplatnění.
- Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí a jejich odlišné kulturní tradice.
- Vytváří podmínky pro mezinárodní spolupráci škol a jejich žáků (mezinárodní projekty, výměnné pobyty, ...)

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Anglický jazyk** na 2. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- tematický okruh - Sociální rozvoj = téma - komunikace - vedení dialogu, omluva, pozdrav, vysvětlování (6., 7., 8., 9. roč.)
- Osobnostní rozvoj = téma - cvičení dovedností zapamatování, dovedností pro učení a studium (6., 7., 8., 9. roč.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- tematický okruh - Evropa a svět nás zajímá = téma - rodinné příběhy, zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice (6., 7., 8. roč.)

Multikulturní výchova (MuV)

- tematický okruh - Kulturní difference = téma - respektování zvláštností různých etnik, spolupráce (8., 9. roč.)

Mediální výchova (MeV)

- tematický okruh - Tvorba mediálního sdělení = téma - tvorba věcně správných a komunikačně (společensky a situačně) vhodných sdělení (6., 7., 8., 9. roč.)

Výchovně vzdělávací strategie (postupy) k vytvoření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali
- vhodné řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje

Kompetence sociální a personální

- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální citění a schopnost empatie
- vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí
- v případě potřeby spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími sociálními partnery

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných
-

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako významného sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

Očekávané výstupy

POSLECH S POROZUMĚNÍM

Žák =>

- CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat

MLUVENÍ

- CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech
CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, míst, věci ze svého každodenního života

ČTENÍ S POROZUMĚNÍM

- CJ-9-3-01 vyhledává požadované informace v jednoduchých autentických materiálech
CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace

PSANÍ

- CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat
CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení

Anglický jazyk – 6. ročník			
Očekávané výstupy - žák	Učivo		Poznámky
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-3-01 vyhledává požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	Tematický okruh: My world. School	Jednoduchá sdělení Gramatické struktury a typy vět TO HAVE GOT- affirmative, negative - questions, short answers Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	PT-OSV MV-M
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-3-01 vyhledává požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	Slovní zásoba: School subjects and objects School in GB	- demonstrative pronouns- THIS, THAT, THESE, THOSE Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	MV-VZ

materiálech CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně			
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematický okruh: Time	Present simple- affirmative Rozvíjení srozumitelní výslovnosti, schopnost rozlišit sluchem intonaci, přízvuk	PT-MeV
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	Slovní zásoba: Daily routines and free time activities	Present simple- negative, questions Prepositions of time Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka	MV-VZ
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Tematický okruh: Places. My town	Gramatické struktury a typy vět THERE IS, THERE ARE - affirmative, negative - questions, short answers Prepositions of place	PT-VMEGS
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-2-03 vypráví	Slovní zásoba: Places in a town. My house	CAN - affirmative, negative - questions, short answers Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby Rozvíjení srozumitelní výslovnosti, schopnost rozlišit sluchem intonaci, přízvuk	PT-MeV

jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, míst, věci ze svého každodenního života CJ9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení		
CJ-9-3-01 vyhledává požadované informace v jednoduchých autentických materiálech	Tematický okruh Present continuous- affirmative, negative and questions People In the shop How much is..? How much are..?	PT-OSV
CJ9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	Slovní zásoba: Present simple vs present continuous Adjectives. Describing people. Clothes	

Anglický jazyk – 7. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematický okruh Personal information Sport and activities To be, have got, can	PT-OSV
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematický okruh: My life Months Dates At home Present simple- affirmative, negative, questions and short answers Adverbs of frequency Ordinal numbers	PT-MeV
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematický okruh: Animals Gramatické struktury a typy vět Present continuous- affirmative, negative, questions and short answers Lexikální princip pravopisu slov Must Subject and object pronouns	PT-OSV

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Tematický okruh: Holidays Travelling	Gramatické struktury a typy vět Past simple – to be- affirmative, negative, questions and short answers Lexikální princip pravopisu slov Regular verbs - affirmative, negative, questions and short answers Irregular verbs- affirmative, negative, questions and short answers	PT-OSV VMEGS
CJ9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematický okruh: Food Slovní zásoba Práce se slovníkem	Gramatické struktury a typy vět Countable and uncountable nouns A, an, some Some x any How much? X How many? Articles A little, a few	PT-MeV PT-OSV
CJ9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace CJ9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Tematický okruh: The world The weather	Comparative adjectives	VDO OSV VMEGS MeV
CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace,	Tematický okruh: Places	Superlative adjectives Gramatické struktury a typy vět As.....as	EV MuV

který se týká osvojovaných témat		
----------------------------------	--	--

Anglický jazyk – 8. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
CJ-9-3-01 vyhledává požadované informace v jednoduchých autentických materiálech CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat	Tematický okruh: Introduction Slovní zásoba	Jednoduchá sdělení: Personal information PRESENT SIMPLE AND CONTINUOUS Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka PT-OSV
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace	Tematický okruh: My life. Slovní zásoba	PAST SIMPLE of to BE, regular and irregular verbs Základní vztahy prostorové, časové Rozvíjení srozumitelní výslovnosti, schopnost rozlišit sluchem intonaci, přízvuk PT-VMEGS PT-OSV

CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně CJ9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa, věci ze svého každodenního života CJ9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Tematický okruh: The future Slovní zásoba	Gramatické struktury a typy vět WILL X GOING TO (present continuous for future actions) - affirmative, negative, questions and short Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka. Rozvíjení srozumitelné výslovnosti, schopnost rozlišit sluchem intonaci, přízvuk. Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	OSV VMEGS EV
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, míst, věci ze svého každodenního života	Tematický okruh: Times and places Slovní zásoba	Gramatické struktury a typy vět PAST CONTINUOUS- affirmative, negative, questions, short answers Past simple and past continuous Základní vztahy: existenciální	PT-OSV
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká			PT-MeV

osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Tematický okruh: Slovní zásoba a tvoření slov Cities. DEFINITE and INDEFINITE article Slovní zásoba Lexikální princip pravopisu slov Jednoduchá sdělení – making arrangements, ...	
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Tematický okruh: Experiences. PRESENT PERFECT Slovní zásoba Základní vztahy: kvantitativní	PT-OSV
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematický okruh: Gramatické struktury a typy vět What's up? Slovní zásoba SHOULD/ SHOULDN'T MUST/ MUSTN'T HAVE TO/ DON'T HAVE TO Jednoduchá sdělení. Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	PT-MuV

Anglický jazyk – 9. ročník			
Očekávané výstupy - žák	Učivo		Poznámky
CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Tematický okruh: Problems Slovní zásoba Práce se slovníkem	Gramatické struktury a typy vět SHOULD SHOULDN'T Permissions Jednoduchá sdělení - advice Rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby	PT-OSV
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat	Tematický okruh: Green issues. How green are you?	Gramatické struktury a typy vět PRESENT PERFECT Apologizing	PT-OSV
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Tematický okruh: Computers	Gramatické struktury Just/yet/already Jednoduchá sdělení	PT-OSV
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-3-01 vyhledává požadované informace v jednoduchých autentických	. Tematický okruh: Friends Slovní zásoba	Gramatické struktury a typy vět PRESENT PERFECT PAST SIMPLE Jednoduchá sdělení Giving compliments	PT-MeV

materiálech CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat		
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Tematický okruh: The cinema Slovní zásoba	PAST SIMPLE Used to Pronunciation
CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích CJ-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých textech, jsou –li pronášeny pomalu a zřetelně CJ9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení	Tematický okruh: Television TV programmes. Slovní zásoba Práce se slovníkem	PAST SIMPLE PAST CONTINUOUS Jednoduchá sdělení Ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech	Tematický okruh: Music . Slovní zásoba . 	PRESENT AND PAST SIMPLE PASSIVE
CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzace, který se týká osvojovaných témat CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole,	Tematický okruh: Space and planets. Slovní zásoba	VERBS OF MANNER: May might Jednoduchá sdělení

volném čase a dalších osvojovaných tématech			
CJ9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledává v nich požadované informace CJ-9-2-01 zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích	Ghostbunglers Slovní zásoba	Reading Storytelling Rozvíjení srozumitelní výslovnosti, schopnost rozlišit sluchem intonaci, přízvuk	PT-OSV

DALŠÍ CIZÍ JAZYK

5.2.3. RUSKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Ruský jazyk** je na 2. stupni ZŠ zařazen mezi vzdělávací obory jako Další cizí jazyk, který si žáci volí na základě nabídky na konci 6. ročníku a vyučuje se od 7. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně.

Tento předmět je povinnou součástí základního vzdělávání a jeho obsahem jsou činnosti, které rozvíjejí především komunikační dovednosti a kultivují jazykové dovednosti.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti ***Jazyk a jazyková komunikace***, který poskytuje žákům klíč k bezprostřednímu dorozumění se, zároveň přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Ruský jazyk** na 2. stupni ZŠ jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- tematický okruh - Osobnostní rozvoj = téma – cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium
 - Sociální rozvoj = téma - komunikace – vedení dialogu, omluva, pozdrav, vysvětlování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech/VMEGS/

- tematický okruh – Evropa a svět nás zajímá = téma – rodinné příběhy, zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice

Multikulturní výchova /MuV/

- tematický okruh – Kulturní difference – respektování zvláštností různých etnik, spolupráce

Mediální výchova /MeV/

- tematický okruh produktivních činností – Tvorba mediálního sdělení = téma – tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje

Kompetence sociální a personální

- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie
- v případě potřeby spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími sociálními partnery

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Očekávané výstupy - OV

Žák ⇒ Poslech s porozuměním

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Psaní

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

Ruský jazyk – 7. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
- poslouchá, fixuje a dále používá získané informace DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům otázkám učitele..... DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým	Začínáme s ruštinou – zaměření na globální poslechové obeznámení s některými rysy zvukové stránky ruského jazyka a na porovnání azbuky s českou abecedou. Ruština jako slovanský jazyk. <u>Slovní zásoba - Как тебя зовут?</u> Představení se, jak se kdo jmenuje a kdo to je? <u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> Základní poučení o přízvuku. Intonace tázacích a oznamovacích vět. <u>Mluvnice</u> Věty typu: Кто это? Это (не) моя мама. Это не Аня, а Таня.	PT – MuV, VMEGS MeV – D, Čj PT - OSV

větám DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu..... DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů - rozlišuje typy oslovení - vyjmenuje číslovky DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky..... - vyjmenuje azbuku - vyjmenuje číslovky - správně používá - časuje základní slovesa DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám..... DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech... - intonuje foneticky správně - vyjmenuje číslovky - užívá osobní zájmena - časuje uvedená slovesa	Slovní zásoba - <u>Познакомьтесь!</u> Představení se při setkání, při loučení, představení kamaráda, kamarádky. Telefonická domluva setkání. <u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> Rozlišování přízvučných a nepřízvučných slabik. <u>Mluvnice</u> 1. pád podstatných jmen v oslovení. Oficiální a neoficiální oslovení. Číslovky 1 – 10 v 1. pádě. Slovní zásoba - <u>Вы говорите по-русски?</u> Odkud kdo je, kdo kde bydlí a kolik je komu let? Který jazyk kdo zná a který se učí? Pozvání na návštěvu, poděkování a omluva. <u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> Pohyblivý přízvuk. Pořadí písmen azbuky. Poučení o funkci jotovaných písmen. Psaní не u sloves. Pravopis jmen příslušníků národů. <u>Mluvnice</u> Číslovky 11 – 20 v 1. pádě. Spojení два (три, четыре) часа, пять часов. Časování sloves жить, знать, говорить v přítomném čase. Slovní zásoba - <u>У Димы в гостях.</u> Jak se telefonuje? Jak kdo překonává jazykové obtíže? Jak se co řekne rusky? <u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> Pohyblivý přízvuk sloves учить, посмотреть v jednotném č. Intonace zvolacích vět. Porovnání intonace oznamovacích a tázacích vět. <u>Mluvnice</u> Číslovky 30 – 90 a 100 – 900 v 1. pádě. Podstatná jména po číslovkách. Pod. jména mužského a ženského rodu (брат, мама) v 1. - 3. pádě j. č. Osobní zájmena v 1. a 3. p. Časování sloves звонить, быть, учить, посмотреть.	PT – OSV PT - OSV MeV – Aj, Čj PT - OSV PT – MuV, VMEGS MeV- Aj, Čj PT - OSV PT – MuV, MeV – Čj, Aj PT - OSV PT – MeV, VMEGS
Ruský jazyk – 8. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
DCJ-9-2-03 sdělí	Opakování učiva ze 7. ročníku Slovní zásoba a tematický okruh – <u>Наша</u>	PT – Me,

jednoduchým způsobem základní informace..... - správně používá pohyblivý přízvuk - užívá správný pád podstatných jmen po číslovkách 2, 3, 4 DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty..... - užívá osobní zájmena v 1. a 3. pádě - používá přivlastňovací zájmena - časuje uvedená slovesa DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení - správně vyslovuje - správně intonuje DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům.... DCJ-9-1-02 – rozumí slovům a jednoduchým větám - vyjmenuje profese - používá správně - vyčasuje sloveso - rozlišuje slovesné tvary DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů konverzace - správně vyslovuje - rozlišuje u sloves I. a II. časování - užívá zvrtná slovesa - vyčasuje správně slovesa se změnou kmenových souhlásek	<u>семья.</u> Členové rodiny, studium a zaměstnání. <u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> Změny intonace otázek podle jejich smyslu. Pohyblivý přízvuk slovesa „<u>учиться</u>.“ <u>Mluvnice</u> Podstatná jména po číslovkách 2, 3, 4. Věty typu „Папа – врач. Он врач. У тебя есть брат. У меня есть брат? У меня нет брата.“ Osobní zájmena v 1. – 3. pádě. Přivlastňovací zájmena v 1. pádě j. a mn. čísla. Časování sloves „<u>работать, учиться</u>.“ <u>Slovní zásoba a tematický okruh – Профессия. Интервью.</u> Profese a zájmy. <u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> Výslovnost „де, те, не“ v přejatých slovech. Intonace otázek. <u>Mluvnice</u> Věty typu „Папа работает врачом.“ 7. pád j. čísla vybraných podstatných jmen. Názvy profesí mužů a žen. 4. pád osobních zájmen. Časování slovesa „<u>хотеть</u>.“ Rozlišování slovesných tvarů „<u>нравится, нравятся, интересуется, интересуют</u>.“ <u>Slovní zásoba a tematický okruh – Свободное время.</u> <u>Так когда же мы встретимся?</u> Zájmy, oblíbené činnosti, přijetí a odmítnutí pozvání. <u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> Výslovnost tvrdého „л“ a měkkého „л“ <u>Mluvnice</u> I. a II. časování sloves typů „<u>читать, жить, говорить, учить</u>.“ Slovesa se skupinou „-ова-/-ева-.“ Zvrtná slovesa. Slovesa se změnou kmenových souhlásek typů „<u>писать, ходить</u>.“	OSV PT – VMEGS PT - OSV PT – OSV, Me PT - Me – Čj, Aj PT – OSV, Me PT – OSV PT - OSV
--	---	---

- používá slovesné vazby DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě.... DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty - správně vyslovuje - používá zvrtná slovesa - používá slovesné vazby - správně skloňuje osobní zájmena	Slovesné vazby „играть на чём, играть во что.“ Slovní zásoba – <u>Знакомство.</u> <u>Объявление.</u> Seznámení, dopisování, seznamovací inzerát. <u>Zvuková a grafická podoba jazyka</u> Výslovnost zakončení zvrtných sloves „-ться, -тся.“ <u>Mluvnice</u> Slovesa se změnou kmenových souhlásek. Zvrtná slovesa. Slovesné vazby „интересоваться чем, увлекаться чем.“ Skloňování osobních zájmen. Opakování a systematizace poznatků /podle potřeby i v průběhu školního roku/.	PT – OSV, Me PT - Mu
Ruský jazyk – 9. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu.... DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky.... - správně používá řadové číslovky DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky.... - používá minulý čas DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu..... - používá předložkové v. - skloňuje zájmena - skloňuje podstatná jména DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech	Opakování učiva z 8. ročníku Slovní zásoba a tematický okruh – <u>В школе.</u> Jak se zapsat do jazykového kurzu? Jak se orientovat ve školní budově? Kdy začíná a končí vyučování? Do které třídy kdo chodí /chodil/? Kde kdo byl a co dělal? <u>Mluvnice</u> Řadové číslovky v 1. a 6. pádě. Vyjadřování data a tem. okruh kalendářní rok /odpověď na otázku Какое сегодня число?/ Minulý čas. Vyjádření vykání. Slovní zásoba – <u>На занятиях.</u> Jaký kdo má rozvrh hodin, oblíbené předměty? Jaké kdo má známky? Z jakého předmětu bude psát kontrolní práci? <u>Mluvnice</u> Předložkové vazby odlišné od češtiny: по, после Skloňování zájmen кто, что. Skloňování podstatných jmen typů магазин, портфель, школа, неделя, фотография v j. č. Slovní zásoba a tematický okruh – <u>Как туда попасть?</u> Jak se orientovat ve městě? Jak se ptát a jak odpovídat na dotazy, jak se kam dostat, který autobus, která tramvaj kam, jede?	PT – MeV, OSV PT – MeV – Čj, Aj PT - OSV PT – OSV, MeV

- časuje uvedená slovesa DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů - vyčasuje slovesa - skloňuje podstatná jména	Co kdo hledá, co kde může najít, kdo komu pomůže? Čím kdo jede /pojede, jel/? <u>Mluvnice</u> Časování sloves ехать, /по/мочь. Infinitivní věty typu: Как пройти /попасть, проехать/ к....? Кому позвонить? Что купить?: Где выйти? <u>Slovní zásoba a tematický okruh – В торговом центре.</u> Co komu koupit? Kolik co stojí? Co komu sluší /nesluší/? Co si kdo koupí /koupil/? Co kdo kupuje? Co kdo viděl v obchodě a ve městě? Kdo koho potkal? <u>Mluvnice</u> Časování sloves купить, спросить, взять. 1. a 2. pád mn. č. podst. jmen typů магазин, портфель, школа. Pohyblivé -о- , -е- u podst. jmen. 4. pád mn. č. neživotných a životných podst. jmen Opakování a systematizace poznatků /podle potřeby i v průběhu školního roku/.	PT - MeV – Čj, Aj PT – OSV, MeV PT – OSV
---	--	---

5.2.4. NĚMECKÝ JAZYK

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Německý jazyk** je na 2. stupni ZŠ zařazen mezi vzdělávací obory jako Další cizí jazyk, který si žáci volí na konci 6. ročníku a vyučuje se od 7. ročníku v rozsahu dvou hodin týdně.

Tento předmět je povinnou součástí základního vzdělávání a jeho obsahem jsou činnosti, které rozvíjejí především komunikační dovednosti a kultivují jazykové dovednosti.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace**, který poskytuje žákům klíč k bezprostřednímu dorozumění se, zároveň přispívá k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Německý jazyk** na 2. stupni ZŠ jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- tematický okruh - Osobnostní rozvoj = téma – cvičení dovednosti zapamatování, dovednosti pro učení a studium
 - Sociální rozvoj = téma - komunikace – vedení dialogu, pozdrav, omluva, vysvětlování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech/VMEGS/

- tematický okruh – Evropa a svět nás zajímá = téma – rodinné příběhy, zkušenosti z Evropy a světa, život dětí v jiných zemích, zvyky a tradice

Multikulturní výchova /MuV/

- tematický okruh – Kulturní diference – respektování zvláštností různých etnik, spolupráce

Mediální výchova /MeV/

- tematický okruh produktivních činností – Tvorba mediálního sdělení = téma – tvorba věcně správných a komunikačně vhodných sdělení

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky

- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje

Kompetence sociální a personální

- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální citění a schopnost empatie
- v případě potřeby spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími sociálními partnery

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti **Jazyk a jazyková komunikace** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního a kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Očekávané výstupy - OV

Žák ⇒

Poslech s porozuměním

DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně

DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu

DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat

Mluvení

DCJ-9-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů

DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho

samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá

Čtení s porozuměním

DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům

DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům

DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci

Psaní

DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři

DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat

DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení

- určí specifika podstatných jmen	Člen neurčitý.	
- určí specifika podstatných jmen	Základní gramatické struktury – 1. a 4. pád podstatných jmen	PT – OSV
DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům...	Pokyny k textům a cvičením.	
- vyčasuje způsobové sloveso	Časování sloves: können, möchten, müssen	PT - OSV
DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace...	Telefongespräch	
	Tematický okruh: Uhr	
- použije správnou předložku	Předložky u časových údajů.	
Německý jazyk – 8. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři	Tematický okruh: Meine Familie Dotazník – jméno, bydliště, koníčky, škola atd.	
- používá přivlastňovací zájmena	Přivlastňovací zájmena a zápor kein v 1. a 4. pádě	PT - OSV
	Tematický okruh: Berufe	
- používá a rozpozná 2. pád	2. pád vlastních jmen	PT - OSV
- vyjmenuje číslovky	Číslovky 21 – 100	
- vyčasuje způsobové sloveso	Časování slovesa „mögen“	
- rozpozná vykání	Vykání v německém jazyce.	
- vytvoří množné číslo u podstatných jmen	Specifika množného čísla podstatných jmen v německém jazyce	
	Tematický okruh: Essen und Trinken	
DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám...	Einkaufen, Auf dem Markt	

- vyčasuje nepravidelné sloveso - správně používá slovesa s odlučitelnou předponou DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám... - správně použije osobní zájmena DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty... - vyčasuje slovesa - intonuje foneticky správně - rozliší 3. a 4. pád osobních zájmen - vyčasuje slovesa v minulém čase - rozpozná větu vedlejší DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám... - rozliší 1., 3. a 4. pád v německé větě - správně užívá předložky se 3. pádem	Časování sloves: essen, schlafen, lesen, fahren, laufen, treffen Časování sloves s odlučitelnou předponou Porträt Osobní zájmena – er, sie, es. Meine Person – v jednoduchých větách napíše něco o sobě Časování sloves: sammeln, basteln, tanzen, fernsehen Tvoření rozkazovacího způsobu. Intonace věty rozkazovací. Tematický okruh: Mein Körper und Gesundheit 3. a 4. pád osobních zájmen Préteritum sloves sein a haben Věta vedlejší se spojkou „deshalb“ Lesen – Erste Hilfe Mluvnice - 3. pád podstatných jmen Předložky se 3. pádem „bei, mit, zu“. Tematický okruh: Verkehrsmittel	PT - OSV PT – MeV, OSV PT – OSV PT - OSV PT - OSV PT - OSV
	Německý jazyk – 9. ročník	
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
- rozpozná jednotlivé pády	Tematický okruh: In der Stadt Přivlastňovací zájmena ve 3. pádě	PT – OSV

- správně užívá přídavná jména DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu...	Přídavné jméno nächst- Lesen: Stadtmagazin Tematický okruh: Kleidung	PT – OSV
- správně použije sloveso	Časování slovesa gefallen	
- správně zvolí předložku a člen	Předložky für, in, an, auf	PT – OSV
- vhodně použije vazbu	Vazba es gibt	
- rozumí větám se zájmenem	Neosobní zájmeno man	PT – OSV
DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech...	Telefongespräch	
- používá minulý čas	Perfektum	
- používá slovník	Berlin – práce se slovníkem.	PT – VMEGS
- správně užívá předložky	Předložky vor, nach + čas Tematický okruh: Mein Haus	
- rozliší pády	In - předložka se 3. a 4. pádem Tematický okruh: Tiere	PT – OSV
- používá minulý čas	Perfektum nepravidelných sloves. Tematický okruh: Natur	PT – OSV
- užívá správné předložky	Předložky u příslovečného určení místa.	
DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení...	Brief	PT – MeV
- vyčasuje způsobové sloveso	Způsobové sloveso wollen	

- správně skloňuje přídavné jméno - používá číslovky ve správném tvaru DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky...	Tematický okruh: Feste Tázací zájmeno welch- Tematický okruh: Wetter Řadové číslovky Rozhovor s kamarádem Tematický okruh: Realien der deutschsprachigen Länder	PT – OSV PT – VMEGS, MuV
--	---	--

5.2.5. MATEMATIKA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Matematika** je vyučován na 2. stupni ZŠ v 6. až 9. ročníku v rozsahu 18 hodin v návaznosti na tabulku časových dotací na 2. stupni, z toho 3 z disponibilní časové dotace. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Matematika** stanovených RVP ZV.

Matematika je součástí vzdělávací oblasti ***Matematika a její aplikace***, která žákům poskytuje vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožňuje jim tak získávat matematickou gramotnost.

Vzdělávání klade důraz na důkladné porozumění základním myšlenkovým postupům a pojmům matematiky a jejich vzájemným vztahům. Žáci si postupně osvojují matematické pojmy, symboliku, terminologii, algoritmy a možnosti jejich užití. Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat složitost reálného světa, rozvíjí abstraktní myšlení, logické a kritické usuzování, učí přesně a věcně argumentovat.

Předmět **Matematika** velmi těsně souvisí s ostatními předměty:

Fyzika – převody jednotek, užití vzorců

Zeměpis – měřítko mapy, práce s grafy

Chemie – řešení rovnic, úlohy o směsích

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Matematika** jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- tematický okruh – Osobnostní rozvoj = téma – rozvoj schopností poznávání – cvičení dovedností

zapamatování, řešení problémů /6.- 9. ročník/

Environmentální výchova /EV/

- tematický okruh – Lidské aktivity a problémy životního prostředí = téma – doprava a životní

prostředí /8. ročník/

Výchova demokratického občana /VDO/

- tematický okruh – Formy participace občanů v politickém životě = téma – volební systémy

komunální volby /7.- 9. ročník/

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky
- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů
- v případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/
- v případě potřeby spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími sociálními subjekty.

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti **Matematika a její aplikace** směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- využívání matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- rozvíjení abstraktního myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů, k poznávání jejich charakteristických vlastností a na základě těchto vlastností k určování a zařazování pojmů

- vytváření zásoby matematických nástrojů /početních operací, algoritmů, metod řešení úloh/
- vnímání složitosti reálného světa a jeho porozumění; k rozvíjení zkušenosti s matematickým modelováním /matematizací reálných situací/; k poznání, že realita je složitější než její matematický model
- provádění rozboru problému a plánu řešení, odhadování výsledků, volbě správného postupu k vyřešení problému a vyhodnocování správnosti výsledku vzhledem k podmínkám úlohy
- přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky, prováděním rozborů a zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- rozvíjení spolupráce při řešení problémových a aplikovaných úloh vyjadřujících situace z běžného života, k poznávání možností matematiky a skutečnosti, že k výsledku lze dospět různými způsoby
- rozvíjení důvěry ve vlastní schopnosti a možnosti při řešení úloh, k soustavné sebekontrolě ve všech krocích postupu řešení, k rozvíjení systematickosti, vytrvalosti a přesnosti

Očekávané výstupy – OV

Žák →

- M-9-1-01** provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu
- M-9-1-02** zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor
- M-9-1-03** modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel
- M-9-1-04** užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)
- M-9-1-05** řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů
- M-9-1-06** řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)
- M-9-1-07** matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním
- M-9-1-08** formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav
- M-9-1-09** analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- M-9-2-01** vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data
- M-9-2-02** porovnává soubory dat
- M-9-2-03** určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti
- M-9-2-04** vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem
- M-9-2-05** matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů
- M-9-3-01** zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku
- M-9-3-02** charakterizuje a třídí základní rovinné útvary
- M-9-3-03** určuje velikost úhlu měřením a výpočtem
- M-9-3-04** odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů
- M-9-3-05** využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh
- M-9-3-06** načrtne a sestrojí rovinné útvary
- M-9-3-07** užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků

M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osově souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar

M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti

M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles

M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles

M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině

M-9-3-13 analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu

M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací

M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí

Matematika 6. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností	Desetinná čísla - rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - číselná a logická řada	MV – D
M-9-1-03 modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel	Dělitelnost přirozených čísel - prvočíslo, číslo složené - násobek, dělitel - nejmenší společný násobek - největší společný dělitel - kritéria dělitelnosti	
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část	Zlomky	
M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data	Závislosti a data - aritmetický průměr	
M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	Rovinné útvary - přímka, polopřímka, úsečka - vzájemná poloha přímek v rovině - úhel	MV – F
M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem	Metrické vlastnosti v rovině - druhy úhlů - vzdálenost bodu od přímky	MV – Tv
M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku	- trojúhelníková nerovnost - trojúhelník – výšky, těžnice	
M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní	Prostorové útvary	MV – Z

prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	kvádr krychle Konstrukční úlohy osová souměrnost Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie	PT - OSV
---	--	----------

Matematika 7. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
M-9-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých čísel M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní	Zlomky - převrácené číslo - smíšené číslo - složený zlomek Celá čísla - čísla navzájem opačná - číselná osa Racionální čísla - sčítání, odčítání, násobení a dělení - číselné analogie Poměr - měřítko - úměra - trojčlenka Procenta - procento - základ, procentová část, počet procent - promile - jednoduché úrokování Rovinné útvary - trojúhelník - čtyřúhelník - pravidelné mnohoúhelníky	PT - VDO

útvary a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	Logické a netradiční geometrické úlohy	
--	--	--

Matematika 9. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním M-9-2-02 porovnává soubory dat M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Rovnice - soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Výrazy - výrazy s proměnnými - mnohočleny Závislosti a data - četnost znaku - schémata, tabulky, grafy, diagramy Funkce - pravoúhlá soustava souřadnic - přímá úměrnost - nepřímá úměrnost - lineární funkce Rovinné útvary - věty o podobnosti trojúhelníků Prostorové útvary - jehlan - rotační kužel - koule Základy finanční matematiky - úrok, úroková míra, daň, úvěr - rozpočet domácnosti	PT - OSV PT - VDO

5.2.6. INFORMATIKA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Informatika** je povinně vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 3 hodin v návaznosti na tabulku časových dotací hodin na 2. stupni, z toho 2 disponibilní hodiny. Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin, výuka probíhá v odborně vybavené učebně v budově školy. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Informatika** stanovených RVP ZV.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Informační a komunikační technologie**, která umožňuje žákům získat základní informační gramotnost. Žáci jsou vedeni ke správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software. Dále jsou vedeni k praktickým dovednostem v práci s textem, grafikou, tabulkami, prezentací a internetem.

Získané dovednosti ve vyhledávání a zpracovávání potřebných informací pomocí internetu jsou nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce, k rozvíjení profesní i zájmové činnosti. Předmět **Informatika** umožňuje žákům aplikovat výpočetní techniku ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělávání.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Informatika** na 2. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- tematický okruh - Evropa a svět nás zajímá = téma – naši sousedé v Evropě
 - Objevujeme Evropu a svět = téma – mezinárodní setkávání, život Evropanů
 - Jsme Evropané = téma – mezinárodní organizace (6.,7.,8.,9. ročník)

Multikulturní výchova (MuV)

- tematický okruh – Multikulturalita = téma – komunikace s příslušníky odlišných sociokulturních skupin, význam užívání cizího jazyka (6.,7.,8.,9. ročník)

Environmentální výchova (EV)

- tematický okruh – Lidské aktivity a problémy životního prostředí = téma – odpady a hospodaření s odpady, ochrana přírody a kulturních památek, programy a akce zaměřené k ekologickému vědomí (7.,8.,9. ročník)

Mediální výchova (MeV)

- tematický okruh – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení = téma – chápání podstaty mediálního sdělení
 - Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality = téma – rozdíl mezi reklamou a zprávou (6.,7.,8.,9. ročník)

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pracujeme s informacemi a odbornou literaturou

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat
- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky
- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí
- podporujeme respektování cizích názorů, pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- učíme žáky pomoci působení vzorů a příkladů
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance)
- vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti **Informační a komunikační technologie** směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- poznání významu informací a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění vzniku informací, uložení na médium, přenosu, zpracování, vyhledávání
- porovnávání informací a poznatků z různých informačních zdrojů
- využívání výpočetní techniky, výukového software ke zvýšení efektivnosti učení
- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání software
- zaujetí odpovědného a etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či jiných médiích
- dodržování bezpečnosti při práci s výpočetní technikou

Očekávané výstupy

Žák:

Vyhledávání informací a komunikace

ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost

Zpracování a využití informací

ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými, grafickými a tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací

ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem

ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví

ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji

ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě

Informatika 6. ročník		
<i>Očekávané výstupy – žák</i>	<i>Učivo</i>	<i>Poznámky</i>
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem má přehled o vývoji výpočetní techniky (opakování a rozšiřování učiva z předchozího ročníku) dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkce z hlediska celkového fungování počítače (opakování a rozšiřování učiva z předchozího ročníku) orientuje se ve vybavení hardware a software ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ICT-9-2-01 ovládá práci grafickými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví vyhledá výukové programy vhodné svému věku, aktivně s nimi pracuje	Zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou Vývojové trendy informačních technologií Textový editor Word Typografie Práce s textem v textovém editoru Počítačová grafika – vektorové programy Internet - vyhledávání jednoduchých a jednoznačných informací Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Bezpečnost a ochrana osobních dat Netiketa Výukové programy - návaznost na učivo	

Informatika 7. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem má přehled o vývoji výpočetní techniky (opakování a rozšiřování učiva z předchozích ročníků) dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkce z hlediska celkového fungování počítače (opakování a rozšiřování učiva z předchozích ročníků) orientuje se ve vybavení hardware a software ICT-9-2-01 ovládá práci s grafickými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové a grafické formě ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ICT-9-2-01 ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost odpovědně přistupuje k nevhodným obsahům na stránkách vyhledá výukové programy vhodné svému věku, aktivně s nimi pracuje	Zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou Vývojové trendy informačních technologií Prezentace informací – prezentační programy Zpracování referátu na zadané téma do vybraného předmětu Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika Tabulkový editor I. -vytváření a formátování tabulek - porovnávání dat - jednoduché vzorce Internet – sociální síť Internet – on-line komunikace Výukové programy – návaznost na učivo	

Informatika 8. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce s počítačem má přehled o vývoji výpočetní techniky (opakování a rozšiřování učiva z předchozích ročníků) dokáže popsat jednotlivé součásti počítače a jejich funkce z hlediska celkového fungování počítače (opakování a rozšiřování učiva z předchozích ročníků) orientuje se ve vybavení hardware a software ICT-9-2-01 ovládá práci s tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě ICT-9-2-01 ovládá práci grafickými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými, grafickými a tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě	Zásady bezpečnosti práce s výpočetní technikou Vývojové trendy informačních technologií Tabulkový editor II. - složitější tabulky - porovnávání dat - pokročilejší vzorce a funkce Prezentace informací – webové stránky Prezentace informací – multimédia Počítačová grafika Rastrové programy - úprava digitálních fotografií Koláže a fotomontáže Závěrečná práce - FIKTIVNÍ FIRMA – založení své vlastní firmy (prezentace firmy v prezentačním programu, logo firmy, hlavičkový dopis, faktura v tabulkovém editoru, webové stránky, vizitka, reklamní leták)	

5.2.7. DĚJEPIS

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Dějepis** je vyučován na 2.stupni ZŠ v rozsahu 8 hodin v návaznosti na tabulku časových dotací hodin na 2.stupni, z toho 1 disponibilní hodina. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Dějepis** stanovených RVP ZV a související očekávané výstupy průřezových témat.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**, která vybavuje žáka znalostmi a dovednostmi potřebnými pro jeho aktivní zapojení do života demokratické společnosti.

„Historie magistra vitae“, zaznělo již v dobách starého Říma. Často se ovšem ptáme, zda nás dějiny něčemu naučily doopravdy. Jedno je jisté. Poučit se z dějin, tedy z historického příběhu našeho rodu – našich předků - je schopen jen ten, kdo je nejen dostatečně připravený, ale i vnímavý.

Ve vyučovacím předmětu **Dějepis** tedy usilujeme nejen o hromadění informací a poznatků z dob dávných i nedávno minulých, ale zejména o

- utváření pozitivního hodnotového systému opřeného o historickou zkušenost
- podchycení a rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa
- formování úcty k rodné zemi a respektu ke kulturním odlišnostem lidí cizích krajín
- zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci a propagandě
- rozvoj dětské fantazie formou vlastní četby, soutěží a her

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova /OSV/:

- tématický okruh - Osobnostní rozvoj = téma - rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení dovedností zapamatování, řešení problémů

Lidská společnost v pravěku - první známky sociálních vztahů a pomoci mezi lidmi

Počátky křesťanství - etický kontext převažujícího evropského náboženství

Napoleonské období - úloha jedince v dějinách (pozitivní, negativní)

Domácí a zahraniční odboj - i já budu hrdinou či zbabělcem

Výchova demokratického občana /VDO/:

- tématický okruh - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
téma - demokracie jako protiváha diktatury a anarchie

Starověké Řecko - počátky demokracie

Osvícenství - toleranční patent

Boj amer.osad za nezávislost - zrod první novověké demokracie

Nacismus v Německu - příklad rasové nenávisti

Stalinismus v SSSR - příklad třídní nenávisti

Tomáš Garrigue Masaryk - ideál humanitní demokracie

Protektorát Čechy a Morava - antisemitismus a rasismus dnes

Charta 1977 - nebýt lhostejný k věcem okolo nás

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/:

- tématický okruh - Jsme Evropané = téma - kořeny a zdroje evropské civilizace, klíčové mezníky evropské historie, evropská integrace

Raný středověk	- zrod dnešních států Evropy
Gotická kultura	- jsme součástí kultury evropské
Reformace v 16.století	- evropský protestantismus dnes
Vznik České republiky	- jsme opět součástí vyspělé Evropy

Multikulturní výchova /MuV/:

- tématický okruh – Multikulturalita = téma - multikulturalita současného světa a předpokládaný vývoj v budoucnosti, multikulturalita jako prostředek vzájemného obohacování, vstřícný postoj k odlišnostem
- Svět islámu, křížové výpravy - islám dnes
- Problémy současnosti - soudobý terorismus

Enviromentální výchova /EV/:

- tématický okruh - Vztah člověka k prostředí = téma - rozdílný společenský vývoj ve světě, příčiny a důsledky globalizace v minulosti a její dopady na současnost
- Nejstarší starověké civilizace - člověk a příroda
- Život ve městech - historické památky
- Barokní kultura - baroko formuje typickou českou krajinu
- Průmyslová revoluce - průmysl devastuje evropskou krajinu
- Romantismus - tvář krajiny v tvorbě romantiků

Mediální výchova /MeV/:

- tématický okruh - Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení = téma - pěstování kritického přístupu k masmédiím
- Normalizace. Tzv. „Poučení z krizového vývoje“
- umíme číst kriticky? Jsme odolní vůči dnešním podobám manipulace? (např. reklama)

Považujeme za samozřejmé, že vyučovací předmět **Dějepis** je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty:

Zeměpis:	orientace v prostoru, územní rozsah států
Občanská výchova:	státní zřízení, lidská a občanská práva
Matematika, fyzika, přírodopis, chemie:	vědecké poznatky, rozvoj vědy a techniky
Jazyky:	významní spisovatelé a jejich tvorba
Výtvarná výchova:	stavební slohy, významní umělci a jejich díla
Hudební výchova:	významní skladatelé
Tělesná výchova:	odkaz řecké kultury, olympijské hry

Ve vyučovacím předmětu **Dějepis** chceme rozvíjet následující **klíčové kompetence**:

Kompetence k učení:

- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska

Kompetence k řešení problémů:

- učíme žáky rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat

způsoby řešení

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky naslouchat druhým jako nezbytný prvek mezilidské komunikace
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory

Kompetence sociální a personální:

- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů

Kompetence občanské:

- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance)
- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví

Kompetence pracovní:

- sledujeme plnění povinností a zadaných úkolů

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení zájmu o současnost a minulost vlastního národa i jiných kulturních společností, utváření a upevňování vědomí přináležitosti k evropské kultuře
- hledání paralel mezi minulými a současnými událostmi a jejich porovnávání
- utváření pozitivního hodnotového systému opřené o historickou zkušenost
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU a ve světě, k rozvíjení zájmu o veřejné záležitosti
- utváření vědomí vlastní identity a identity druhých lidí, akceptování vlastní osobnosti i osobnosti druhých lidí
- rozpoznávání názorů a postojů ohrožujících lidskou důstojnost nebo odporující základním principům demokratického soužití
- zvyšování odolnosti vůči myšlenkové manipulaci

Očekávané výstupy – OV

Žák –

- D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků
- D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány
- D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu
- D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu
- D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkářství a zpracování kovů pro lidskou společnost
- D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území
- D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých

- zemědělských civilizací
- D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví
- D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem
- D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie
- D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států
- D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti
- D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech
- D-9-4-04 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám
- D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury
- D-9-5-01 vysvětlí znovuoživení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky
- D-9-5-02 vymezi význam husitské tradice pro český politický a kulturní život
- D-9-5-03 popíše a demonstruje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky
- D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie
- D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky
- D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus
- D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek
- D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti
- D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé
- D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů
- D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích
- D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy
- D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezi význam kolonií
- D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky
- D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů
- D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu
- D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv
- D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí

- D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků
- D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce
- D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí
- D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa

Dějepis - 6. ročník		
Očekávané výstupy – žák	<i>Učivo</i>	Poznámky
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků	Úvod do dějepisů – význam zkoumání dějin, získávání informací o dějinách	
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti a pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	Historické prameny	
D-9-1-03 orientuje se na časové přímce	Historický čas a prostor	MV – Př, Fy
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	Člověk a lidská společnost v PRAVĚKU	OSV: počátky lidské komunikace
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytčářství a zpracování kovů pro lidskou společnost		
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území		
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací	Nejstarší STAROVĚKÉ civilizace a jejich kulturní odkaz (Mezopotámie, Egypt, Indie, Čína)	MV – Z, Čj, Hv, Vv EV: člověk a příroda
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	Starověké Řecko	VDO: počátky demokracie
D-9-3-04 porovná formy vlády a postavení společenských skupin		

v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie		
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem	Starověký Řím Počátky křesťanství	MV – Z, ČJ, Vv OSV: etický kontext křesťanské víry

Dějepis - 7. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států	STŘEDOVĚK Nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu a jejich specifický vývoj	VMEGS: zrod Evropy
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti	Islám a islámská říše ovlivňují Evropu	MuV: islám dnes
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech	Velkomoravská říše – vnitřní vývoj a postavení v Evropě Počátky českého státu	
D-9-4-04 vymezi úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám vybaví si podstatu feudální společnosti	Křesťanství Papežství Císařství Křížové výpravy Život na vesnici a ve městech – struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev	EV: historické památky
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury	Kultura středověké společnosti: - románský sloh - gotická umění a vzdělanost	VMEGS: gotika Evropy
D-9-5-02 vymezi význam	Husitství	

husitské tradice pro český politický a kulturní život	NOVOVĚK	
D-9-5-01 vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky	Renesance a humanismus Reformace a její šíření Evropou	VMEGS: evropský protestantismus dnes
D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky	Zámořské objevy a počátky dobývání světa	
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie	První Habsburkové na českém trůnu	
uvede příklady renesanční kultury domácí provenience	Česká předbělohorská kultura	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky	Třicetiletá válka	

Dějepis - 8. ročník		
Očekávané výstupy – žák	<i>Učivo</i>	Poznámky
D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus konstituční monarchie, parlamentarismus	Nástin vývoje v zemích Evropy 17.-18.století	
D-9-5-07 rozpozná základní znaky kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných památek	Barokní kultura Klasicismus	EV:baroko formuje českou krajinu
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci	Osvícenství Průmyslová revoluce v Anglii Boj amerických osad za nezávislost, vznik USA	VDO:toleranční patent EV:průmysl devastuje evropskou krajinu

společnosti		VDO:zrod první nov.demokracie OSV:úloha jedince v dějinách
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé	Velká francouzská revoluce a napoleonské období, jejich vliv na Evropu a svět	
shrne hlavní projevy romantismu	Ideály romantismu	EV:tvář krajiny v tvorbě romantiků
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů	Revoluce 1848 – národní hnutí velkých a malých národů, utváření novodobého českého národa Vznik Rakousko-Uherska	
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích	Revoluce 19.století jako prostředek řešení politických, sociálních a národnostních problémů	
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstuje základní politické proudy	Česká společnost 2.pol.19.století – politické proudy	
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezení význam kolonií	Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus Předvečer 1.světové války	

Dějepis - 9. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky	1.světová válka a její politické, sociální a kulturní důsledky	VDO:rasová a třídní nenávisť
určí změny hranic v Evropě	Versailleský systém – nové politické uspořádání Evropy a úloha USA ve světě	
popíše příčiny ekonomické krize	Mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. a 30.letech	
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu	Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus (důsledky pro ČSR a svět) Stalinismus	
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů	Vznik Československa a jeho hosp.-pol.vývoj, sociální a národnostní problémy Tomáš Garrigue Masaryk	VDO:demokracie ČSR
popíše důsledky osudné konference	Mnichov 1938 Druhá republika	VDO:antisemitismus a rasismus dnes
objasní průběh válečných operací	2.světová válka	
popíše okupační politiku režimu	Protektorát Čechy a Morava – situace v našich zemích	
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv	Holocaust	
uvede příklady hrdinů+kolaborace	Domácí a zahraniční odboj	OSV:i já budu hrdinou či zbabělcem
zhodnotí dopad války na změny v Evropě i u nás	Politické, mocenské a ekonomické důsledky války	
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků	Rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi Studená válka – politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření	

D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce D-9-7-05 zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech a jeho vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí objasní změnu klimatu u nás D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu	Vnitřní situace v zemích východního bloku EU a NATO Československo – Únor 1948 „Zlatá 60.léta“ Pražské jaro 1968 Normalizace Charta 77 Sametová revoluce 1989 Vznik České republiky Rozpad koloniálního systému – mimoevropský svět Problémy současnosti Věda, technika a vzdělání jako faktory vývoje, sport a zábava Souhrnné opakování historických epoch a pojmů	MeV:číst kriticky VDO:nebýt lhostejný VMEGS:ČR součástí EU a NATO MuV: soudobý terorismus
---	---	--

5.2.8. OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Občanská výchova** se zařazuje na 2. stupni . Časová dotace činí 4 hodiny.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Člověk a společnost**. Výuka směřuje k postupnému formování občanského profilu žáků, k jejich sebepoznání, vytváření jejich vnitřních postojů k důležitým oblastem lidského života a k vědomí odpovědnosti za vlastní život.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách a je často realizována metodou řízené diskuse, besed, dramatických výstupů, brainstormingu, sociálních a psychologických her. Dalším způsobem naplňování cílů předmětu jsou návštěvy veřejného prostranství mimo školu.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Občanská výchova** na 2. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- tematický okruh – Osobnostní rozvoj - sebepoznání, sebepojetí = téma
Rodinný život /6. ročník/,
Život mezi lidmi /7. ročník/,
Osobnost /8. ročník/,
Psychické procesy a stavy /8. ročník/,
V pracovním poměru /9.ročník/
- tematický okruh - Morální rozvoj – hodnoty a postoje = téma
Osobnost /8. ročník/,
Člověk a majetek /7. ročník/
- tematický okruh - Sociální rozvoj – poznávání lidí = téma
Život mezi lidmi /7. ročník/
- mezilidské vztahy = téma
Rodina /6. ročník/,
Člověk v sociálních vztazích /8.ročník/,
Rodina a zákony /9.ročník/

Výchova demokratického občana /VDO/

- tematický okruh - Občanská společnost a škola = téma
Škola /6.ročník/, Život mezi lidmi /6. ročník/,
V pracovním poměru /9. ročník/
- tematický okruh - Občan, občanská společnost a stát = téma
Právní základy státu /8. ročník/,
Občan /9. ročník/, Občan a právo /9. ročník/,
V pracovním poměru /9. ročník/, Právní ochrana /9. ročník/,
Hospodaření /9.ročník/
- tematický okruh - Principy demokracie jako forma vlády způsobu rozhodování = téma
Řízení společnosti /7. ročník/

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- tematický okruh – Evropa a svět nás zajímá = téma
Svět kolem nás (OSN, NATO...) /7. ročník/,
Právní základy státu /8. ročník/,
Globální svět /9. ročník/
- tematický okruh - Jsme Evropané = téma
Svět kolem nás /7. ročník/,
Občan /9. ročník/

Multikulturní výchova /MuV/

- tematický okruh – Kulturní difference = téma
Člověk a kultura /7. ročník/,
Region a vlast /6. ročník/,
Přírodní a kulturní bohatství /7. ročník/
- tematický okruh - Lidské vztahy = téma
Region a vlast /6. ročník/, Obec /6. ročník/,
Člověk v sociálních vztazích /8. ročník/,
Člověk a kultura /7. ročník/, Svět kolem nás /7. ročník/,
Přírodní a kulturní bohatství /7. ročník/,
Globální svět /9. ročník/
- tematický okruh – Multikulturalita = téma
Miniúvod do lidských práv /6. ročník/,
Svět kolem nás /7. ročník/, Člověk a majetek /7. ročník/

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pracujeme s informacemi a odbornou literaturou
- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky
- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

Kompetence komunikativní

- podporujeme skupinovou práci, využíváme médií a četbu
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají

Kompetence občanské

- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví

- vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí
- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti *Člověk a společnost* směřuje k:

- poznávání a posuzování každodenních situací a událostí ve vzájemných vazbách a širších historických, sociokulturních, politických, ekonomických i globálních souvislostech
- získávání orientace v důležitých hospodářských a politických otázkách a v aktivitách důležitých místních, regionálních, státních i mezinárodních institucí, organizací a seskupení
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům; k rozvíjení respektu ke kulturním či jiným odlišnostem (zvláštnostem) lidí, skupin i různých společenství
- získávání orientace v důležitých právních otázkách a utváření schopnosti projevovat se jako odpovědný a aktivní občan demokratické společnosti
- porozumění sobě samému, poznávání svých silných i slabých stránek a svých dispozic pro různé činnosti, kritickému hodnocení a vhodnému korigování svého vlastního chování a jednání
- rozpoznávání názorů a postojů, které ohrožují lidskou důstojnost nebo odporují základním principům demokratického soužití a aktivní vystupování proti nim, komunikování i přes názorové a sociální odlišnosti
- využívání vhodných prostředků komunikace k vyjadřování vlastních myšlenek, citů, názorů a postojů, zvládání zásad účinného řešení konfliktů a hledání kompromisů a k přiměřenému obhajování svých práv
- získávání orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě, k rozvíjení zájmů o veřejné záležitosti
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního /rodinného/ rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Očekávané výstupy - OV

Žák :

Člověk ve společnosti

VO-9-1-01	objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání
VO-9-1-02	rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu
VO-9-1-03	zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje
VO-9-1-04	zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají

VO-9-1-05	kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí
VO-9-1-06	zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu
VO-9-1-07	uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem
VO-9-1-08	objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám
VO-9-1-09	rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti
VO-9-1-10	posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci

Člověk jako jedinec

VO-9-2-01	objasní jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života
VO-9-2-02	posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek
VO-9-2-03	rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání
VO-9-2-04	popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru

Člověk, stát a hospodářství

VO-9-3-01	rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady
VO-9-3-02	sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům v hospodaření s penězi
VO-9-3-03	na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení
VO-9-3-04	vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít
VO-9-3-05	uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu

VO-9-3-06	na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz
VO-9-3-07	rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané
VO-9-3-08	rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti

Člověk, stát a právo

VO-9-4-01	rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky
VO-9-4-02	rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu
VO-9-4-03	objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů
VO-9-4-04	vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů
VO-9-4-05	přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu
VO-9-4-06	objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství
VO-9-4-07	provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci
VO-9-4-08	dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování
VO-9-4-09	rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů
VO-9-4-10	rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady
VO-9-4-11	diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání

Mezinárodní vztahy, globální svět

VO-9-5-01	popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování
VO-9-5-02	uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích

- VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory
- VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva
- VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu
- VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany sátu a při řešení krizí nevojenského charakteru

Občanská výchova 6.ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
	ČLOVĚK V RYTMU ČASU Kalendář, výroční obyčeje a zvyky, významné dny a svátky.	MV – D, Čj, Př
VO-9-2-01 objasní jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	RODINNÝ ŽIVOT Typy rodin, role členů rodiny, funkce rodiny, zásady lidského soužití Manželství, práva a povinnosti rodičů a dětí, náhradní výchova.	PT – OSV
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci	ŠKOLA Systém školství v ČR, význam vzdělání, školní docházka.	PT – VDO

VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu	OBEC Státní správa, obecní samospráva. Obec Česká Třebová.	PT – MuV MV – D, Z, Čj
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu	REGION A VLAST Regionální zvláštnosti, jazyk. Státní symboly. Naši prezidenti. Naše vlast v současnosti a minulosti.	Pt - MuV MV – D, Čj, Př, Hv
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	MINIÚVOD DO LIDSKÝCH PRÁV Diskriminace, rasismus, xenofobie. Všeobecná deklarace lidských práv. Deklarace práv dítěte.	PT – MuV
	PRVNÍ POMOC	MV - VZ

VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Zásady první pomoci.	
VO-9-1-06 zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu	Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí.	

Občanská výchova 7. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VO-9-2-01 objasní jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-1-05 kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí	ŽIVOT MEZI LIDMI Socializace, společenské skupiny, vztahy ve skupinách, lidské setkání. Komunikace, média.	PT – OSV
VO-9-1-04 zhodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají	ČLOVĚK A KULTURA Kultura, umění, víra, přesvědčení. Různé podoby víry.	PT – MuV
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje VO-9-5-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	PŘÍRODNÍ A KULTURNÍ BOHATSTVÍ Krásy naší země, ochrana přírodního a kulturního bohatství. Globální problémy Země.	PT – MuV

VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	ČLOVĚK A MAJETEK Potřeby, statky, služby, obchod, vlastnictví. Peníze, životní úroveň.	PT - OSV
VO-9-4-01 rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky VO-9-4-03 objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-4-04 vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů	ŘÍZENÍ SPOLEČNOSTI Stát, formy státu, principy demokracie. Demokracie přímá, nepřímá. Volby.	PT – VDO
VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování VO-9-5-02 uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích VO-9-5-06 uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujme vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru	SVĚT KOLEM NÁS Evropská unie. Mezinárodní společenství a organizace (Rada Evropy, NATO, OSN aj.). Mezinárodní spolupráce.	PT – VMEGS PT - MuV

VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životných situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem	Lidská práva v dokumentech. Tolerance, intolerance, podobnost a odlišnost lidí. Ochrana obyvatelstva za mimořádných událostí.	
--	--	--

Občanská výchova 8. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VO-9-2-01 objasní jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání	OSOBNOST Sebepoznání, vnitřní svět člověka. Vůle, temperament, vlohy, inteligence. Charakter, zájmy, potřeby, hodnoty.	PT – OSV
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	PSYCHICKÉ PROCESY A STAVY Vnímání, představy, fantazie. Paměť, myšlení, city.	PT – OSV

VO-9-1-07 uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, případné neshody či konflikty s druhými lidmi řeší nenásilným způsobem VO-9-2-01 objasní jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	ČLOVĚK V SOCIÁLNÍCH VZTAZÍCH Asertivita, dialog, monolog, konflikt. Životospráva, zdravý životní styl.	PT – MuV
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	HOSPODAŘENÍ Dělba práce, výrobní a nevýrobní odvětví. Principy tvořivého hospodaření.	PT – MuV
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-4-03 objasní výhody demokratického	PRÁVNÍ ZÁKLADY STÁTU Právní normy, vztahy, právní řád ČR. Ústava České republiky. Politické spektrum ČR.	PT – VDO PT - VMEGS

způsobu řízení státu pro každodenní život občanů VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Práva v Evropě (EU).	
---	----------------------	--

Občanská výchova 9. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu VO-9-5-01 popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	OBČAN Obecní úřad, rada, zastupitelstvo. Státní občanství, občan EU, evropská integrace.	PT – VDO
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci	OBČAN A PRÁVO Právní vztahy. Právo v každodenním životě. Vlastnictví (nabytí, ochrana). Smlouvy.	PT – VDO
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování VO-9-4-09 rozlišuje a porovnává úkoly	PRÁVNÍ OCHRANA Orgány právní ochrany. Sankce. Trestní právo. Protiprávní jednání.	PT - VDO

orgánů právní ochrany občanů, uveďte příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů VO-9-4-10 rozpoznává protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uveďte jejich příklady VO-9-4-11 diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Děti a paragrafy.	
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství	V PRACOVNÍM POMĚRU Zákoník práce, úřad práce, pracovní pohovor.	PT – VDO PT - OSV
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství VO-9-2-01 objasní jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života	RODINA A ZÁKONY Manželství, registrované partnerství, rozvod. Rodiče a děti, výchovné styly.	PT – OSV
VO-9-3-07 rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje, uveďte příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané VO-9-3-05 uveďte a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uveďte příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	HOSPODAŘENÍ Národní hospodářství, státní rozpočet. Daně, sociální politika. Peněžní ústavy.	PT - VDO

VO-9-5-03 uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory VO-9-5-05 objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede příklady možných projevů a způsobů řešení globálních problémů na lokální úrovni – v obci, regionu VO-9-3-04 uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva	GLOBÁLNÍ SVĚT Globalizace. Lokální, globální problémy. Ekologie.	PT – VMEGS PT - MuV

ČLOVĚK A PŘÍRODA

5.2.9. FYZIKA

Charakteristika předmětu

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. ročníku jednu hodinu týdně a v 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí, vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy. Fyzika učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi, směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie.

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny.

Předmět fyzika je součástí vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a úzce souvisí s ostatními předměty:

- chemie : jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce - kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- tématický okruh – Osobnostní rozvoj = téma – rozvoj schopností poznání
 - 6. ročník – Pohyb těles, síly, Látky a tělesa
 - 7. ročník – Pohyb těles, síly
 - 8. ročník – Ohmův zákon, Energie
 - 9. ročník – Energie

Environmentální výchova (EV)

- tématický okruh – Základní podmínky života
 - 7. ročník - Rozklad světla
 - Mechanické vlastnosti tekutin
 - 9. ročník – Změny skupenství
- tématický okruh – Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - 9. ročník – jaderné elektrárny
- tématický okruh – Vztah člověka k prostředí - 9. ročník - elektrárny

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů vedeme žáky k

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozpoznat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení

- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- v případě možnosti je vedeme k praktickému ověření řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a rozvíjíme slovní zásobu žáků

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty/ohleduplnost, takt, toleranci/

Kompetence pracovní

- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření, experiment) i různých metod racionálního uvažování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz i závěrů
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, k vlastnímu zdraví i zdraví ostatních lidí
- porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně i aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí

Očekávané výstupy – OV

LÁTKY A TĚLESA

F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa

F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí

F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty

F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů

POHYB TĚLES, SÍLY

žák

F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu

F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles

F-9-2-03 změří velikost působící síly

F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici

F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích

F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN

žák

F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů

F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní

ENERGIE

žák

F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa

F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem

F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh

F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem

F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí

ZVUKOVÉ DĚJE

žák

F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku

F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí

ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE

žák

F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu

F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí

F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností

F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů

F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní

F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu

F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh

F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami

VESMÍR

žák

F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet

F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností

Fyzika 6.ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
LÁTKY A TĚLESA F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů POHYB TĚLES, SÍLY F-9-2-03 změří velikost působící síly F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	<u>měřené veličiny:</u> délka hmotnost objem, teplota a její změna, čas hustota gravitační síla třecí síla, těžiště tělesa výslednice dvou sil stejných a opačných směrů	PT - OSV PT - OSV

Fyzika 7.ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
POHYB TĚLES, SÍLY F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasňování či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami LÁTKY A TĚLESA F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí) Jednoduché stroje pohyb a klid tělesa pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný, pohyb přímočarý a křivočarý, dráha a čas rovnoměrného ohybu vlastnosti světla: rozklad bílého světla hranolem zdroje světla přímocharé šíření světla rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích, stín, zatmění Slunce a Měsíce, zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle, zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou Tlaková síla a tlak	PT - OSV PT - OSV PT - OSV PT – EV PT – EV

MECHANICKÉ VLASTNOSTI TEKUTIN F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Pascalův zákon – hydraulická zařízení souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře Archimédův zákon v klidných tekutinách	
--	---	--

Fyzika 8.ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
ELEKTROMAGNETICKÉ A SVĚTELNÉ DĚJE F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu ENERGIE F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu	Elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač ampérmetr a voltmetr elektrický náboj, vedení elektrického proudu v různých látkách, tepelné účinky elektrického proudu, elektrický odpor, bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními Elektrické a magnetické pole – elektrická a magnetická síla Stejnoseměrný elektromotor, generátor, transformátor. Elektrická energie a výkon Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	PT - EV PT - OSV Laboratorní práce

Fyzika 9.ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
ENERGIE F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem ZVUKOVÉ DĚJE F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Formy energie – pohybová a polohová energie Mechanická práce a výkon Elektrická energie a výkon Výroba a přenos elektrické energie Tepelné účinky el.proudu. Jaderná energie štěpná reakce, jaderný reaktor, jaderná elektrárna, ochrana lidí před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie vnitřní energie tělesa, tepelná výměna přeměny skupenství – tání a tuhnutí, skupenské teplo tání, vypařování a kapalnění, hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny teplo přijaté a odevzdané tělesem vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost zvuku v různých prostředích, odraz zvuku na překážce, ozvěna, pohlcování zvuku, výška zvukového tónu	PT - OSV PT - EV PT - EV Laboratorní práce

VESMÍR F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Sluneční soustava – její hlavní složky, měsíční fáze Hvězdy – jejich složení	
---	--	--

5.2.10. CHEMIE

Charakteristika předmětu

Chemie je vyučována jako samostatný předmět na 2. stupni ZŠ v 8. a 9. ročníku v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Výuka **chemie** úzce spolupracuje s ostatními předměty vzdělávací oblasti, kterými jsou fyzika, přírodopis a zeměpis.

V užším vymezení je **chemie** předmětem, který především podchycuje a rozvíjí zájem o obor. Vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí a to především na látkách s kterými je žák běžně v denním životě konfrontován. K naplnění jsou využívány především jednoduché chemické pokusy. Učí řešit problémy, správně jednat v mezních situacích a získané poznatky učí aplikovat do běžného života. Učí se pracovat v souladu s bezpečnostními pravidly a poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a chemickými přípravky.

Formy a metody práce směřují k využívání nejmodernějších AVP. Preferuje se práce ve skupinách. Nedílnou součástí výuky je i řád polo odborné učebny fyziky a chemie, jehož pravidla jsou pro všechny žáky závazná.

Průřezová témata

Předmětem **Chemie** se prolínají následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- tematický okruh – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti = téma - laboratorní práce /8., 9. ročník/
 - Rozvoj schopností poznávání = téma – chemické výpočty, chemické rovnice /8., 9. ročník/

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- tematický okruh – Objevujeme Evropu a svět = téma – spolupráce ve vědě a technice /8., 9. ročník/

Environmentální výchova (EV)

- tematický okruh - Vztah člověka k prostředí = téma – člověk a chemie /9.ročník/
 - Ekosystémy = téma – oxid uhličitý /8.ročník/
 - Základní podmínky života = téma – voda, ovzduší, přírodní zdroje /8., 9. ročník/
 - Lidské aktivity a problémy životního prostředí = téma – odpady, recyklace, druhotné suroviny /9.ročník/

Mediální výchova (MeV)

- tematický okruh – Fungování a vliv médií ve společnosti = téma - role sdělovacích prostředků při získávání nových informací /8.,9.ročník/

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- Vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování .
- Učíme žáky vyhledávat a třídit informace a správné používání odborné terminologie.
- Umožňujeme nadaným žákům širší pohled na problematiku a podporujeme žáky méně nadané začleněním do pracovních skupin.

Kompetence k řešení problémů

- Vedeme žáky k vyhledávání informací potřebných k řešení problémů.
- Umožňujeme žákům, aby se aktivně podíleli na realizaci některých činností.

Kompetence komunikativní

- Vedeme žáky k formulování svých myšlenek a k schopnosti jejich zaznamenání.
- Učíme žáky mezilidské komunikaci a schopnosti naslouchat jiným.
- Vedeme žáky k vhodné komunikaci s vrstevníky i s dospělými.
- Netolerujeme hrubé , agresivní a vulgární chování, jsme důslední.
- Učíme žáky asertivnímu chování.
- Vedeme žáky k pozitivnímu vnímání školy a města.

Kompetence sociální a personální

- Navozujeme situace vedoucí k pocitu zodpovědnosti.
- Vytváříme estetické pracovní prostředí.
- Učíme žáky pomocí příkladů a vzorů.
- Podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů.
- Dáváme prostor otevřené diskusi a respektování názorů jiných.

Kompetence občanské

- Vedeme žáky k pochopení práv i povinností vedoucích k ochraně zdraví
- Pěstujeme v žácích sociální citění a schopnost empatie.
- Utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví.
- Vedeme žáky k ochraně přírodního bohatství.

Kompetence pracovní

- Vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- Vedeme žáky k dodržování bezpeč. a hygienických pravidel při zacházení s pomůckami a s chemikáliemi.
- Vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- Učíme žáky aplikovat získané poznatky do jiných předmětů.
- Sledujeme plnění povinností , zadaných úkolů a vymezujičích pravidel.

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti **Člověk a příroda** směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- pochopení přírody jako celku, ve kterém se prolínají obory neživé a živé přírody
- autentickému a objektivnímu vnímání okolního světa
- kladnému vztahu k životnímu prostředí

- kolektivní experimentální práci při řešení problémů
- hygienickým návykům a dodržování bezpečnosti práce
třídění odpadu ve škole i doma
- seznámení s nejnovějšími objevy vědy a techniky v oboru
- ověřování hypotéz, jejich analyzování a vyvozování závěrů
- hlubšímu porozumění zákonitostí přírodních procesů
- seznámení s regionálními i republikovými zvláštnostmi v oboru chemie
- potřebě klást si otázky o příčinách přírodních procesů a hledat adekvátní odpovědi
- zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodě, k vlastnímu zdraví i k zdraví ostatních lidí

Očekávané výstupy – OV

ŽÁK = 1. POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE

- *CH-9-1-01* určí společné a rozdílné vlastnosti látek
- *CH-9-1-02* pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek se kterými zatím pracovat nesmí
- *CH-9-1-03* objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek

2. SMĚSI

- *CH-9-2-01* rozlišuje směsi a chemické látky
- *CH-9-2-02* vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení
- *CH-9-2-03* vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek
- *CH-9-2-04* navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsí o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi
- *CH-9-2-05* rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití
- *CH-9-2-06* uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění

3. ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK A CHEMICKÉ PRVKY

- *CH-9-3-01* používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech
- *CH-9-3-02* rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech
- *CH-9-3-03* orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti

4. CHEMICKÉ REAKCE

- *CH-9-4-01* rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání
- *CH-9-4-02* přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu

- *CH-9-4-03* aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu

5. ANORGANICKÉ SLOUČENINY

- *CH-9-5-01* porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí
- *CH-9-5-02* vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet
- *CH-9-5-03* orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi

6. ORGANICKÉ SLOUČENINY

- *CH-9-6-01* rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- *CH-9-6-02* zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy
- *CH-9-6-03* rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití
- *CH-9-6-04* orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.
- *CH-9-6-05* určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu
- *CH-9-6-06* uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů

7. CHEMIE A SPOLEČNOST

- *CH-9-7-01* zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi
- *CH-9-7-02* aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe
- *CH-9-7-03* orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka

Chemie 8.- 9. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
<i>CH-9-1-01</i> určí společné a rozdílné vlastnosti látek <i>CH-9-1-02</i> pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí <i>CH-9-1-03</i> objasní nejefektivnější jednání v modelových příkladech havárie s únikem nebezpečných látek <i>CH-9-2-01</i> rozlišuje směsi a chemické látky <i>CH-9-2-02</i> vypočítá složení roztoků, připraví prakticky roztok daného složení <i>CH-9-2-03</i> vysvětlí základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek <i>CH-9-2-04</i> navrhne postupy a prakticky provede oddělování složek směsi o známém složení; uvede příklady oddělování složek v praxi <i>CH-9-2-05</i> rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití <i>CH-9-2-06</i> uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění <i>CH-9-3-01</i> používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech <i>CH-9-3-02</i> rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech <i>CH-9-3-03</i> orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti klasifikaci a zhodnotí jejich využívání <i>CH-9-5-01</i> porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí <i>CH-9-5-02</i> vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet <i>CH-9-5-03</i> orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Pozorování, pokus a bezpečnost práce - vlastnosti látek - zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky - mimořádné události Směsi - směsi - voda - vzduch Částicové složení látek a chemické prvky - částicové složení látek - prvky - chemické sloučeniny Anorganické sloučeniny - oxidy - kyseliny a hydroxidy - soli kyslíkaté a nekyslíkaté	PT – OSV PT - VMEGS PT - MeV PT – OSV PT - EV PT - EV PT - MeV

Chemie 8. - 9. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
<i>CH-9-4-01</i> rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání <i>CH-9-4-02</i> přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu <i>CH-9-4-03</i> aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu <i>CH-9-6-01</i> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití <i>CH-9-6-02</i> zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy <i>CH-9-6-03</i> rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití <i>CH-9-6-04</i> orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů. <i>CH-9-6-05</i> určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu <i>CH-9-6-06</i> uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů <i>CH-9-7-01</i> zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi <i>CH-9-7-02</i> aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe <i>CH-9-7-03</i> orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka	Chemické reakce - chemická reakce - klasifikace chemických reakcí - faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí - chemie a elektřina Organické sloučeniny - uhlovodíky - paliva - deriváty uhlovodíků - přírodní látky Chemie a společnost - chemický průmysl v ČR - průmyslová hnojiva - tepelně zpracované materiály - plasty a syntetická vlákna - detergenty a pesticidy, insekticidy - hořlaviny - léčiva a návykové látky	PT – OSV PT - VMEGS PT - EV PT - VMEGS PT - EV PT - MeV

5.2.11. PŘÍRODOPIS

Charakteristika předmětu

Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět na 2. stupni ZŠ ve všech ročnících v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně, z toho 2 hodin disponibilních. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**. Výuka **přírodopisu** úzce souvisí a spolupracuje s ostatními předměty vzdělávací oblasti jako jsou chemie, fyzika a zeměpis.

V užším vymezení je však **přírodopis** oborem, který především směřuje k podchycení a rozvíjení zájmů o přírodu a o její ochranu. Umožňuje pochopit přírodu jako systém propojení neživé přírody s živými organismy. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonům. Učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě. Vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností a závislosti člověka na přírodních zdrojích.

Žáci dostávají příležitost poznávat přírodu jako systém. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody.

Formy a metody práce se zaměřují na využívání pracovní stěny, sbírkových fondů a moderních technických a demonstračních pomůcek v pracovní přírodopisu. Preferuje přírodovědné vycházky, exkurze a krátkodobé projekty.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Přírodopis** jsou začleněna následující průřezová témata.

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- tématický okruh - **Osobnostní rozvoj**

Rozvoj schopnosti poznávání – cvičení smyslového vnímání pozornosti a soustředění (6.- 9. ročník)

Psychohygienu – dobrý vztah k sobě samému, předcházení stresům, uvolnění, relaxace (6.- 9. ročník)

Sociální rozvoj

Komunikace cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, otevřená a pozitivní komunikace (6. – 9. ročník).

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti pro řešení problémů (6.–8.r.), práce s mikroskopem, 9. ročník práce s geologickou mapou + zkamenělinami

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS)

- tématický okruh - **Objevujeme Evropu a svět** – naše vlast, evropské krajiny, svět. (6.- 9.r.)

Multikulturní výchova (MuV)

- tématický okruh - **Lidské vztahy** udržovat tolerantní vztahy a rozvíjet spolupráci s jinými lidmi. Zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy.
8. ročník – lidské rasy

Environmentální výchova (EV)

- tématický okruh - **Ekosystémy** – les, pole, vodní zdroje, moře, lidská sídla, kulturní krajina (6.- 9. ročník)
Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda, krajina, ochrana biologických druhů, energie, přírodní zdroje, (9. ročník)
Lidské aktivity a problémy životního prostředí životní prostředí, ekologické zemědělství, odpady, změny v krajině, Den Země, Den Životního prostředí, (6.-9.r.)
Vztah člověka k prostředí – přírodní zdroje, odpadové hospodářství, životní styl, globalizace a principy udržitelnosti rozvoje, (9. roč.).

Výchova demokratického občana (VDO)

- tématický okruh - **Občanská společnost a škola** – demokratická atmosféra a demokratické vztahy ve škole (6.-9. ročník).

Mediální výchova (MeV)

- tématický okruh - **Receptivní činnosti**
Fungování a vliv médií ve společnosti, role médií v každodenním životě jednotlivce, (8.-9.r.).
Produktivní činnosti
Práce v realizačním týmu, pravidelnost mediální produkce, referáty, články v regionálním tisku, fotodokumentace, prezentace na web stránkách školy, 6-9.roč.

Výchovně vzdělávací strategie /postupy/ k vytvoření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pracujeme s informacemi a odbornou literaturou.
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat.
- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi.
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska.
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce.

Kompetence k řešení problémů

- učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení.
- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky.
- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů.
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů.
- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

- vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí.
- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi.
- učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování.
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování.
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a mimořádně nadaných žáků do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie.
- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/.
- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví.
- podporujeme program protidrogové prevence.
- vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí
- spolupracujeme se školskými zařízeními a dalšími sociálními partnery

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- dodržujeme vymezená pravidla
- dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků.
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce.
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti **Člověk a příroda** směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- navázat a dále rozvíjet zájem žáků o zkoumání přírodních jevů a zákonitostí
- naučit žáky využívat pro zkoumání různé metody: metody racionálního uvažování a empirické metody (měření, pokusy, pozorování)

- v průběhu celého období se zamýšlet nad průběhem a příčinami různých přírodních procesů, učit žáky formulovat otázky jak tyto procesy probíhají a v mezích možností formulovat odpovědi
- orientace v základních přírodovědných pojmech
- formou praktických činností a projektů se zapojovat do konkrétních aktivit, které vedou k šetrnému chování k přírodním systémům
- rozebrat problematiku využívání obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, zaměřit se na tuto problematiku z pohledu blízkého regionu, celé republiky, ale i globální
- odhalování souvislostí mezi přírodními podmínkami a životem lidí v blízkém okolí, regionu, na celém území republiky, v Evropě a ve světě
- učit se šetrnému chování ke svému zdraví, zdraví ostatních
- učit se získat správné návyky chování
- potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, života, životního prostředí a majetku

Očekávané výstupy - OV

Obecná biologie, biologie hub, biologie rostlin

OBEČNÁ BIOLOGIE A GENETIKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-1-01 rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů

P-9-1-02 popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlin, živočichů a bakterií a objasní funkci základních organel

P-9-1-03 rozpozná, porovná a objasní funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin i živočichů

P-9-1-04 třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek

P-9-1-05 vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti

P-9-1-06 uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

P-9-1-07 uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka

BIOLOGIE HUB

Očekávané výstupy

žák

P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků

P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích

P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků

BIOLOGIE ROSTLIN

Očekávané výstupy

žák

P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům

P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku

P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin

P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů

P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí

BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ

Očekávané výstupy

žák

P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů

P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin

P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí

P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

BIOLOGIE ČLOVĚKA

Očekávané výstupy

žák

P-9-5-01 určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy

P-9-5-02 orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka

P-9-5-03 objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří

P-9-5-04 rozlišuje příčiny, případné příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu života

P-9-5-05 aplikuje první pomoc při poranění a jiném poškození těla

NEŽIVÁ PŘÍRODA

Očekávané výstupy

žák

P-9-6-01 objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života

P-9-6-02 rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek

P-9-6-03 rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody

P-9-6-04 porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě

P-9-6-05 rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků

člověka BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Očekávané výstupy žák P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy BIOLOGIE ROSTLIN Očekávané výstupy žák P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku P-9-3-03 vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin P-9-3-04 rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů P-9-3-05 odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí BIOLOGIE HUB Očekávané výstupy žák P-9-2-01 rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle	Jednobuněční živočichové: Prvoci Mnohobuněční živočichové: - nižší živočichové (bezobratlí) žahavci ploštěnci hlísti měkkýši kroužkovci členovci - pavoukovci - koryši - hmyz - ostnokožci Fotosyntéza, dýchání Význam rostlin v přírodě <u>Nižší rostliny</u> - řasy Anatomie, morfologie a fyziologie rostlin Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš <u>Vyšší rostliny</u> Rostliny výtrusné Mehorosty Kapradořosty - plavuně, přesličky, kapradiny Nahosemenné rostliny Ekosystém les Vycházka do parku k poznávání stromů - <u>houby</u> (bez plodnic a	OSV MuV OSV MuV EV MeV VMEGS
--	--	---

charakteristických znaků P-9-2-02 vysvětlí různé způsoby výživy hub a jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích P-9-2-03 objasní funkci dvou organismů ve stélce lišejníků PRAKTICKÉ POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY Očekávané výstupy žák P-9-8-01 aplikuje praktické metody poznávání přírody P-9-8-02 dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody	s plodnicemi) - <u>lišejníky</u> Praktické poznávání přírody pomocí lupy a mikroskopu Praktické poznávání rostlin - jehličnaté stromy	MuV EV
--	--	------------------------------------

Přírodopis 7. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
BIOLOGIE ŽIVOČICHŮ Očekávané výstupy žák P-9-4-01 porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů P-9-4-02 rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin P-9-4-03 odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí P-9-4-04 zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy BIOLOGIE ROSTLIN Očekávané výstupy žák P-9-3-01 odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům P-9-3-02 porovná vnější a vnitřní stavbu	Třídění organismů Strunatci: podkmen obratlovci - stavba těla a funkce jednotlivých částí těla - vývoj, vývin a systém živočichů - rozšíření, význam a ochrana živočichů - projevy chování živočichů třídy - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci - savci <u>Vyšší rostliny</u> Stavba rostlinného těla - anatomie, morfologie a fyziologie Rozmnožování	OSV EV MuV EV MeV VMEGS

na tabulku časových dotací hodin na 2. stupni, z toho 4 disponibilní hodiny. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Zeměpis** stanovených RVP ZV a související očekávané výstupy průřezových témat.

Předmět **Zeměpis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**:

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry...
- fyzika: sluneční soustava, vesmír...
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, NP...

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí:

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy...
- informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států

Předmětem prolínají tato **průřezová témata**:

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/:

- tématický okruh: Regiony Evropy - evropské země
Evropská integrace (EU) - integrační procesy soudobé Evropy
Postavení ČR ve světě - ČR součástí EU a NATO

Multikulturní výchova /MuV/:

- tématický okruh: Etnické vztahy – původ: obyvatelstvo světadílů
rovnocennost všech etnických skupin a kultur
odlišnost lidí, ale jejich vzájemná rovnost
postavení národnostních menšin

Environmentální výchova /EV/:

- tématický okruh: Ekosystémy: přírodní krajiny (charakteristika, problémy, vztah člověka k životnímu prostředí)

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí:

Kompetence k učení:

- pracujeme s informacemi a odbornou literaturou
- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a pracovat s nimi
- vedeme žáky k pochopení termínů, znaků a symbolů
- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům, podporujeme méně nadané žáky

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházení jejich shodných, podobných či odlišných znaků
- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky naslouchat druhým
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli i s ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé a vulgární projevy chování žáků

- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu

Kompetence sociální a personální:

- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – dvojice, skupinky
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat své názory a postoje
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své obce

Kompetence občanské:

- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví
- vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní:

- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření:

Vzdělávání v předmětu **Zeměpis** směřuje k:

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Očekávané výstupy:

Žák -

- Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů
- Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii
- Z-9-1-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti
- Z-9-1-04 vytváří a využívá osobní myšlenková (mentální) schémata a myšlenkové (mentální) mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu
- Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy
- Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů
- Z-9-2-03 rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu

- Z-9-2-04 porovnává působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost
- Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa
- Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a mikroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny
- Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů a oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných států
- Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich
- Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růsty, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa
- Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel
- Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje
- Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit
- Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků
- Z-9-4-06 lokalizuje na mapách hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech
- Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny
- Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)
- Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí
- Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy
- Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům
- Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu
- Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit
- Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti ČR ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států
- Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny
- Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech

Zeměpis - 6. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
Z-9-2-01 zhodnotí postavení Země ve vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy	ZEMĚ jako vesmírné těleso	MV - M
Z-9-2-02 prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů	Tvar a pohyby planety Země	MV – M, Fy MV - Př
Z-9-1-01 organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných informačních zdrojů	Komunikační geografický a kartografický jazyk	
Z-9-1-02 používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii		MV - M
Z-9-2-03 přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajině sféře	Geografická kartografie a topografie	
Z-9-2-04 vytváří a využívá osobní mentální schémata a mapy		
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu	Praktická práce s mapou, cvičení a pozorování v terénu místní krajiny	
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny		
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života	
Z-9-2-3 rozlišuje a	Krajinná sféra Země a její složky	

porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu Z-9-2-04 porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí Z-9-3-01 rozlišuje zásadní kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	Systém přírodní sféry na planetární a regionální úrovni Krajina Vztah příroda a společnost Zeměpis světadílů – AFRIKA, AUSTRÁLIE a OCEÁNIE, ANTARKTIDA: základní údaje, přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství	EV: Ekosystémy (přírodní krajiny) MV – Př, Ch MuV: etnický původ (multikulturalita soudobého světa) MV – D,Př,Fy
---	--	--

Zeměpis - 7.ročník		
Očekávané výstupy - žák	<i>Učivo</i>	Poznámky
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a	Zeměpis světadílů – AMERIKA, ASIE: základní údaje, přírodní poměry, obyvatelstvo a hospodářství vybraných	

makroregiony světa Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly a co je příčinou základních změn v nich	států	MuV: etnický původ (multikulturalita)
--	-------	--

Zeměpis - 8. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
uvede, v čem spočívá výhodná geografická poloha	EVROPA	VMEGS: integrační procesy zemí Evropy VMEGS: evropské země
zdůvodní, proč Evropa patří k hospodářsky nejvyspělejším oblastem světa	Poloha a postavení světadílu ve světě	
dokáže na mapě lokalizovat významné geografické pojmy, se kterými se seznámil	Přírodní poměry Evropy (povrch, vodstvo, podnebí)	
objasní problematiku demografického vývoje	Obyvatelstvo Evropy (národy, jazyky)	
vysvětlí, proč je jednou z priorit všech demokratických sil v konkrétním státě začlenění do EU	Evropská integrace (EU)	
vyhledá na mapě hlavní soustředění osídlení v Evropě	Regiony Evropy	
určí příslušnost jednotlivých národů k jazykovým skupinám	Jižní Evropa Západní Evropa Střední Evropa	

vyhledá a pojmenuje vybrané státy, hlavní a významná města popíše a porovná hospodářskou strukturu v souvislosti s přírodními podmínkami vyhledá nejvýznamnější oblasti cestovního ruchu v Evropě podrobněji se seznámí se státy střední Evropy	Severní Evropa JV + V Evropa Rusko (evropská část)	
---	---	--

Zeměpis - 9. ročník		
Učivo	Očekávané výstupy – žáky	Poznámky
Z-9-6-02 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast	ČESKÁ REPUBLIKA Geografická poloha, rozloha, přírodní poměry Rozmístění obyvatelstva a sídelní poměry Regiony ČR (14 krajů) Postavení ČR ve světě Místní region ČR (Pardubický kraj; Českořbovsko)	VMEGS:ČR součástí EU a NATO

(region) Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu a dynamiku Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla Z-9-4-05 porovnává státy světa a jejich zájmové integrace na základě podobných a odlišných znaků Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových	SPOLEČENSKÉ A HOSPODÁŘSKÉ PROSTŘEDÍ Obyvatelstvo světa Globalizační společenské, politické a hospodářské procesy Světové hospodářství Regionální společenské, politické a hospodářské útvary Modelové regiony světa	
--	---	--

regionech		
-----------	--	--

5.2.13. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Hudební výchova** je vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 4 hodin v návaznosti na tabulku časových dotací hodin na 2. stupni. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Hudební výchova** stanovených RVP ZV.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Umění a kultura**, která poskytuje žákům vzdělávání s estetickým účinkem. Dochází zde k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k uměleckým dílům a díky nim i rozvoji žáků ve vztahu k okolnímu světu.

V tvořivých hudebních činnostech se pak rozvíjejí schopnosti nonverbálního vyjadřování a to především prostřednictvím tónů a zvuků. To znamená, že **Hudební výchova** vede žáky díky vokálním, instrumentálním, hudebně pohybovým a poslechovým činnostem k porozumění hudebního umění a hudbě vůbec.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Hudební výchova** na 2. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- tematický okruh - Sociální rozvoj = téma - komunikace - řeč těla, zvuků a slov /6., 7., 9. ročník/
 - Osobnostní rozvoj = téma - kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity /8., 9. ročník/

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- tematický okruh - Objevujeme Evropu a svět = téma - vztah k evropské a světové kultuře
 - Evropa a svět nás zajímá = téma - místa události a artefakty v blízkém okolí mající vztah k Evropě a světu + naši sousedé v Evropě /6., 7., 8., 9. ročník/

Multikulturní výchova /MuV/

- tematický okruh - Etnický původ = téma - rovnocennost všech etnických skupin a kultur + informace o různých etnických a kulturních skupinách žijících ve společnosti
 - Multikulturalita - prostředek vzájemného obohacování /7., 8. ročník/

Mediální výchova /MeV/

- tematický okruh - Vnímání autora mediálních sdělení = výběr a kombinace slov, obrazů a zvuků z hlediska záměru a hodnotového významu /6. ročník/

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- cíleně vedeme žáky k pochopení termínů, znaků a symbolů
- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním

- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí
- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální citění a schopnost empatie
- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/
- vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí
- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- sledujeme plnění povinností a zadaných úkolů
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti **Umění a kultura** směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- užívání jazyka umění jako prostředku komunikace

- chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti, tj. neoddělitelné součásti lidské existence
- spoluvytváření atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších souvislostech
- tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti
- toleranci projevů a potřeb různých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, chápání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům ve světě

Očekávané výstupy - OV

Žák ⇒

HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách

HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého

HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace

HV-9-1-04 orientuje se v zápise písní a skladeb různých stylů a žánrů, tyto písně či skladby na základě individuálních schopností a získaných dovedností svým způsobem realizuje

HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě s na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu

HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako logicky utvářenému celku

HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami

HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění

Hudební výchova 6. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
HV-9-1-02 zpívá dle svých dispozic /jednohlas, dvojhlas/	Opakování písní a HN z 5. ročníku	MV – Čj, Z
HV-9-1-06 vnímá hud. výr. prostředky	Lidový dvojhlas – orientace v notovém záznamu vokální skladby	
- rozdělí hud. nástroje	Hudební výrazové prostředky – orientace v hud. prostoru	PT – MeV MV – Čj
- rozpozná tonalitu dur - moll	Hudební nástroje v lidové hudbě	
HV-9-1-04 orientuje se v not. zápise	Posuvky a předznamenaní	
- rozlišuje pěv. hlasy	Stupnice – dur a moll	
- rozpozná variace tématu	Partitura	
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěv. dovednosti	Dělení pěveckých hlasů a reflexe vokálního projevu	
- vysvětlí rozdíl	Hudební variace	MV - Vv PT – VMEGS
- rozlišuje malou a velkou písňovou formu	Vánoční koledy	
HV-9-1-05 rozliší hud. pohyb. prvky	Akord a kvintakord	PT – VMEGS
- seznámí se s vybranými skladbami	Píseň /hudební forma/	
HV-9-1-05 dtto, seznámí se s díly skladatelů	Hudba na jevišti – tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy	PT – OSV PT – VMEGS
HV-9-1-06 vnímá vztah hud. výr. prostředků a sémantických prvků	Česká opera a ND	
HV-9-1-07 zařadí prvky dle indiv. schopností a porovná s dalšími skladbami	Hudba a tanec – pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hud. díla	PT – OSV, VMEGS, MV – Tv PT - VMEGS
- seznámí se s činností uvedených osobností	Hudba a slovo	
	Hudba kam se podíváš	PT – VMEGS
	Hudební osobnosti regionu – B. Martinů, A. Bennewitz, B. Smetana, J. Kocian	

Hudební výchova 7. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
- zpívá dle vlastních dispozic	Putování za lidovou písní a její typy	PT – MuV
HV-9-1-02 dokáže ocenit pěv. projev druhého		
- správně intonuje	Pěvecký a mluvní projev - hlasová hygiena, mutace	PT – VMEGS
HV-9-1-02 zpívá intonačně čistě a rytmicky přesně /vícehlas/	Intonace a vokální improvizace v durových a mollových tóninách	
- srovnává díla uvedených autorů	Kánon, vícehlasý zpěv v praxi	

- vysvětlí rozdíly HV-9-1-03 vytváří jednoduché doprovody	Koncert jako hud. forma – analýza hud. skladby Lidské nešvary v hudbě Sonáta, sonátová forma, symfonie Česká mše vánoční + koledy	PT – VMEGS PT – VMEGS PT – OSV
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců, předvede jednoduchou pohyb. vazbu HV-9-1-06 analyzuje hud. dílo jako logický celek - rozpozná rozdíly - používá 2/4, 3/4, 4/4 takt	Hudba a tanec – orientace v prostoru Symfonická báseň jako programní hudba	PT – VMEGS PT – VMEGS
HV-9-1-06 spojuje pěv. a pohyb. Činností - seznámí se s životem a dílem HV-9-1-06 definuje význam hud. výr. prostředků v hudbě HV-9-1-01 využívá individ. hud. dovednosti	Duchovní hudba a světská hudba Taktování – pohybový doprovod znějící hudby Historie hud. přehrávačů a nosičů Muzikál Nadání, virtuozita a genialita W. A. Mozarta Hud. dílo a její autor Interpret v praxi	PT - VMEGS

Hudební výchova 8. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
- odůvodní rozdíly - charakterizuje vývoj hudby HV-9-1-04 – orientuje se ve stylech a žánrech, skladby na základě indiv. schopností realizuje - vysvětlí rozdíl pojmů - rozpozná středověkou h. a char. znaky - identifikuje renesanční h. a zná char. znaky HV-9-1-04 píše dle získaných dovedností svým způsobem realizuje - rozlišuje hud. záznamy HV-9-1-07 zařadí slyšenou hudbu do stylové oblasti - rozpozná barokní h. a char. znaky, pojmenuje hud. formy	Artificiální a nonartificiální hudba Pravěk a starověk v hudbě 1. jazz 2. swing /30.-40. léta/ Stupnice a tónina – rozvoj hud. sluchu a hud. představitosti Středověk – gotická hudba /gregoriánský chorál x Ars nova/ Renesanční hudba J. J. Ryba, koledy Záznam hudby 50. léta v USA - country and western rock and roll Barokní hudba Opera, suita, koncert, fuga	PT – VMEGS, OSV PT – MuV PT – VMEGS PT – VMEGS PT – VMEGS PT – MuV PT – VMEGS

- rozpozná klasicistní h. a char. znaky HV-9-1-03 provádí jednoduché hud. improvizace - identifikuje romantickou h. a char. znaky - vyvodí souvislosti s jinými obory umělecké činnosti HV-9-1-08 vyhledává souvislosti s jinými druhy umění	Anglie = vstupní brána moderní populární hudby do Evropy /50. – 60. léta/ Hudební klasicismus	PT – MuV PT – VMEGS
	Moderní hudební nástroje	
	Hudební romantismus	PT – OSV
	Vážná hudba 20. století 70. – 80. léta v moderní populární a rockové hudbě	PT - VMEGS

Hudební výchova 9. ročník		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
- charakterizuje hud. vývoj - uvědomuje si vývoj hudby HV-9-1-03 reprodukuje na základě indiv. hud. schopností motivy, témata - zařadí renesanční h., zná char. znaky HV-9-1-04 orientuje se v různých stylech a žánrech - rozpozná barokní h., charakterizuje ji - zpívá čistě dle indiv. možností - zařadí klasicistní h. a charakterizuje ji HV-9-1-07 zařadí hudbu z hlediska stylové příslušnosti - zpívá písně dle indiv. schopností - rozpozná romantickou h., zná char. znaky HV-9-1-05 zvolí vhodný typ hud. pohyb. prvků k poslouchané hudbě - uvědomuje si důležitost děl - rozpozná rozdíly - zařadí slyšenou hudbu HV-9-1-06 orientuje se v proudu hudby - seznámí se s hud. tradicemi	Počátky hud. dějin v Čechách Přehled české populární hudby Hra na hud. nástroje - hud. rytmus a tempo Vyjadřování hud. i nehud. představ a myšlenek pomocí hud. nástrojů Hud. renesance v Čechách Jazz a swing v české hudbě České hud. baroko Tramping a trampská píseň Český hud. klasicismus a emigrace Vánoční hudba Divadla malých forem /50. – 60. léta/ Český hud. romantismus, generace ND Big beat 60. let – pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby 20. století v české vážné hudbě 70. – 80. léta v české populární hudbě – hud. styly a žánry, 90. léta až po současnost Vlna muzikálů – interpretace znějící hudby Významné festivaly v našem regionu	PT – OSV PT – VMEGS PT - MuV PT – VMEGS PT – VMEGS PT – VMEGS PT – VMEGS PT – OSV PT – VMEGS PT - VMEGS

5.2.14. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Výtvarná výchova** je vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 6 hodin v návaznosti na tabulku časových dotací hodin na 2. stupni. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Výtvarná výchova** stanovených RVP ZV.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Umění a kultura**, která poskytuje žákům vzdělání s estetickým účinkem. Dochází zde k rozvíjení tvořivosti a vnímavosti k uměleckým dílům a díky nim i rozvoji žáků ve vztahu k okolnímu světu.

Pracujeme s vizuálně obraznými znakovými systémy. Rozvíjíme tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity. Přistupujeme k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápeme ho jako způsob poznání a komunikace. Užíváme různých uměleckých vyjadřovacích prostředků včetně nejnovějších informačních a komunikačních technologií.

Vyučovací předmět výtvarná výchova probíhá v 6. a 7. ročníku dvě hodiny týdně. V 8. a 9. ročníku jednu hodinu týdně.

Do výuky předmětu **Výtvarná výchova** na 2. stupni jsou začleněna následující **průřezová témata**:

Osobnostní a sociální výchova

- Osobnostní rozvoj - Kreativita – cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity (pružnosti nápadů, originality, schopnosti vidět věci jinak, citlivosti, (6., 7. roč.)
Sebepoznání a sebepojetí – moje tělo, moje psychika, moje vztahy k druhým lidem (6.- 9. roč.),
Rozvoj schopností poznání- cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění(6.- 8. roč.)
- Sociální rozvoj - Komunikace- řeč těla, řeč zvuků a slov, řeč předmětů a prostředí vytvářeného člověkem, řeč lidských skutků, dovednosti pro sdělování neverbální (6., 9. roč.)
Kooperace a kompetice – rozvoj individuálních dovedností pro kooperaci, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládnutí situací soutěže, konkurence (6.,7.,8.,9. roč.)
- Morální rozvoj - Hodnoty, postoje, praktická etika –vytváření povědomí o kvalitách typu, odpovědnost, spolehlivost, spravedlivost, respektování atd., pomáhající a prosociální chování (6.,7. roč.)
- Řešení problémů a rozhodovací dovednosti (8. roč.)

Výchova demokratického občana

- Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování = principy demokracie (6. roč.)

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

- jsme Evropané – kořeny a zdroje evropské civilizace (7., 8. roč.).
- Evropa svět nás zajímá - lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy (7., 8. roč.)

Multikulturní výchova

- Lidské vztahy – vztahy mezi kulturami, uplatňování principu slušného chování, význam kvality mezilidských vztahů pro harmonický rozvoj osobnosti, tolerance, empatie, osobní příspěvek k zapojení žáků z odlišného kulturního prostředí do kolektivu třídy (7.,8.roč.)
- Multikulturalita – multikultura jako prostředek vzájemného obohacování, naslouchání druhým, vstřícný postoj k odlišnostem (6.,8. roč.)

Environmentální výchova

- Ekosystémy - les, pole, vodní zdroje, moře, lidské sídlo- město – vesnice, kulturní krajina (6., 9. roč.)
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí (6., 7.,8. roč.)
- Vztah člověka k prostředí – naše obec, náš životní styl, prostředí a zdraví (7., 8., 9.roč.)

Mediální výchova

- Práce v realizačním týmu- utváření týmu, význam různých sociálních skupin pro obohacení týmu, komunikace a spolupráce v týmu, stanovení si cíle, časového harmonogramu a delegování úkolů a zodpovědnosti (9. roč.)
- Tvorba mediálního sdělení - uplatnění a výběr výrazových prostředků a kombinaci pro tvorbu věcně správných a komunikačně vhodných sdělení (6., 7.roč.)
- Fungování a vliv médií ve společnosti - vliv médií na kulturu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí :

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků, symbolů
- umožňujeme širší pohled nadaným žákům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problému:

- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje

- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální:

- vytváříme esteticky vhodné školní prostředí
- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti- práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmu a dáváme prostor pro diskusi
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování
- učíme žáky pomocí vzorů a příkladů
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské:

- v žácích pěstujeme sociální citění a schopnost empatie
- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/
- vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí
- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví
-

Kompetence pracovní :

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti **Umění a kultura** směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání
- užívání jazyka umění jako prostředku komunikace
- chápání umění a kultury ve vzájemné provázanosti, tj. neoddělitelné součásti lidské existence
- spoluvytváření atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších souvislostech
- tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti
- toleranci projevů a potřeb různých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby, chápání a vyjadřování osobních zážitků i postojů k jevům ve světě

Očekávané výstupy - OV

Žák = VV-9-1-01 vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů, uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků, variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků

VV-9-1-02 užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie

VV-9-1-03 užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích, k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích– počítačová grafika, fotografie, video animace

VV-9-1-04. vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření, porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících a běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření

VV-9-1-05. rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu

VV-9-1-06 interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků

VV-9-1-07.porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření, vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů

VV-9-1-08 ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích, nalézají vhodnou formu pro jejich prezentaci

Výtvarná výchova 6. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VV-9-1-01 Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření(linie, tvary..)	Hv – rytmus, melodie OSV- kreativita Např. zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v plenéru, vyjádření pocitů
VV-9-1-01 Variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	
VV-9-1-01,02 Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem. Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly Prvky vizuálně obrazného vyjádření	Hv- hudební nahrávky OSV- rozvoj schopností poznávání

sluchem.		
VV-9-1-04,07 Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření (Malba. Teorie barev.)	D
VV-9-1-06 Vytváří společné kompozice v prostoru- instalace, své představy.	Typy vizuálně obrazných vyjádření. (Skupinová práce na jednom objektu - koordinace, komunikace.)	Plastická a prostorová tvorba. M- geometrické cítění Společná práce na jednom objektu- koordinace, komunikace.
VV-9-1-01,02,04 Dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	Čj-Řecko,Řím-báje a pověsti Např.- shon na ulici M- rýsování, prostorové vyjádření
VV-9-1-03 K tvorbě užívá některých metod ze současného výtvarného umění- počítačová grafika, fotografie, video, animace. Seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy.	Třetí prostor budovaný liniemi. Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly. (Zpracování zimního - vánočního motivu.) Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením (vyjádření emocí, pocitů nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností)	MeV- tvorba mediálního sdělení Např . vynálezy století-fantastický stroj- technický výkres
VV-9-1-05,08 Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením. (Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - kombinované techniky.)	Např. koláž- fantastická planeta..
VV-9-1-03,05 Užívá znalosti o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Rozvíjení prvků vizuálně obrazného vyjádření. (Přírodní motivy-jarní tematika). Uspořádání objektů do celků v ploše - Zvětšování (makrokosmos), zmenšování(mikrokosmos) - detail, polodetail,celek.	EV – ekosystémy
VV-9-1-01,02 Osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motiv na ploše.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností . (Lidská figura.) Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností .(Tvarová a barevná kompozice.)	D VMEGS- Jsme Evropané

VV-9-1-05 Využívá dekorativních postupů-rozvíjí si estetické cítění.	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření.	MeD- fungování a vliv médií ve společnosti. M- geometrie
VV-9-1-01,02Výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům, svátkům.	Uplatňování subjektivity(Vánoce, Velikonoce.)	ČJ- poezie a próza s tématem Vánoc
VV-9-1-05 Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní osobě.	Typy vizuálně obrazných vyjádření Vnímání okolních jevů. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření.	Např. můj kamarád. OSV- sebepoznání a sebepojetí, komunikace

Výtvarná výchova 7. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VV-9-1-01Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě. Uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů.	Prvky viz.obr. vyjádření - kresebné etudy . Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru,..-Analýza celistvosti vnímaného tvaru na skladebné prvky.(Vizování). Zvětšování.	OSV- rozvoj schopností poznávání
VV-9-1-02 Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření. Uspořádání prostoru na plochu.	EV- vztah člověka k prostředí OSV- rozvoj schopností poznání Např. vytrhávány reliéfní portrét, přírodní děje-bouře,mlha,..
VV-9-1-04 Správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy. VV-9-1-01 Hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru,..(Barevné vyjádření). Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. (Odstín - sytost, tón, kontrast)	D EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí Např. rok- měsíce, kalendář.
VV-9-1-02 Rozliší působení viz. obr. vyjádření v rovině smyslového účinku,	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.	Např. kašírování- výtvarné náměty z Asie, Afriky,..masky

v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu.		
VV-9-1-05 Využívá dekorativních postupů-rozvíjí si estetické cítění.	Typy vizuálně obrazného vyjádření. (Užitá grafika. Písmo-styly, druhy.) Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření (Tematické práce - Vánoce, Velikonoce, pálení čarodějnic.)	MDV,ČJ- tvorba mediálního sdělení Např. orientační tabule do architektury.
VV-9-1-07,08 Vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobitosti a originality.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly.(Vlastní prožívání. Interakce s realitou...)	OSV- sebepoznání a sebepojetí. Např. rozvíjení jednotné výchozí situace kolorovaná kresba.
VV-9-1-01 Užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích.	Uplatňování subjektivity-událost – originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky	Čj- literární texty Např. rozvíjení jednotné výchozí situace – kolorovaná kresba.
VV-9-1-04 Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Uplatnění subjektivity-přístupu ve viz. obr. vyjádření.Např. fantazijní variace na základní tvary písmen. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření	OSV- kreativita

Výtvarná výchova 8. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VV-9-1-01 Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. VV-9-1-05 Uplatňuje osobitý přístup k realitě. VV-9-1-02 Užívá viz. obr. vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.	Prvky vizuálně kresebného vyjádření. Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (pohledy, rovnoběžné promítání).	OSV- rozvoj schopností poznávání
VV-9-1-04 Orientuje se v grafických technikách.	Typy vizuálně obrazných vyjádření. (Některá z grafických technik.)	ČJ- ex libris OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Ex libris

VV-9-1-06,07 Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti, Vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání. (Práce s uměleckým dílem.)	D,ČJ- renesance, baroko,.. VMEGS- Jsme Evropané OSV-řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Rozvíjí se v estetickém cítění -využívá dekorativních postupů.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření. (Tematické práce - Vánoce, Velikonoce) Typy vizuálně obrazných vyjádření. (Písmo,užitá grafika, reklama a propagační prostředky.)	EGS- Evropa a svět nás zajímá. OSV-kooperace a kompetice Např. vitráž z barevných papírů.
VV-9-1-01 Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření. (Zdokonalování technik kresby).	OSV- rozvoj schopností poznávání Např. Kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.
VV-9-1-04 Zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření. (Dekorační práce.)	EV- lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV- sebepoznání a sebepojetí Např. proměny všedních předmětů.
VV-9-1-01 Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami- doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné.	Z- mapa světa, obal Země MuV- lidské vztahy Ev- vztah člověka k prostředí Např. zátiší, mnoho zemí- jeden svět, rozdílné kvality obalu Země
VV-9-1-01 Užívá perspektivních postupů.	Uspořádání objektů do celků v ploše,objemu, prostoru a časovém průběhu. (Lineární perspektiva).	D- renesance- objev perspektivy
VV-9-1-03 K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií- počítačová grafika, fotografie, ..	Typy vizuálně obrazných vyjádření. (Práce s internetem).	MeV- fungování a vliv médií ve společnosti
VV-9-1-01 Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření. (Správná technika malby).	D- historické souvislosti 2. pol. 19. st. A přelomu 19. a 20. st.

Výtvarná výchova 9. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VV-9-1-01 Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z Vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Prvky vizuálně obrazného vyjádření. (Techniky kresby .)	Vztah člověka k prostředí. Např. kruh,koloběh vody,zátiší s jablky,kresba hlavy.
VV-9-1-02 Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. (Komplementární barvy.. Kontrast -barevný, světelný).	
VV-9-1-01 Orientuje se v grafických technikách- zvládá tisk z výšky.	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu	Např. PF,
VV-9-1-02 Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích.	Ověřování komunikačních účinků – osobní postoj v komunikaci. (Společná práce)	OSV- komunikace EV-ekosystémy Např. Jaká byla léta minulá _ - graf
VV-9-1-02 Užívá viz. obr. vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem	Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními smysly.	OSV – sebepoznání a sebepojetí Já- kombinovaná technika- plastika,koláž,..
VV-9-1-03 K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění- fotografie, video, animace,..	Typy vizuálně obrazných vyjádření. (Reklama a propagační prostředky- obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, ..)	MeD-Práce v realizačním týmu
VV-9-1-06,07,08porovnáva na konkrétních příkladech různé interpretace	Práce s uměleckým dílem. Ověřování komunikačních účinků- proměny komunikačního obsahu	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ

5.2.15. VÝCHOVA KE ZDRAVÍ

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Výchova ke zdraví** je vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 1 hodiny v 6. ročníku a 1 hodiny v 7. ročníku v návaznosti na tabulku časových dotací hodin na 2. stupni.

Zdraví člověka je ovlivňováno mnoha aspekty, jako je styl života, chování podporující zdraví, kvalita mezilidských vztahů, kvalita životního prostředí, bezpečí člověka atd.

Přináší základní podněty pro pozitivní ovlivňování zdraví, s nimiž se žáci seznamují, učí se je využívat a aplikovat ve svém životě. Vzdělávání směřuje především k tomu, aby žáci poznávali sami sebe, aby pochopili hodnotu zdraví, způsob jeho ochrany i hloubku problémů spojených s nemocí či jiným poškozením zdraví.

Žáci se seznamují s různými riziky, které ohrožuje zdraví v běžných i mimořádných situacích, osvojují si dovednosti a způsoby rozhodování a chování, které vedou k zachování či posílení zdraví. Získávají potřebnou míru odpovědnosti za zdraví vlastní i zdraví jiných. Poznávají zásadní životní hodnoty, postupně si utvářejí postoj k nim a aktivně jednají v souladu s nimi. Důraz je kladen především na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v každodenním životě.

Předmět přináší základní poznání o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jeho zdraví. Vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek a učí je být za ně odpovědný.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních i rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vzhledem k individuálnímu i sociálnímu rozměru zdraví vzdělávací obor Výchova ke zdraví obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen s průřezovým tématem Osobnosti a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Výchova ke zdraví** na 2. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova (OSV)

- tematický okruh - Osobnostní rozvoj = téma – sebepoznání a sebepojetí – moje psychika – /6. r./
seberegulace, sebeorganizace, osobní cíle, sexuální orientace - /7. ročník/
- Sociální rozvoj = téma - mezilidské vztahy – pravidla soužití v komunitě /6. ročník/, partnerské vztahy /7. ročník/
= téma komunikace – spolupráce, komunikace - /6. ročník/,
respektování, podpora, pomoc - /7. ročník/, komunikace s kamarády,
neznámou osobou, sexuální zneužití

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMGES)

- tematický okruh – Evropa a svět nás zajímá = téma – AIDS, způsoby vyjadřování lásky – /7. r. /

Mediální výchova (MV)

- tematický okruh – Fungování a vliv médií ve společnosti = téma - vliv médií na každodenní život ve společnosti - vliv médií na člověka - /6. ročník/, manipulační reklama a informace, sexualita a média - / 7.r./, rodina / 6. r/

Environmentální výchova(EV)

- tematický okruh - Vztah člověka k prostředí = téma – zdravý životní styl – spotřeba věcí, energie, odpady - /6. ročník/
Základní podmínky života = téma – vliv životních podmínek – na způsob stravování člověka - /6. ročník/, vliv prostředí na zdraví, zdravotní a preventivní péče - /7. ročník/,

Výchovně vzdělávací strategie k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pracujeme s informacemi a odbornou literaturou
- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové práce
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení
- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo ni
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí
- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování
- učíme žáky pomocí vzorů a příkladů
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální citění a schopnost empatie
- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance)
- vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí
- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví
- podporujeme program protidrogové prevence
- vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cíle vzdělávací oblasti

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- jednání v souladu se zdravím
- pochopení zdraví jako stavu tělesné, duševní a sociální pohody a k usilování o vyrovnanost těchto složek v každodenním životě
- získávání orientace v základních názorech na zdraví a v činnostech preventivně podporujících zdraví i k jejich postupnému aktivnímu uplatňování v každodenním životě
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví (nemoc, úraz, osobní ohrožení, návykové látky) a k osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit
- upevňování způsobů jednání, která neohrožují zdraví vlastní, ani zdraví jiných lidí
- poznávání dostupných míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví a jejich využívání
- pochopení tělesných, psychických, sociálních změn spojených s dospíváním
- zvládání vlastních aktuálních problémů
- spoluvytváření vhodných vztahů v rodině a širším společenství
- utváření a upevňování základů odpovědného chování a rozhodování v otázkách partnerství a rodičovství
- získávání orientace v základní péči o děti, handicapované a nemocné
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování v souvislosti s ochranou zdraví, etikou, morálkou a vírou
- poznávání zdravotních a psychosociálních rizik návykových látek a osvojování způsobů jejich odmítání
- osvojení a procvičení způsobů bezpečného chování v různých, i krizových, situacích a při komunikaci s neznámými lidmi
- ochraně zdraví a životů při každodenních životních situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- pochopení významu životního a pracovního prostředí v souvislosti s ochranou zdraví
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc

Očekávané výstupy – OV

Žák =>

VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě

VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví

VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví

VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví

VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví

VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí

VZ-9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky

VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc

VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce

VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím

VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví

VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování

VZ-9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým

VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi

VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc

VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí

Výchova ke zdraví 6. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VZ 9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ 9-0-02 žák vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví VZ 9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí	VZTAHY MEZI LIDMI A FORMY SOUŽITÍ Vztahy ve dvojici Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity	PT – OSV, VDO, Multikult. Vých.; MV – Ov, Z, D
VZ 9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ 9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví VZ 9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ 9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ 9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ Výživa a zdraví Vlivy vnějšího a vnitřního prostředí Tělesná a duševní hygiena	PT – OSV, Environmentální výchova, Mediální výchova; MV – Př, Ov, Pč, Tv
VZ 9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresí č. VZ 9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc VZ 9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita Bezpečné chování a komunikace Ochrana člověka za mimořádných událostí	PT - OSV, Výchova demokratického občana a Mediální výchova, Multikulturní výchova; MV – Čj, Z, Ov, Informatika

VZ 9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ 9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví č. 5 - žák usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ 9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ 9-1-07 dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ 9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ 9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ Celostní pojetí člověka ve zdraví a v nemoci Podpora zdraví a její formy	PT - OSV, Výchova demokratického občana a Mediální výchova, Enviromentální výchova; MV – Čj, Př, Ov, Tv
VZ 9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ 9-1-11 respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ 9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování VZ 9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ 9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ Sebepoznání a sebepojetí	PT - OSV, Výchova demokratického občana a Mediální výchova, Enviromentální výchova; MV – Čj, Př, Ov, Tv

Výchova ke zdraví 7. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
VZ 9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	ZMĚNY V ŽIVOTĚ ČLOVĚKA A JEJICH REFLEXE Dětství, puberta, dospívání Sexuální dospívání a reprodukční zdraví	PT – OSV; MV – Př
VZ 9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví	ZDRAVÝ ZPŮSOB ŽIVOTA A PÉČE O ZDRAVÍ	PT – OSV, Environmentální výchova, Mediální výchova;
VZ 9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Ochrana před přenosnými chorobami	MV – Př, Ov, Pč, Tv
VZ 9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy	
VZ 9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování		
VZ 9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě		
VZ 9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	RIZIKA OHROŽUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE Stres a jeho vztah ke zdraví	PT - OSV, Výchova demokratického občana a Mediální výchova, Multikulturní výchova;
VZ 9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Auto-destruktivní závislosti Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Manipulativní reklama a informace	MV – Čj, Z, Ov, Informatika
VZ 9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi č.		
VZ 9-1-15 projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy, aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc		
VZ 9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí		
VZ 9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	HODNOTA A PODPORA ZDRAVÍ Podpora zdraví a její formy	PT - OSV, Výchova demokratického občana a Mediální výchova,
VZ 9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za své zdraví		
VZ 9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní		

podporu zdraví VZ 9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí VZ 9-1-07 dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky VZ 9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc VZ 9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce		Enviromentální výchova; MV – Čj, Př, Ov, Tv
VZ 9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě VZ 9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví VZ 9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím VZ 9-1-11 respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví VZ 9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli; chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování VZ 9-1-13 uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým VZ 9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ ROZVOJ Seberegulace a sebeorganizace činností a chování Psychohygiena Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace	PT - OSV, Výchova demokratického občana a Mediální výchova, Enviromentální výchova; MV – Čj, Př, Ov, Tv

5.2.16. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Tělesná výchova** je vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 8 hodin. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Tělesná výchova** stanovených RVP ZV.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Je zaměřen na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků. Dovednosti, které si v jeho rámci žáci osvojují, jsou důležité nejen pro vzdělávání v rámci oblasti **Člověk a zdraví**, ale umožňují získávání poznatků ve všech dalších oborech. Žáci si utváří pozitivní vztah ke zdraví a k pohybu.

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v areálu školy, popř. dle potřeby v parku, na zimním stadionu, na sjezdovce. Důraz je kladen na získávání radostného pocitu z pohybu a utužení sociálních vztahů mezi žáky v kolektivu.

Žáci mají možnost formou kurzu absolvovat lyžařský kurz (7. ročník).

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Tělesná výchova** na 2. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- tematický okruh - Osobnostní rozvoj – psychohygiena, kreativita, sebepoznávání, sebepojetí, seberegulace

- Sociální rozvoj – mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, kompetice

Mediální výchova /MeV/

- tematický okruh - Práce v realizačním týmu = komunikace a spolupráce v týmu /lyžařský výcvik/

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové práce

Kompetence k řešení problémů

- učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů
- v případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí
- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace

- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a s ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- vytváříme esteticky vhodné školní a třídní prostředí
- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie
- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance)
- vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí
- vychováváme ke zdravému životnímu stylu

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce
- sledujeme plnění povinností a zadaných úkolů
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevňování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování činností a jednání souvisejících se zdravím a zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu výběru profesní dráhy, partnerů, společenských činností atd.
- ochraně zdraví a životů při každodenních rizikových situacích i mimořádných událostech a k využívání osvojených postupů spojených s řešením jednotlivých mimořádných událostí
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Očekávané výstupy – OV

Žák→

TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem

TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program

TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly

TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší

TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost

TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech

TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny

TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu

TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu

TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji

TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora

TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí

TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

TV-9-3-07 zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci

Tělesná výchova 6. - 7. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí...	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním při tělesné výchově, na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu.	PT - OSV
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí...	Zásady jednání a chování v různém prostředí a klimatických podmínkách.	PT - OSV
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny...	Hygiena v tělesné výchově.	PT - OSV
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí...	První pomoc v Tv, improvizované ošetření poranění a odsun raněného.	
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu...	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu...	Zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy, manipulace se zatížením.	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti...	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností...	Vhodné série cviků pro rozcvičení a protažení v praxi.	

	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti...	Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity.	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí.	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Estetické cvičení a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, tance, kondiční formy cvičení pro daný věk.	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Úpoly – základy sebeobrany, aikida, juda, karate.	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem.	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice...	Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie.	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti...	Vybíjená, přehazovaná, odbíjená, basketbal, fotbal, florbal, ringo, pozemní ringo, frisbee, softbal, házená.	PT - MeV
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potrawy, tepla.	
TV-9-2-02 posoudí provedení	Základy bruslení.	

osvojované pohybové činnosti...	Další (i netradiční) pohybové činnosti.	
	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví...	Komunikace v tělesné výchově – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.	
TV-9-3-02 naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky...	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus, olympijská charta.	
TV-9-3-04 rolišuje a uplatňuje práva a povinnosti...	Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování.	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje...	Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží.	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí...	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti...	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností- měření, evidence, vyhodnocování.	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data...		

Tělesná výchova 8. - 9. ročník		
Očekávané výstupy – žák	Učivo	Poznámky
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním při tělesné výchově, na sportovních akcích konaných ve škole i mimo školu.	PT - OSV

prostředí...		
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí...	Zásady jednání a chování v různém prostředí a klimatických podmínkách.	PT - OSV
TV-9-1-04 odmítá drogy a jiné škodliviny...	Hygiena v tělesné výchově.	PT - OSV
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí...	První pomoc v Tv, improvizované ošetření poranění a odsun raněného.	
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu...	Význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců	
TV-9-1-01 aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu...	Zdravotně orientovaná zdatnost, kondiční programy, manipulace se zatížením.	
TV-9-1-02 usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti...	Prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení.	
TV-9-1-03 samostatně se připraví před pohybovou činností...	Vhodné série cviků pro rozcvičení a protažení v praxi.	
	ČINNOSTI OVLIVŇUJÍCÍ ÚROVEŇ POHYBOVÝCH DOVEDNOSTÍ	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti...	Pohybové hry – s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity.	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové	Gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí.	

činnosti...		
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Estetické cvičení a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním, tance, kondiční formy cvičení pro daný věk.	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Úpoly – základy sebeobrany, aikida, juda, karate.	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem a granátem, vrh koulí.	
TV-9-3-03 dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice...	Sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie.	
TV-9-2-01 zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti...	Vybíjená, přehazovaná, odbíjená, basketbal, fotbal, florbal, ringo, pozemní ringo, frisbee, softbal, házená.	PT - MeV
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Turistika a pobyt v přírodě - příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce, přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla.	
TV-9-2-02 posoudí provedení osvojované pohybové činnosti...	Základy bruslení.	
	Další (i netradiční) pohybové činnosti.	
	ČINNOSTI PODPORUJÍCÍ POHYBOVÉ UČENÍ	
TV-9-3-01 užívá osvojované názvosloví...	Komunikace v tělesné výchově – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech.	
TV-9-3-02	Historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci,	

naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky...	olympismus, olympijská charta.	
TV-9-3-04 rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti...	Organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách, sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování.	
TV-9-3-06 zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje...	Pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží.	
TV-9-1-05 uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí...	Zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech.	
TV-9-3-05 sleduje určené prvky pohybové činnosti...	Měření výkonů a posuzování pohybových dovedností- měření, evidence, vyhodnocování.	
TV-9-3-07 zpracuje naměřená data...		

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

5.2.17. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Pracovní činnosti** je vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 4 hodin, z toho jedna disponibilní v návaznosti na tabulku časových dotací hodin na 2. stupni. Obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru **Pracovní činnosti** stanovených RVP ZV.

Tento obor patří do vzdělávací oblasti **Člověk a svět práce**, která poskytuje široké spektrum pracovní činnosti a technologií, učí žáky pracovat s různými materiály. Svými formami výuky a vymezeným obsahem učiva, využíváním znalostí získaných v jiných oblastech vzdělávání i zkušeností nabytých v běžném životě, vede žáky k získání základních pracovních dovedností a návyků v různých oborech lidských činností (Práce s technickými materiály, Design a konstruování, Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů). Formuje jejich osobnost rozvíjením některých vlastností, motorických i tvořivých schopností a dovedností. Dále přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků a k odpovědnému rozhodování o dalším profesním zaměření (Svět práce).

Koncepce této vzdělávací oblasti vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast Pracovní činnosti se cílevědomě zaměřuje na praktické pracovní činnosti a návyky, doplňuje celé základní vzdělání na ZŠ o důležitou složku, která je nezbytná pro uplatnění jedince v dalším životě a společnosti. Tato oblast je založena na vzájemné spolupráci a tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Je určitou protiváhou k ostatním vzdělávacím oblastem .

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Pracovní činnosti** na 2. stupni jsou začleněna následující průřezová témata :

Osobní a sociální výchova (OSV) (6., 7., 8., 9. ročník)

tematický okruh

- Rozvoj schopností poznání = dodržování pracovních postupů
= estetické cítění - vzhled výrobku, přesnost
= mezipředmětové vztahy - využívání poznatků z jiných předmětů
- Sebepoznání a sebepojetí = orientace a volba povolání (8., 9. ročník)
 - Psychohygiena = dodržování hygienických návyků
 - Kreativita = kolektivní spolupráce a dělba práce, společné řešení problémů
 - Mezilidské vztahy = sociální cítění
 - Kooperace a kompetice = vytváření mravních hodnot

Výchova demokratického občana (VDO) (6., 7., 8., 9. ročník)

tematický okruh

- Občanská společnost a škola = vztah ke své škole, své obci, k sobě a ostatním lidem
- Občan, občanská společnost a stát = vztah k jiným národům a národnostním menšinám

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMEGS) (6.,7.,8.,9. ročník)

tematický okruh

- Evropa a svět nás zajímá = spolupráce ve vědě a technice, využívání mezinárodních objevů

Environmentální výchova (EV) (6., 7., 8., 9. ročník)

tematický okruh

- Ekosystémy = vztah k životnímu prostředí
- Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 - = těžba přírodních surovin (organického a anorganického původu)
 - = ekonomické využití vytěžených surovin
 - = odpadové suroviny - ekologické ukládání, využití recyklovaných surovin

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pracujeme s informacemi a odbornou literaturou
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat
- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat nimi
- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- podporujeme skupinovou práci, využívání medií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje

Kompetence sociální a personální

- vytváříme esteticky vhodné a třídní prostředí

- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie
- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance)
- vedeme žáky k hrdošti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí
- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví
- vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných oblastí

Cílové zaměření

Vzdělávání v oblasti **Člověk a svět práce** směřuje žáka k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že ho vede k :

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- vytrvalosti a soustavnosti při plnění základních úkolů
- k uplatňování tvořivosti a vlastních nápadů při pracovní činnosti a k vynakládání úsilí na dosažení kvalitních výsledků
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí
- rozvoji osobních zájmů a cílů, vlastností, tělesného a zdravotního stavu, osobních vlastností a schopností, sebehodnocení
- organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí, nástrojů a pomůcek při práci i v běžném životě
- poznání, že technika a objevy jsou významnou součástí lidské kultury a jsou vždy úzce spojeny s pracovní činností člověka
- autentickému a objektivnímu poznání okolního světa
- vztahu k přírodě, efektnímu využívání surovin a významu využití druhotných surovin
- práci s odpadem - jeho třídění a ukládání
- potřebné sebedůvěře a k novému postoji a hodnotám ve vztahu k práci člověka, technice a životnímu prostředí
- chápání práce a pracovní činnosti jako příležitosti k seberealizaci, sebeaktualizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení
- orientaci v různých oborech lidské činnosti, formám fyzické a duševní práce

- osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro možnost uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- volbě studijních oborů a povolání

Očekávané výstupy – OV

Žák 1. Práce s technickými materiály:

ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň

ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí

ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost

ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku

ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu

Žák 2. Design a konstruování:

ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model

ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost

ČSP-9-2-03 provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení

ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Žák 3. Pěstitelské práce a chovatelství:

ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin

ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu

ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu

ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty

ČSP-9-3-05 udržuje pořádek na pracovním místě

ČSP-9-3-06 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty

Žák 4. Provoz a údržba domácnosti :

ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví

ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů

ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu

ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného proudem

Žák 5. Příprava pokrmů:

- ČSP-9-5-01** používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče
- ČSP-9-5-02** připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy
- ČSP-9-5-03** dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti
- ČSP-9-5-04** dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni

Žák 6. Svět práce:

- ČSP-9-8-01** orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí
- ČSP-9-8-02** posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy
- ČSP-9-8-03** využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání
- ČSP-9-8-04** prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce

Pracovní činnosti 6. ročník / chlapci – dívky /		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
1. ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 2. ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost ČSP-9-2-03 provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny	1. <u>Práce s technickými materiály :</u> Seznámení se zásadami chování ve školní dílně: - používání vhodných pracovních pomůcek, nástrojů pro ruční opracování - dodržování pořádku a čistoty na svém pracovišti - používání vhodných osobních ochranných prostředků - práce s náteřovými hmotami - ekologie – zacházení s odpady, jejich třídění a ukládání - technické náčrty a výkresy, technické informace, návody - úloha techniky v životě člověka, technika a životní prostředí, technika a volný čas, tradice a řemesla Dřevo: - vlastnosti, základní dělení, poznávání a zpracování, užití v praxi Jednoduchý výrobek ze dřeva: - plánování a organizace práce, orientace v technické dokumentaci, příprava jednoduchého tech. náčrtu - osvojení jednoduchých pracovních operací a postupů (měření, orýsování, řezání, pilování, broušení) - správné použití vhodných nástrojů (skládací metr, úhelník, pilka čepovka, pilník, rašple) 2. <u>Design a konstruování:</u> - základy kótování - sestavení podle návodu, náčrtku, plánu, jednoduchého návodu daný výrobek - návod, předloha, náčrt, plán, schéma, jednoduchý program	výuka s tech. materiály probíhá v dílnách PT - OSV, EV PT – OSV, VDO mezip. vztahy – M PT - OSV výuka probíhá v učebně pěstitelství PT - OSV mezipřed. vztahy - Př PT - OSV

práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu 3. ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 udržuje pořádek na pracovním místě ČSP-9-3-06 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	3. <u>Pěstitelské práce, chovatelství:</u> volba vhodných pracovních postupů při pěstování vybraných rostlin - zelenina – sadba, výpěstky, rozdělení - základní podmínky rostlin pro pěstování - používání vhodných pracovních pomůcek a provádění jejich údržby - zásady pěstování rostlin, práce ve skleníku, rychlení rostlin - ověřování základní znalosti chovu drobných zvířat - chovatelství – chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu, hygiena a bezpečnost - dodržování zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytnutí první pomoc při úrazu práci, včetně úrazu způsobeného zvířaty. - lidové tradice, zvyky, řemesla, vánoční/velikonoční vazby - práce s přírodními materiály	PT - VOD, VMEGS
--	--	----------------------------

Pracovní činnosti 7. ročník / chlapci – dívky /		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
1. ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu 2. ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost ČSP-9-2-03 provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	1. <u>Práce s technickými materiály:</u> Připomenutí zásad chování ve školní dílně. Osvojení a upevnění zásad první pomoci ve školní dílně. Dřevo: - prohlubování učiva ze 6.ročníku - náročnější pracovní operace a postupy (dlabání, vrtání, lepení, povrchová úprava - nátěr) Plasty: - význam a užití plastů, rozdělení plastů Výrobek ze dřeva a plasty: - aktivní spolupráce na technické dokumentaci - získání zručnosti při použití jednoduchých nástrojů - zkvalitnění jednoduchých pracovních operací a postupů (měření, orýsování, řezání, pilování, vrtání, broušení) - správné použití dláta, rýsovací jehly, lepidla, nátěrových hmot 2. <u>Design a konstruování:</u> - základy kótování - nakreslení složitějšího náčrtu, tvorba technické dokumentace - demontáž a montáž - oprava a údržba nářadí a nástrojů	výuka s tech. materiály probíhá v dílnách PT - OSV, EV PT - OSV PT – OSV, EV mezipř. vztahy - M PT - OSV, VDO, výuka probíhá v učebně pěstitelství a ve skleníku

3. ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu ČSP-9-3-04 prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu se zvířaty ČSP-9-3-05 udržuje pořádek na pracovním místě ČSP-9-3-06 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	3. <u>Pěstitelské práce, chovatelství:</u> - pěstování a využívání květiny pro výzdobu - okrasné rostliny – základy pěstování pokojových rostlin, hydroponie a bonsaje - květiny v exteriéru a interiéru, řez, vazba, úprava květin, vazba k různým příležitostem (Velikonoce, Den matek..) - práce s přírodními materiály - volba vhodných pracovních postupů při pěstování vybraných rostlin - léčivé rostliny a koření – pěstování vybraných druhů rostlin, léčivé účinky rostlin na člověka, jedovaté rostliny, alergen - ovocné rostliny, druhy ovocných rostlin, řez, - dodržování technologické kázně, zásad hygieny a bezpečnosti práce, poskytování první pomoci při úrazu a astmatických potížích (v době pylové sezóny) - rostliny jako drogy a jejich zneužívání	PT - OSV PT - OSV, VDO mezipřed. vztahy - Př PT - OSV, VDO PT - OSV
--	---	---

Pracovní činnosti 8. ročník / chlapci /		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
1. ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a náradí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje	1. <u>Práce s technickými materiály:</u> Připomenutí zásad chování ve školní dílně. Osvojení a upevnění zásad první pomoci ve školní dílně. Kovy: druhy a vlastnosti některých barevných kovů a jejich slitin výroba železa a oceli zpracování využití kovů v praxi Plasty: - druhy (termoplasty a reaktoplasty) - vlastnosti (tvrzené PVC, organické sklo, vinidur)	práce s tech. materiály probíhá v dílnách PT - OSV, EV PT - OSV, EV, VMEGS

obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu	- zpracování Výrobek z kovu (popř. dřeva resp. plastu) - seznámení s novými pracovními pomůckami, nářadím a nástroji pro ruční zpracování (ocelová měrka, rýsovací jehla, kružítko na kov, vrtáky, důlčík, kladivo, pilka na kov, pilníky, smirkové plátno, nátěrové hmoty - jednoduché pracovní operace a postupy - kovy : měření, orýsování, řezání, pilování, broušení, úprava kovů proti korozi, povrchová úprava - plasty : měření, orýsování, řezání, pilování, vrtání, řezání závitu, broušení,	PT - OSV, EV
2. ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost ČSP-9-2-03 provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	2. <u>Design a konstruování</u> : - pravoúhlé promítání - kótování - narýsování jednoduchého tech. výkresu - práce na zlepšení školního prostředí - opravování školního nářadí a náčiní - technika a životní prostředí technika a volný čas, tradice, řemesla	mezip. vztahy - M PT - OSV, VDO
ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	6. <u>Svět práce</u> - úvod do problematiky - trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovní činnosti, prostředky, objekty, požadavky na kvalifikaci, - volba profesní orientace – sebepoznávání : osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci – regionu, způsoby hledání zaměstnání, problémy nezaměstnanosti, úřady práce	PT - OSV, DVO VMEGS, EV mezipřed. vztahy - Ov

Pracovní činnosti 8. ročník / dívky /		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
4. ČSP-9-4-01 provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví ČSP-9-4-02 ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů ČSP-9-4-03 správně zachází s pomůckami, nástroji, náradím a zařízením včetně údržby; provádí drobnou domácí údržbu ČSP-9-4-04 dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného proudem 6. ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	4. Provoz a údržba domácnosti - Finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, platby, úspory, ekonomika domácnosti, - údržba oděvů a textilií, opravy oděvů - úklid domácnosti, postupy, - odpad a jeho ekologická likvidace, - spotřebiče v domácnosti – návlek spodní a vrchní nitě - Elektrotechnika v domácnosti – elektrické spotřebiče, elektronika, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem. - Ovládání jednoduchých pracovních postupů při základních činnostech v domácnosti - základy ručního a strojového šití – vzorník výběr vhodného materiálu, šití jednoduchých výrobků (hračka, míček, náramky..) základy pletení a háčkování – vzorník háčkování jednoduchého výrobku bezpečnost při šití a žehlení. <u>Svět práce</u> - úvod do problematiky - trh práce – povolání, druhy pracovišť, pracovní činnosti, prostředky, objekty, požadavky na kvalifikaci, - volba profesní orientace – sebepoznávání : osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení - zaměstnání - pracovní příležitosti v obci – regionu, způsoby hledání zaměstnání, problémy nezaměstnanosti, úřady práce	výuka probíhá v učebně šití PT - OSV, VDO, VMEGS PT - OSV mezipřed. vztahy - F PT - OSV, VDO PT - VDO, EV PT - OSV, VDO, VMEGS, EV

		PT – OSV mezipřed. vztahy - Ov
Pracovní činnosti 9. ročník / chlapci /		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
6. ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce 1. ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá	6. <u>Svět práce</u> : - návaznost na 8. ročník Trh práce: 1. povolání lidí, druhy pracovišť, pracovní prostředí, prostředky, objekty, charakter a druhy pracovních činností, požadavky na kvalifikační, Volba profesní orientace: 2. základní principy, sebepoznávání (osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, os. vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, 3. Možnosti vzdělávání: informační základna pro volbu povolání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 4. Zaměstnání: pracovní příležitosti v obci, regionu, , psaní životopisu, a povinnosti, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 5. Podnikání : - druhy a struktura organizací, nejčastější 1. <u>Práce s technickým materiálem :</u> Připomenutí zásad chování ve školní dílně. Osvojení a upevnění zásad první pomoci ve školní dílně. První pomoc při úrazu elektrickým proudem. Ekologie – zacházení s odpady, jejich třídění a ukládání Práce s elektrotechnickými a elektronickými stavebnicemi: - pracovní pomůcky, nářadí a nástroje pro elektromontážní práce - pájení konců elektrických vodičů	výuka probíhá ve školní dílně mezipřed. vztahy - Ov PT - OSV, VDO, VMEGS, EV mezipřed. vztahy – M, F PT- OSV, VDO, EV

technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím; poskytne první pomoc při úrazu		PT - OSV, VDO
2. ČSP-9-2-01 sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model ČSP-9-2-02 navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost ČSP-9-2-03 provádí montáž a demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení ČSP-9-2-04 dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu	2. <u>Design a konstruování:</u> - pravoúhlé promítání, technické náčrtky a výkresy, narýsování jednoduchého technického výkresu - elektrotechnické a elektronické stavebnice (montáž a demontáž – zapojování elektrických obvodů podle předlohy – schéma zapojení) -	PT - OSV PT - OSV mezipřed. vztahy - F

Pracovní činnosti 9. ročník / dívky /

Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
6. ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování a volbě vhodného povolání a profesní přípravy ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr	6. <u>Svět práce :</u> - návaznost na 8. ročník Trh práce: 4. povolání lidí, druhy pracovišť, pracovní prostředí, prostředky, objekty, charakter a druhy pracovních činností, požadavky na kvalifikační, Volba profesní orientace: 5. základní principy, sebepoznávání (osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, os. vlastnosti a	učebna vaření PT - OSV, VDO, VMEGS, EV mezipřed. vztahy - Ov

vhodného vzdělání ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce	schopnosti, sebehodnocení, 6. Možnosti vzdělávání: informační základna pro volbu povolání, náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, práce s profesními informacemi a využívání poradenských služeb 4.Zaměstnání: pracovní příležitosti v obci, regionu, , psaní životopisu, a povinnosti, práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů 5. Podnikání : - druhy a struktura organizací, nejčastější	
5. ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni	5. Příprava pokrmů kuchyně – vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu potraviny –, skladování, skupiny potravin, jídelníček životospráva – režim dne, vhodná sestava jídelníčku koření – použití koření a bylinek při přípravě jídla - příprava pokrmů za studena, způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, příprava pokrmů za studena rychlé občerstvení: chlebičky, jednohubky, základní způsoby tepelného zpracování pokrmů: vaření, smažení a pečení: pokrmy ze sýra, sladké pokrmy pokrmy z kynutého těsta - úprava stolu a stolování – jednoduché prostírání, chování u stolu, slavnostní stolování, ozdobné prvky a květiny na stole.	PT - OSV, VDO, EV PT - OSV, VO

DOPLŇUJÍCÍ VZDĚLÁVACÍ OBORY

5.2.18. PŘÍRODOVĚDNÁ PRAKTIKA

Charakteristika předmětu

Předmět **Přírodovědná praktika** si mohou zvolit žáci 6. ročníku jako doplňující vzdělávací obor a v učebním plánu 2. stupně ZŠ je vymezen 1 disponibilní hodinou týdně.

Vyučovací předmět je zaměřen na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru **Člověk a příroda**.

Klade důraz na prožitkové poznávání přírody (přírodovědné vycházky, práce s přírodninami a vlastní badatelská práce).

Je zaměřen na budování a rozvíjení pozitivního vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje, na zdravý životní styl člověka a na praktické procvičování základních druhů první pomoci při úrazech.

Předmět **Přírodovědná praktika** úzce souvisí se všemi předměty vzdělávacího oboru *Člověk a příroda* a zejména s průřezovým tématem *Environmentální výchova*.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Přírodovědná praktika** na 2. stupni ZŠ jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- tematický okruh:
- Osobnostní rozvoj = téma - kreativita - tvořivost v mezilidských vztazích
- Sociální rozvoj = téma - komunikace – řeč lidských skutků, cvičení pozorování a empatického a aktivního naslouchání, komunikační dovednosti
= téma - mezilidské vztahy – chování podporující dobré vztahy, respektování, podpora, pomoc

Multikulturní výchova /MuV/

- tematický okruh – Kulturní difference – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
Lidské vztahy – tolerance, empatie, umět se vžít do role druhého

Mediální výchova /MeV/

- tematický okruh produktivních činností – práce v realizačním týmu – utváření týmu, komunikace a spolupráce v týmu

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pracujeme s informacemi a odbornou literaturou
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů

- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky řešit problémové situace ve škole i mimo ni
- učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů
- v případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí
- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů

Kompetence občanské

- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/
- vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí
- utváříme v žácích respekt a úctu k národním tradicím a kulturnímu a historickému dědictví

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů

- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných

Cílové zaměření

Vzdělávání ve vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznání přírody v místě bydliště a okolí
- porozumění významu stromů v lidských sídlech
- pochopení vazeb mezi živou a neživou přírodou
- pochopení významu zelených rostlin jako producentů, principu fotosyntézy
- získávání základních znalostí o ochraně přírody
- uvědomění si významu ochrany přírody
- seznámení s druhy odpadů a se způsobem jejich dalšího využití
- seznámení s chováním různých drobných živočichů s cílem porozumět jejich životním potřebám

Očekávané výstupy - OV

- Žák** ⇒
1. Dovede určit hlavní druhy listnatých a jehličnatých druhů stromů v naší krajině
 2. Dokáže vysvětlit význam zeleně pro život živočichů
 3. Vysvětlí pojem fotosyntéza a jeho význam pro život
 4. Pracuje s mikroskopem a připraví jednoduchý preparát
 5. Rozliší základní druhy živočichů v okolí lidských sídel
 6. Sleduje život lesa v průběhu ročního období, provádí různá samostatná pozorování
 7. Naučí se pracovat s atlasy, určovacími klíči
 8. Je seznámen se základními způsoby šetření energií
 9. Vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie
 10. Dokáže rozdělit odpady, vytrídít je a má informace o jejich dalším využití
 11. Upřednostňuje biologickou ochranu rostlin před chemickou
 12. orientuje se v základních ekologických pojmech

„Přírodovědná praktika“ – „6. ročník“		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
Žák: 1. Dovede určit hlavní druhy listnatých a jehličnatých druhů stromů v naší krajině 2. Dokáže vysvětlit význam zeleně pro život živočichů 3. Vysvětlí pojem	Zakládáme chov, chov zvířat Chov strašilek - založení chovu, seznámení s ošetřováním, Chov drobných laboratorních zvířat, založení akvária, vytvoření prezentace vybraného zvířete. - pracovní listy k chovaným domácím zvířatům	EV - Př
		OSV - Př
	Poznáváme stromy a keře Listnaté a jehličnaté stromy, vytvoření pexesa s listy a plody stromů. Čtení v letokruzích stromů.	MV - Př MeV

fotosyntéza a jeho význam pro život 4. Pracuje s mikroskopem a připraví jednoduchý preparát 5. Rozliší základní druhy živočichů v okolí lidských sídel 6. Sleduje život lesa v průběhu ročního období, provádí různá samostatná pozorování 7. Naučí se pracovat s atlasy, určovacími klíči 8. Je seznámen se základními způsoby šetření energií 9. Vysvětlí rozdíl mezi obnovitelnými a neobnovitelnými zdroji energie 10. Dokáže rozdělit odpady, vytrídí je a má informace o jejich dalším využití 11. Upřednostňuje biologickou ochranu rostlin před chemickou 12. orientuje se v základních ekologických pojmech	- sběr listů + život stromu, kalendář stromů - paletka z barev přírody Život v lese Poznávání větvíček, šišek a kůry. Hmatem i čichem. Život lesních mravenců, biotop lesa. Jedovaté rostliny v lese. Hlasy ptáků a zvířat, stopy zvířat - odlévání stop sádrou Objevujeme mikrosvět Mikroskopování, stereolupa, lupa, fungování fotosyntézy. - mikroskopování školních + vyrobených preparátů Život ve včelím úle Život včel, význam včel pro přírodu a pro člověka Jak se žije ve včelím úle po celý rok, výroba svíček ze včelího vosku Živá zahrada Živá zahrada + přezimování drobných obratlovců, jak přikrmovat zvířata v zimě. prohlídka a mapování úkrytů drobných obratlovců Odpady Výroba ručního papíru z novin, recyklace odpadu, pohřebiště odpadků - výroba pracovních listů - tvorba ručního papíru z novin ABCD domácí ekologie Průvodce šetrným způsobem života "malé domácí ekologie" - tedy na běžné chování člověka v denních situacích.	EV - Př OSV EV - Př EV - Př OSV MuV EV - Př EV - Ch EV - Př, Ch, Ov,
--	--	---

5.2.19. EKONOMIKA DOMÁCNOSTI

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Ekonomika domácnosti** je na 2. stupni ZŠ zařazen mezi doplňující vzdělávací obory 6. ročníku v rozsahu 1 disponibilní hodiny týdně.

Tento obor rozšiřuje a doplňuje vzdělávací oblasti **Matematika a její aplikace** a **Člověk a společnost** a je zaměřen na osvojení základních ekonomických znalostí potřebných v každodenním životě.

Žáci se zorientují v oblasti příjmů a výdajů, rozpoznají výhody a nevýhody reklamy, pochopí smysl ochrany hmotného a duševního vlastnictví apod.

Součástí výuky je vyhledávání informací na internetu, třídění a zpracování dat v tabulkách a grafech, vyhodnocování anket. Činnosti budou převážně vedeny formou debaty celé třídy nebo formou skupinové práce s využitím her a experimentů.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Ekonomika domácnosti** na 2. stupni ZŠ jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobnostní a sociální výchova /OSV/

- tematický okruh - Osobnostní rozvoj - rozvoj schopností poznávání – řešení problémů
- kreativita – společné řešení problémů
- Sociální rozvoj – kooperace a kompetice – týmová spolupráce

Výchova demokratického občana/VDO/

- tematický okruh – Občan, občanská společnost a stát – veřejné rozpočty

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech /VMEGS/

- tematický okruh – Jsme Evropané – zahraniční obchod se zbožím

Mediální výchova/MeV/

- tematický okruh – Receptivní činnosti – kritické čtení a vnímání med. sdělení – reklamní psychický nátlak, skutečná/falešná sleva
- tematický okruh – Tvorba mediálního sdělení – ankety, reportáže, reklama

Výchovně vzdělávací strategie vedoucí k vytváření a rozvíjení klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- pracujeme s informacemi a odbornou literaturou.
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a experimentování, aby dokázali získané výsledky porovnávat a posuzovat.
- podporujeme u žáků schopnost vybírat, vyhledávat a třídit informace a operovat s nimi.
- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska.
- cíleně vedeme žáky k obecnému pochopení termínů, znaků a symbolů.
- směřujeme žáky k uvědomění si významu vzdělání v kontextu s jeho pracovním uplatněním.

Kompetence k řešení problémů

- učíme je rozpoznávat problém a pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézat způsoby řešení.

- vedeme žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problémů, nacházet jejich shodné, podobné či odlišné znaky.
- učíme je využívat získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení problémů.
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů.
- v případě možnosti je vedeme k praktickému ověření správnosti řešení problémů a k tomu, aby uměli přijmout důsledky svých rozhodnutí.
- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace.
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu.
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků.
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a věkových kategorií, i s jinými školami.
- podporujeme skupinovou práci, využívání médií a četbu, rozvíjíme slovní zásobu u žáků.
- učíme žáky vyjadřovat a obhajovat vhodnou formou své názory a postoje.
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, své obce, sebe a ostatních lidí.

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají.
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi.
- učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování.
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování.
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů.
- podporujeme integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, žáků nadaných a mimořádně nadaných do třídních kolektivů.

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie.
- snažíme se vytvářet v žácích mravní hodnoty /ohleduplnost, takt, tolerance/.
- vedeme žáky k hrdošti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí.
- v případě potřeby spolupracujeme se školskými poradenskými zařízeními a dalšími sociálními partnery

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci.
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí.
- dodržujeme vymezená pravidla.
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce.
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů.
- vedeme žáky k aplikaci získaných znalostí a zkušeností z jednotlivých vzdělávacích oblastí do jiných.

Cílové zaměření

Vzdělávání v dané oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- seznámení se základními pojmy z oblasti majetku, financí, trhu, fungování bank, hospodaření apod.
- využívání svých schopností řídit zodpovědně vlastní finance
- seznámení s problematikou finančního světa a odhalení negativních vlivů rizikových finančních operací
- orientaci ve světě veřejných financí

Očekávané výstupy - OV

Žák ⇒

1. porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady, dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví
2. rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti
3. na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu
4. popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi
5. vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí
6. dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi
7. rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí směřuje stát své výdaje

Ekonomika domácnosti		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
1. porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady, dodržuje zásady ochrany duševního vlastnictví	- majetek, vlastnictví – formy vlastnictví, hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana	PT – VDO
2. rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	- dělba práce v rodině, ve firmě, mezinárodní výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost - principy tržního hospodářství – nejčastější formy podnikání	PT – VMEGS
3. na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu	- podstata fungování trhu - nabídka, poptávka - reklama	PT – MeV, VDO
4. popíše a objasní vlastní způsoby zacházení s penězi	- peníze – funkce a podoby peněz - formy placení	PT – VDO

5. vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí	- služby bank	PT - VDO
6. dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům hospodaření s penězi	- hospodaření s penězi a majetkem	PT - VDO
7. rozlišuje, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých oblastí směřuje stát své výdaje	- rozpočet státu, význam daní	PT - OSV

5.2.20. SPORTOVNÍ HRY - FOTBAL

Charakteristika předmětu

Vyučovací předmět **Sportovní hry – fotbal** je vyučován na 2. stupni ZŠ v rozsahu 2 disponibilních hodin týdně a navazuje na tělesnou výchovu. Je to doplňující vzdělávací obor, který je určen pro chlapce a dívky a nahrazuje fotbalovou tréninkovou jednotku.

Tento předmět patří do vzdělávací oblasti **Člověk a zdraví**. Je zaměřen na optimální fyzický, psychický a sociální rozvoj člověka s cílem jeho zdokonalování po stránce tělesné i duševní. Získané či osvojené dovednosti pak žáci uplatňují nejen v oblasti člověk a zdraví, ale i v jiných oborech. Žáci si utvářejí pozitivní vztah ke zdraví, hygieně a k pravidelné pohybové aktivitě.

Výuka probíhá v tělocvičně, na hřišti, v celém areálu školy. Důraz je kladen rozvíjení vlastních schopností a zájmů, na tvořivost a tvořivé řešení problémů, na osvojení účinné komunikace, na spolupráci a respekt ke druhým, na schopnost projevovat se jako svobodná osobnost, na toleranci a ohleduplnost, na odpovědný vztah k sobě a zdraví své i druhých.

V úvodu absolvují žáci nástup, rozběhání a rozcvičku. Následuje průpravná část, ve které se věnujeme určité fotbalové dovednosti, kterou uplatní v části hlavní. Ke konci vyučovací hodiny dochází k závěrečnému zklidnění a relaxaci.

Průřezová témata

Do výuky předmětu **Sportovní hry – fotbal** na 2. stupni jsou začleněna následující průřezová témata:

Osobností a sociální výchova (OSV)

- tematický okruh:
- Osobností rozvoj - sebepoznání a sebepojetí – vlastní temperament, seberegulace – cvičení sebekontroly, sebeovládání, vůle psychohygiena – dovednosti zvládnutí stresových situací
- Sociální rozvoj – poznávání lidí – vzájemné poznávání v týmu (hledání výhod a nevýhod v odlišnostech) kreativita – pružnost nápadů, tvořivost při hře
- mezilidské vztahy – respektování, podpora druhých
- kooperace a kompetice – využití individuálních schopností a dovedností pro skupinu
- Morální rozvoj – hodnoty, postoje, praktická etika – odpovědnost, spolehlivost, respekt

Multikulturní výchova (MuV)

- tematický okruh:
- Kulturní difference – respektování zvláštností různých etnik nebo cizinců a spolupráce s nimi
- Lidské vztahy - integrace jedince ve třídě, v mužstvu

Mediální výchova (MeV)

- tematický okruh:

- Práce v realizačním týmu – komunikace a spolupráce v týmu na turnajích (McDonald's Cup, CocaCola Cup)

Výchovně vzdělávací strategie (postupy) k vytvoření klíčových kompetencí

Kompetence k učení

- učíme žáky vyvozovat závěry a samostatně obhajovat vlastní stanoviska
- umožňujeme širší pohled nadaným jedincům a individuálním přístupem psychicky podporujeme méně nadané jedince formou skupinové spolupráce

Kompetence k řešení problémů

- učíme žáky rozpoznávat problém, pochopit ho, přemýšlet o jeho příčinách a nalézt způsoby řešení
- podporujeme je v tom, aby se nenechali odradit případným nezdarem a vytrvale hledali vhodné řešení problémů
- umožňujeme žákům aktivně se podílet na přípravě, realizaci a hodnocení některých činností.

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- vychováváme žáky ke vhodné komunikaci se spolužáky, s učiteli a ostatními dospělými ve škole i mimo školu
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků

Kompetence sociální a personální

- do výuky zařazujeme kooperativní činnosti – práci ve dvojicích i ve skupinách, ve kterých žáci spolupracují a vzájemně si pomáhají
- podporujeme respektování cizích názorů, respektování pravidel týmů a dáváme prostor pro diskusi
- učíme žáky předcházet a řešit problematiku šikany a dalších negativních projevů chování
- vybízíme žáky ke sdělování svých pocitů, ke vzájemnému povzbuzování a oceňování
- učíme žáky pomocí působení vzorů a příkladů

Kompetence občanské

- v žácích pěstujeme sociální cítění a schopnost empatie
- snažíme se v žácích vytvářet mravní hodnoty (ohleduplnost, takt, tolerance)
- vedeme žáky k hrdosti na školu, kterou navštěvují a ke zdravému sebevědomí
- podporujeme program protidrogové prevence
- vychováváme ke zdravému životnímu stylu a ochraně životního prostředí

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci

- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- dodržujeme vymezená pravidla
- dbáme na ochranu zdraví a vedeme k osvojování hygienických návyků
- dodržujeme zásady bezpečnosti práce
- sledujeme plnění povinností, zadaných úkolů

Cílové zaměření

Na hodinách poskytujeme žákům jak prostor pro práci celého kolektivu, tak i pro individuální práci. Hlavním principem je spolupráce, ale cílovým subjektem je žák, kterého vedeme k:

- kladnému prožívání pohybových aktivit a jejich využití jako prostředku k překonávání aktuálních i negativních tělesných a duševních stavů
- začlenění pohybu do každodenního režimu
- orientaci v základních otázkách vlivu pohybové aktivity na zdraví a průceschopnosti člověka
- osvojení si nové pohybové fotbalové dovednosti, kultivovanému pohybovému projevu, ...

Očekávané výstupy - OV

Žák →

1. samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím
2. zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře
3. je schopen organizace a naplánování tréninkové jednotky
4. uvědomuje si nebezpečí vzniku úrazu a důležitost dodržování pravidel
5. zvládá základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění pohybové aktivity ve známém i méně známém prostředí
6. rozvíjí sociální vztahy a chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair-play
7. rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora, rozumí základním pravidlům fotbalu
8. užívá sportovní názvosloví
9. zvládá základní údržbu a úpravu hřiště před a po utkání
10. umí zvolit taktiku hry a dodržovat ji (za pomoci spoluhráče, učitele)

Sportovní hry – fotbal		
Očekávané výstupy - žák	Učivo	Poznámky
č. 4 - uvědomuje si nebezpečí vzniku úrazu a důležitost dodržování pravidel	Bezpečnost Seznámení žáků s vhodným chováním při hodinách, sportovních akcích ve škole i mimo školu	PT - OSV
č. 5 - zvládá základní organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění pohybové aktivity ve známém i méně známém prostředí	Dodržení vymezených pravidel 294	

č. 9 - zvládá základní údržbu a úpravu hřiště před a po utkání	Vzájemná komunikace ve sportovních hrách	PT – OSV
č. 8 - užívá sportovního názvosloví	Rozevičení a protažení Zdůvodnění adekvátního rozevičení (zahřátí organismu) a protažení před hlavní náplní.	PT – OSV
č.1 - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím	Strečink. Metoda post-izometrické relaxace	
č. 3 – je schopen organizace a naplánování tréninkové jednotky	Průpravná cvičení Pohybové hry	PT - OSV
č. 2 – zvládá základní herní činnosti jednotlivce a kombinace a uplatňuje je ve hře	Soutěže jednotlivců i družstev bez míče i s míčem – různé variace	PT – MuV
č. 6 - rozvíjí sociální vztahy a chápe role v družstvu a jedná při hře v duchu fair-play	Automatizace pohybových dovedností	
č. 7 – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka i organizátora, rozumí základním pravidlům fotbalu	Nácvik základních herních činností	
č. 10 – zvolí taktiku hry a dodržuje ji /za pomoci spoluhráče, učitele/	jednotlivce (HČJ) – střelba, zpracování, vedení míče, obcházení protihráče, přihrávky, ...	PT - MeV
	Hlavní část Cvičení HČJ v týmu při hře	PT - OSV
	Herní kombinace s různými variacemi Taktika	
	Závěrečné protažení a zklidnění organismu	

6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které on sám získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, dovede s ní zacházet, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí.

Toto hodnocení vychází z předem stanovených jasných cílů a kritérií, jimiž lze žakovu činnost a výsledky měřit. Na základě těchto zjištění může žák i svou práci hodnotit. Součástí každého hodnocení musí být návod, jak má žák postupovat, aby své nedostatky odstranil. Žáci jsou na začátku každého školního roku, individuálně v každém předmětu příslušným vyučujícím, informováni o způsobu hodnocení své práce. Hodnocení probíhá v rámci respektování individuálních zvláštností každého žáka.

Nedílnou součástí hodnocení žáka je také hodnocení jeho chování a projevů. Žáci se řídí platným školním řádem, se kterým jsou seznámeni na začátku každého školního roku a který je zveřejněn na přístupném místě ve škole.

Pro efektivní proces učení je třeba, aby zpětná vazba byla co nejbohatší, aby se do procesu hodnocení kromě učitelů zapojili i samotní žáci při inovativních metodách učení.

Pravidla pro hodnocení žáka

V nastávající praxi se hodnocení vztahuje k dosahování očekávaných výstupů v jednotlivých vyučovacích předmětech a tím i k utváření příslušných klíčových kompetencí. V jednotlivých předmětech ve všech ročnících jsou vymezeny konkrétní způsoby a kritéria hodnocení /klasifikace, slovní hodnocení, kombinace obou, bodové hodnocení atd./, které jsou vytvořeny v souladu se společnými výchovně vzdělávacími strategiemi školy. Pravidla pro hodnocení žáka jsou vytvářena společně všemi učiteli a stávají se tak pro ně závaznými.

Při hodnocení žáka se budou učitelé postupně snažit postihnout individuální pokrok každého žáka a poskytnout tak komplexní informace o silných a slabých stránkách jeho výkonu. Hodnotit pokroky vzdělávání mohou různými formami hodnocení, které se stávají východiskem pro rozhovory a konzultace o výsledcích žáka s ním samotným a jeho zákonnými zástupci.

Portfolio žáka se stává nástrojem, který se využije při komplexním hodnocení práce žáka. Shromážděný materiál různého druhu bude dokumentovat stav vědomostí a dovedností žáka.

Kritéria hodnocení žáka

Kritéria hodnocení žáka představují soubor obecně platných kritérií pro jednotlivé způsoby hodnocení žáků ve vyučovacích předmětech v dané škole. Při hodnocení žáka vždy zohledňujeme individuální rozdíly, jejich možnosti, které odrážejí společné výchovně vzdělávací strategie školy. Kritéria hodnocení žáka odvíjíme od klíčových kompetencí naší školy.

Kritéria hodnocení chování a prospěchu žáka jsou konkretizována v klasifikačním řádu školy.

Při procesu tvorby kritérií jsou zapojeni různými způsoby i sami žáci.

7. Dodatky ke stávajícímu ŠVP	
Kapitola / část textu	Úprava
3.2. Pojetí a cíle základního vzdělávání	Doplnění a konkretizace stávajícího textu.
4. Učební plán	V učebním plánu 1. stupně byla disponibilní hodina Českého jazyka v 2. ročníku přesunuta a využita pro hodinu Anglického jazyka. Tato změna nabývá účinnosti 1. 9. 2017.
5.1.2. Anglický jazyk – 1. stupeň	Konkretizováno využití disponibilní hodiny v oblasti Jazyka a jazykové komunikace pro výuku Anglického jazyka ve 2. ročníku, dále doplnění tabulky s učivem. Tato změna nabývá účinnosti 1. 9. 2017.
5.1.8. Tělesná výchova – 1. stupeň	Doplněny očekávané výstupy (plavání) podle dodatku RVP ZV platného od 1. 9. 2017.
5.1.1. Český jazyk a literatura – 1. stupeň	Tabulky s učivem dle období byly zpracovány do jednotlivých ročníků. Tato změna nabývá účinnosti 1. 9. 2018.
5.1.5. Člověk a jeho svět	Tabulky s učivem dle období byly zpracovány do jednotlivých ročníků. Tato změna nabývá účinnosti 1. 9. 2018.
5.2.1. Český jazyk	Učivo 7. ročníku (souvětí podřadné-druhy vedlejších vět) přesunuto do 8. ročníku a současně učivo 8. ročníku (skladba-dvojčlenná a jednočlenná věta) přesunuto do 7. ročníku. Tato změna nabývá účinnosti 1. 9. 2020.
5.2.2. Anglický jazyk	Učivo 7. ročníku (tematický okruh: Entertainment, TV programmes, Films), které z časových důvodů nelze probrat, je přesunuto do 8. ročníku. Tato změna nabývá účinnosti 1. 9. 2020.

8. Obsah:

1.	Identifikační údaje.....	2
2.	Charakteristika školy.....	4
2.1.	Velikost a úplnost školy.....	4
2.2.	Umístění školy.....	4
2.3.	Prostorové a materiální podmínky.....	4
2.4.	Charakteristika pedagogického sboru.....	4
2.5.	Charakteristika žáků.....	5
2.6.	Dlouhodobé projekty.....	5
2.7.	Mezinárodní spolupráce.....	5
2.8.	Spolupráce se zákonnými zástupci a dalšími sociálními partnery.....	5
2.9.	Vlastní hodnocení školy.....	6
3.	Charakteristika ŠVP.....	7
3.1.	Zaměření školy.....	7
3.2.	Pojetí a cíle základního vzdělávání.....	7
3.3.	Cíle základního vzdělávání.....	8
3.4.	Výchovně vzdělávací strategie k vytvoření klíčových kompetencí.....	8
3.5.	Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.....	10
3.5.1.	Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	10
3.5.2.	Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole.....	11
3.5.3.	Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	14
3.6.	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.....	14
3.6.1.	Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole.....	14
3.6.2.	Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole.....	14
3.7.	Průřezová témata.....	16
4.	Učební plán.....	39
5.	Učební osnovy.....	41
5.1.	Předměty 1.stupně.....	43
5.1.1.	Český jazyk.....	43
5.1.2.	Anglický jazyk.....	60
5.1.3.	Matematika.....	68
5.1.4.	Informatika.....	78
5.1.5.	Člověka a jeho svět.....	82
5.1.6.	Hudební výchova.....	103
5.1.7.	Výtvarná výchova.....	108
5.1.8.	Tělesná výchova.....	114
5.1.9.	Pracovní činnosti.....	121
5.2.	Předměty 2. stupně.....	128
5.2.1.	Český jazyk.....	128
5.2.2.	Cizí jazyk – Anglický jazyk.....	138
5.2.3.	Další cizí jazyk – Ruský jazyk.....	151
5.2.4.	Německý jazyk.....	158
5.2.5.	Matematika.....	166
5.2.6.	Informatika.....	173
5.2.7.	Dějepis.....	179
5.2.8.	Občanská výchova.....	189
5.2.9.	Fyzika.....	203
5.2.10.	Chemie.....	212
5.2.11.	Přírodopis.....	218

5.2.12. Zeměpis.....	229
5.2.13. Hudební výchova.....	238
5.2.14. Výtvarná výchova.....	244
5.2.15. Výchova ke zdraví.....	253
5.2.16. Tělesná výchova.....	261
5.2.17. Pracovní činnosti.....	270
5.2.18. Doplnující vzdělávací obory – Přírodovědná praktika.....	284
5.2.19. Ekonomika domácnosti.....	288
5.2.20. Sportovní hry – fotbal.....	292
6. Hodnocení výsledků vzdělávání žáků.....	296
7. Dodatky ke stávajícímu ŠVP.....	297